

TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI STRATÉGIA

TISZA-TÓ

TARTALOM

I.	Bevezetés	4
II.	Helyzetfeltárás	5
II.1.	Lehatárolás	5
II.2.	Természetföldrajzi helyzet és területhasználat	6
II.2.1.	Területhasználat.....	7
II.2.2.	A vízjárás jellemzői és hatása a helyi élővilágra.....	9
II.2.3.	Jellemző állat-, növényvilág, természeti- és tájkarakter	9
II.2.4.	Veszélyeztető tényezők	10
II.2.5.	Turisztikai szempontból kiemelkedő természeti tájértékek.....	10
II.3.	Védett területek.....	13
II.4.	Épített örökség.....	15
II.4.1.	Ökoturisztikai létesítmények és kilátók.....	15
II.4.2.	Múzeumok, látogatóközpontok, kulturális értékek.....	15
II.4.3.	Termál- és gyógyfürdők	18
II.4.4.	Strandok.....	18
II.4.5.	Egyéb turisztikai vonzerők, potenciális programcsomag-elemek.....	19
II.5.	Elérhetőség.....	21
II.5.1.	Térségbe jutást segítő közlekedési eszközök	21
II.5.2.	Helyközi közlekedés.....	24
II.6.	Szolgáltatások.....	26
II.6.1.	Alapszolgáltatások (szálláshely vendéglátás)	26
II.6.2.	Túratípus-specifikus szolgáltatások.....	30
II.7.	Kommunikáció, információ, promóció	31
II.8.	Értékelés az egyes túratípusokra való alkalmasság szempontjából.....	32
II.8.1.	Gyalogos természetjárás.....	32
II.8.2.	Kerékpáros turizmus	35
II.8.3.	Vízi turizmus	40
II.8.4.	Lovas turizmus	45
II.8.5.	Vitorlás turizmus.....	47
II.9.	Szervezeti háttér	49
II.9.1.	Állami- és önkormányzati szereplők	49
II.9.2.	Civil- és piaci szereplők	50
II.9.3.	Meglévő kapcsolati háló.....	53
III.	Helyzetértékelés	54

III.1.	SWOT	55
III.2.	Térség profilja.....	58
III.3.	Konklúzió, célcsoportok, versenyképesség várható alakulása	60
IV.	Térségi Aktív Turisztikai Jövőkép és Célrendszer.....	64
IV.1.	Jövőkép	64
IV.2.	Misszió	65
IV.3.	Vízió.....	66
IV.3.1.	Horizontális célok.....	67
IV.4.	Célrendszer	68
IV.4.1.	Átfogó cél.....	68
IV.4.2.	Fejlesztési célok	68
IV.4.3.	Térségi fejlesztési célok	71
IV.4.4.	Területi célok.....	73
V.	Intézkedések.....	79
V.1.	Vonzóerőfejlesztés	80
V.2.	Infrastruktúra fejlesztése.....	86
V.3.	Szolgáltatásfejlesztés	91
V.4.	Marketing, információ és promóció fejlesztése	96
V.5.	Szervezetfejlesztés – Koordináció és menedzsment	100
VI.	Megvalósításban résztvevők várható köre.....	106
I.	Melléklet – Akcióterületek, Projektjavaslatok	108
I.1.	Projektcsomag adatlapok.....	109
I.2.	Beérkezett projektek adatlapjai.....	124

Ábrajegyzék

1. Ábra Tisza-tó térség lehatárolása a stratégia értelmezésében	5
2. Ábra Az Ökoszisztéma Alaptérkép alapján készített kördiagram egyszerűsített kategóriákkal.....	7
3. Ábra Tisza-tó térség felszínborítottsága.....	8
4. Ábra Átlagos vízmélység a Tisza-tó medencéiben.....	9
5. Ábra Turisztikai szempontból kiemelkedő természeti attrakciók	12
6. Ábra Natura 2000 területek a térségben	13
7. Ábra Országos és helyi jelentőségű védett területek.....	14
8. Ábra Épített értékek a térségben	17
9. Ábra Termálfürdők, strandok a térségben	18
10. Ábra Szabadstrandok, termál- és gyógyfürdők	19
11. Ábra A Tisza-tó térség közlekedési hálózata	23
12. Ábra A közösségi közlekedéssel való elérés adatai a térségben Budapest és Debrecen kiindulóponttal	24
13. Ábra A Tisza-tó térség közúti hálózata és töltőállomások (hagyományos/elektromos)	26
14. Ábra Vendégszám és vendégéjszakaszám a Tisza-tó partmenti településein	27
15. Ábra Vendégéjszakák számának megoszlása a legfrekvenciáltabb Tisza-tó parti településeken	27
16. Ábra Népelemszám, egy lakosra jutó vendég és egy lakosra jutó vendégéjszaka szám a Tisza-tó partmenti településeken	28
17. Ábra Vendéglátóhelyekkel való lefedettség.....	28
18. Ábra Szálláshelyek száma a térségben	29
19. Ábra A Tisza-tó térségének jelentősebb tanösvényei és túraútvonalai	33
20. Ábra Gyalogos természetjáráshoz kapcsolódó POI-k.....	34
21. Ábra A Tisza-tó térséget érintő kerékpáros útvonalak hálózata	36
22. Ábra A Strava heatmap térképen az egyes útvonalak népszerűsége	37
23. Ábra A Tisza-tó térség kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatási hálózata.....	38
24. Ábra Vízi sportok a Strava hő térképe alapján	41
25. Ábra A Tisza-tó vízi útvonalai és kikötőhelyei	42
26. Ábra A Tisza-tó vízisportokhoz köthető stakeholderei.....	44
27. Ábra A Tisza-tó térség területi céljainak térbeli lehatárolása	73
28. Ábra A Tisza-tó célrendszere és a területi célok	78
29. Ábra A fejlesztési célok és intézkedések összefoglalása	79

I. BEVEZETÉS

A Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégiában megfogalmazott térségi gondolkodáshoz kapcsolódva, az aktív turizmus fejlesztése szempontjából fontos térségekben térségi fejlesztési programok készülnek. A Tisza-tó térség aktív turisztikai fejlesztési program részeként valósult meg a Tisza-tó Térségi Aktív Turisztikai Stratégia című dokumentum, mely 2034-ig terjedő időtávban határozza meg a Tisza-tó térségének aktív turisztikai fejlesztési irányait, de nem minősül a 38/2012. (III. 12.) Korm. rendelet szerinti stratégiai tervdokumentumnak. A dokumentum 2023-ban került véglegesítésre annak érdekében, hogy a Kormány részére a stratégia elfogadásáról előterjesztés készüljön. A dokumentum célja, hogy kijelölje azokat a fejlesztési irányokat, melyek segítségével a Tisza-tó erőteljesebben megjelenhet az ország aktív turisztikai térképén. A tervezés eredményeként a cél és intézkedési rendszeren túl konkrét fejlesztési javaslatok, projekttervek is kidolgozásra kerültek. A dokumentum időtávja magában foglalja a jelenlegi és a következő Európai Unió támogatási ciklust is, így a dokumentum a következő ciklus forrástervezését is segítheti.

Az utóbbi évek globális kihívásainak hatására a fenntarthatóság, az egészséges életmód jelentősen felértékelődött a lakosság körében. A klímaváltozás hatásainak felerősödése, a Covid-19 járvány, az energiaválság e folyamat felgyorsulását és kicsúcsosodását idézték elő. A változások átformálták a fogyasztói szükségleteket, így a turizmusra is nagy hatással voltak. Ebben az átalakult környezetben az aktív- és ökoturizmus képes volt a növekedésre, hiszen alapelveiben a fenntarthatóság, a fizikai aktivitással járó élménykeresés, a rekreáció és az egészséges életmód filozófiáját képviseli. A növekvő fogyasztói igényekhez illeszkedő fejlesztések keretrendszerének meghatározására hazánkban is egyre nagyobb igény mutatkozott. Erre válaszolva hiánypótló jelleggel született meg a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia. A stratégia a magyarországi aktív turizmus fejlesztési irányait és alapelveit fekteti le. A stratégia helyzetfeltáráshoz készült kutatás alapján kijelenthető, hogy a hazai lakosság több, mint fele potenciális aktív turista és a vizsgált túratípusok (gyalogos természetjárás, kerékpározás, vízi túrázás, síelés, vitorlázás, valamint lovaglás) mindegyikére igaz, hogy népszerűségük növekedni fog.

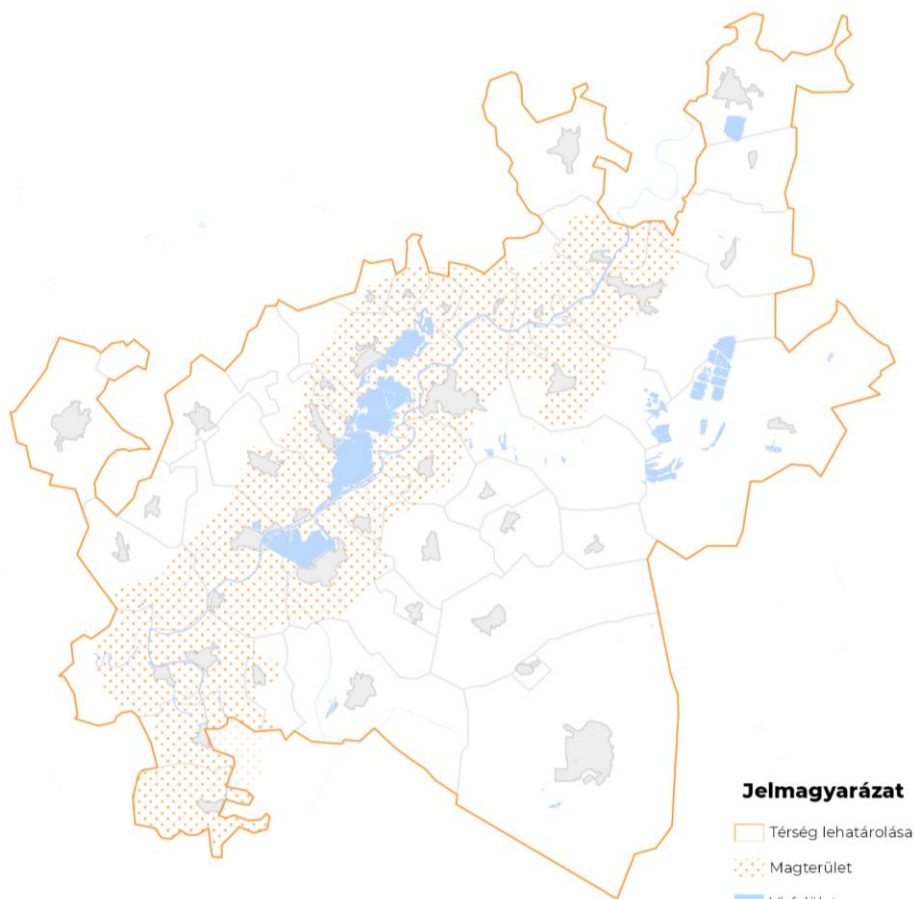
A Tisza-tó mint turisztikai szempontból is értelmezhető térség az emberi beavatkozásnak köszönhetően jött létre. Az itt elhelyezkedő települések lakói tradicionálisan nem turisztikai jellegű tevékenységekből tartották fenn magukat, sokkal inkább a mezőgazdaság dominált. A Kiskörei erőmű megépülését követően a Tisza-tó létrehozásával azonban létrejött egy olyan attrakció, amely az évtizedek múlásával egyre erősebb turisztikai vonzerőt volt képes generálni. A települések párhuzamos alkalmazkodása az új turisztikai erőterhez és a jelentkező igényekhez azonban elmaradt. Nem voltak képesek a profilváltásra és a turizmusban lévő potenciál kiaknázására. Ezért a térségben a turizmus egyelőre nem tudott még olyan társadalmi és szolgáltatási változásokat indukálni, melyek más turisztikai térségekben jellemzően már lezajlottak és melyek az életszínvonal, a népességmegtartó erő növekedésével járnak. A terület ilyen jellegű egyedisége alap elvárásként hozza magával, hogy a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia megállapításai a dokumentumban kiegészítésre kerüljenek a speciális helyzetnek megfelelően, hisz a térség egyik legerősebb turisztikai terméke az egyedi térségi adottságokhoz illeszkedve az aktív- és ökoturizmus kell, hogy legyen.

II. HELYZETFELTÁRÁS

II.1. Lehatárolás

A Tisza-tó térség lehatárolásának alapját a települések közigazgatási határai adták. Míg a NATS a Tisza-tó és a Hortobágy térséget jelölte, jelen stratégia területi kiterjedése a Tisza-tó és térségének stratégiai elemzésével foglalkozik, így a lehatárolás módosult. A területi adottságokat figyelembe véve a térségi lehatárolásba 42 település tartozik.

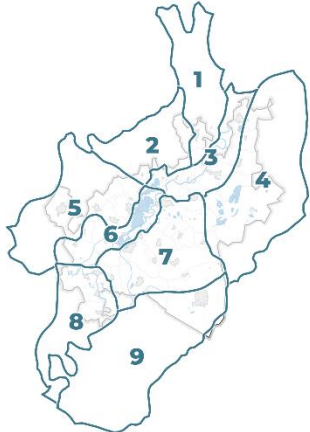
Az így lehatárolt területen belül magterület került kijelölésre. Ennek alapja a Tisza-tó és a Tisza területén belül vett 5 kilométeres vonzáskörzete. A vizsgálatok alapján jól látható, hogy ezen belül található a vonzerővel, attrakciókkal és szolgáltatásokkal rendelkező területek döntő többsége. Felmérésre kerültek az attrakciók, a túratípus-specifikus szolgáltatások és az, hogy az adottságok mely túratípusok számára kínálják a legszéleskörűbb lehetőségeket. Ezeket térképre rendezve került a magterületi lehatárolás meghatározásra. Míg a térségi lehatárolás egzakt (a települések közigazgatási határai által) addig a magterületi lehatárolás egy stratégiai területet jelöl, annak pontos lehatárolása nem indokolt.

1. Ábra Tisza-tó térség lehatárolása a stratégia értelmezésében

II.2. Természetföldrajzi helyzet és területhasználat

A Tisza-tó maga a Közép-Tisza mentén belül a **Hevesi-Tisza mente** kistájhoz tartozik (korábbi nevén Hevesi-ártér), illetve kis részben a **Borsodi-Tisza mentéhez**, de a teljes vizsgálati terület még további 7 kistájat érint:

Kistajak a terület érintettségében:				
1	Sajó-Hernádi-sík	6	Heves-Tisza mente	
2	Borsodi-mezőség	7	Tiszafüredi-Kunhegyes-sík	
3	Borsodi-Tisza mente	8	Szolnoki-Tisza mente	
4	Hortobágy	9	Mezőtúr-Karcagi-sík	
5	Hevesi-sík			

Az érintett kistajak domborzata jelentős mértékben megváltozott a Tisza szabályozási munkálatai miatt. A kistajak domborzatát ezért leginkább az **árterekre és az ármentett síkságokra** jellemző formakincsek uralják. Növényzetük igen változatos, a szikes pusztáktól kezdve a lápos területekig sokféle élőhely található itt. Több esetben igen alacsony az eredeti növényzet aránya, azonban egyes kistajak európai szinten is egyedülálló természeti értékekkel rendelkeznek.

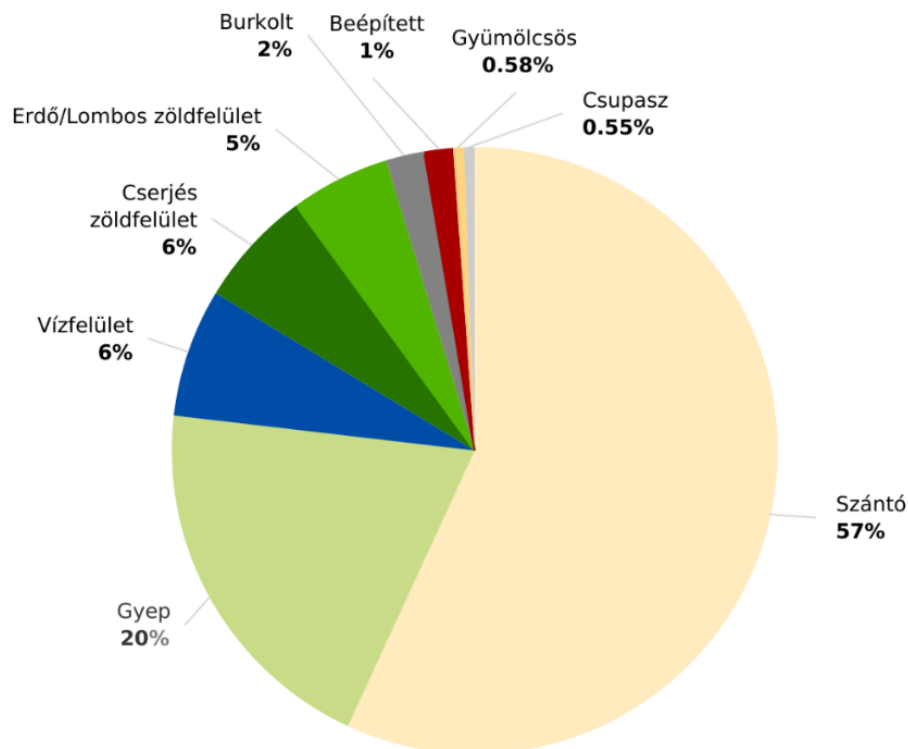
A Hevesi-Tisza mente (Hevesi-ártér) Heves és Jász-Nagykun-Szolnok megyében helyezkedik el, 85,4 és 90,5 m közötti tengerszint feletti magasságú, tökéletes síkság. A terület dél felé enyhén lejt. A teljesen egyhangú tájba és domborzatba a Tisza és annak holtmedrei, feltöltődött morotvái hoznak változatosságot. A tó nagy kiterjedése miatt a kistáj 24%-át vízfelszínnek, illetve vízenyős, mocsaras térszínnek teszik ki.

A Tisza-tó eredeti neve **Kiskörei-víztározó**. A tó **hossza 27 km**, legnagyobb **szélessége 6 km Poroszló és Tiszafüred között**. Ezen a szakaszon halad át a tavat átszelő egyetlen út (33-as út) és vasútvonal. A tározót 1967-73 között építették a Kiskörei Erőmű duzzasztógátjaként, a feltöltés pedig 1978-ban fejeződött be. A tó jelenlegi felületének helyén korábban szántók, legelők, erdők terültek el. A tó egy erősen módosított kategóriájú vízfolyás víztestből (Tisza) és négy erősen módosított kategóriájú állóvíz víztestből (Tisza-tó 4 medencéje) áll. A tározó elsősorban öntözés céljából létesült, biztosítja a Jászsági-főcsatorna és a Nagykunsági-főcsatorna vízellátását. Az évek múlásával a mesterségesen felduzzasztott víz egy rendkívül gazdag ökoszisztémával rendelkező élőhellyé vált. A tó feltöltése után belföldi turisták kezdtek el megjelenni a területen, mivel itt sokkal olcsóbban volt lehetőség üdülni, mint például a Balatonnál. A falusi turizmusnak köszönhetően szállodák, kempingek, strandok épültek ki a környéken. Mindez jól mutatja, hogy mekkora turisztikai potenciál van egy vonzó természeti adottságokkal rendelkező, nagy kiterjedésű vízfelületben. Ezzel együtt a térség infrastruktúráján és kiépült szolgáltatásain még erősen érezhető, hogy az üdülőhely nem tekint vissza hosszú múltra.

II.2.1. Területhasználat

A területhasználat vizsgálat a **Nemzeti Ökosisztéma Alaptérkép¹** alapján készült el. A területet legnagyobb részt **szántóföldek** teszik ki, azaz mezőgazdasági művelésre használják. A második legnagyobb területmennyiséget a **szikes és szikesedésre hajlamos gyepek** adják ki, melynek a Hortobágy környékének egyedi növényvilága is köszönhető, de nagy kiterjedésben találkozhatunk vele a Borsodi-mezőség és a Hernádi-sík területén is (Tiszabábolna, Tiszadorogma és Mezőcsát környéke). A harmadik legnagyobb kategóriába szintén gyepfélék tartoznak, de ez már egy nagyságrendekkel kisebb arányban jelenik meg (4%). Ezzel hasonló kiterjedésű területtel rendelkezik még a vízben álló mocsári/lápi növényzet és a fák nélküli városi zöldfelületek. Az állóvizek a vizsgált terület 1%-át teszik ki. A **mocsári/lápi növényzet, vízi élőhelyek és cserjések főleg a Tisza-tó és a Tisza közvetlen környezetében** alakultak ki.

A hasonló kategóriák összevonásával (pl. az összes gyep és erdő kategória) hasonló eredményt kapunk, de némi eltéréssel. Ezzel az átcsoportosítással valósabb képet nyerhetünk ki az általános felszínborítottságról. A szántók aránya nem változik, a **gyepek összességében a terület egy ötödét** fedik le (ennek kicsit több, mint felét teszik ki a szikes gyepek). A **vízfelületek** valódi nagysága ebből az ábrából jobban látszik (beletartoznak az állóvizek mellett a vízfolyások és az állandóan vízzel borított mocsarak is), mely **összesen 6%-ot** tesz ki. Általánosságban elmondható, hogy **alacsony a terület kiépítettsége**, mindössze 1%-ot tesznek ki a beépített területek, melyek főleg a települések magterületeit jelentik.

2. Ábra Az Ökosisztéma Alaptérkép alapján készített kördiagram egyszerűsített kategóriákkal

¹ Az alaptérkép a Nemzeti ökosisztéma szolgáltatás-térképezés és értékelés keretein belül készült 2015 és 2017-es adatok alapján.

8

II.2.2. A vízjárás jellemzői és hatása a helyi élővilágra

A Tisza-tó környékének legmeghatározóbb természeti adottsága és értéke a vízi és a vízparti élővilág és táj. A tó vízfelülete **127 m²**, mellyel Magyarország **legnagyobb mesterséges tavának**, és összességében második legnagyobb tavának számít a Balaton után. A víz és vízpart által dominált tájkép nem statikus képet mutat, ugyanis az év egyes szakaszaiban folyamatosan **ciklikusan változik**, a vízszint természetes és mesterséges ingadozása miatt. A gát segítségével a nyári időszakban (április-október) tartják a legmagasabban a vízszintet. Ősszel zajlik a leürítés, mely során 3 héten keresztül napi több millió köbméter víz kerül leengedésre. Ezután a téli vízszint megmarad a jég olvadásáig, kb. március közepéig. A tavaszi feltöltés során - előzetes vízminőségellenőrzést követően - napi 5 cm-rel emelik a vízszintet egy hónapon keresztül.

Az érintettek minden évben összehívnak egy döntéshozó kerekasztal-beszélgetést, mely során megvitatják, hogy az adott évre mekkora vízszintet határozzanak meg. Magasabb vízszint esetén a téli kb. 1,2 méterrel alacsonyabb a nyárinál, alacsonyabbnál 1,7 méter is lehet a különbség. Ha télen nagyobb fejlesztések zajlanak a tóparton, a vízszintet is alacsonyabban tartják 1-2 hétig.

A Tisza-tó négy térségre oszlik, melyek az alábbi vízmélységgel rendelkeznek:	
Abádszalóki-medence:	2,5 méter
Tiszavalki-medence:	0,7 méter
Sarudi-medence:	1,5 méter
Poroszlói-medence:	1,3 méter
A Tisza-tó medencéinek átlagos mélysége:	1,5 méter

4. Ábra Átlagos vízmélység a Tisza-tó medencéiben

A Tisza-tó folyamatos vízszintingadozása nem csak a tájképben jelent folyamatos változást, de egy sajátos keretet ad a helyi madárvilágnak is, és szorosan összefügg a **fészkelési-vonulási időszakokkal** is. Amikor például magas a vízszint, a halező madarak, mint például a gémfélék, elkerülik a környéket, nyár végén-ősszel pedig, a sekély, bőséges táplálékkal rendelkező tónál jelennek meg ismét.

A Tisza-tó **11 öblítőcsatornával** csatlakozik a Tisza fő medréhez, melyek egyfelől a folyószabályozásban és a tó oxigénellátásában van szerepük, másfelől pedig fontos ökológiai folyosókként is funkcionálnak a helyi élővilág számára.

II.2.3. Jellemző állat-, növényvilág, természeti- és tájkarakter

Mivel az élővilág önálló attrakciót jelent a Tisza-tó esetében, ezért nem lehet eltekinteni annak rövid összefoglalásától. A területen több, mint **50 féle halfaj** és **157 féle madárfaj** található meg. Vonulási időszakban az egyszerre itt tartózkodó récék és ludak száma meghaladja a 100 ezer példányt. A Tisza-tó állatvilága gazdag madár reprezentációja mellett még egy különleges élőlény miatt érdekes: a **tiszavirágzás** minden év június végén rengeteg látogatót vonz, hogy az 1-2 napos esemény erejéig megfigyelhessék Európa legnagyobb kérész-féléjének átalakulását és elmúlását. Számos esemény kötődik minden évben ehhez a természeti attrakcióhoz. Világviszonylatot tekintve is egyedülálló látványt biztosít, ezért is lett a tiszavirág és a tiszavirágzás hungarikum. A természeti jelenség rengeteg látogatót vonz. A Tisza-tó menti településeken több túraszervező is tart csónaktúrákat a tiszavirágzás megfigyelésére.

Növényvilága a **tiszántúli flórajáráshoz** illeszkedik. A Tisza-tó legjelentősebb növénytársulását a tóban lévő hínár-, lápi és mocsári komplexek adják. A tó növényvilágának 14%-át **sulymos hínár** alkotja, mely folyamatosan terjedőben van. A sulyom azon túl, hogy védett növénynek számít Magyarországon, kulturális jelentősége is van: évszázadok óta őshonos növény a Tiszán és mellékvizein, termését pedig előszeretettel fogyasztják. Napjainkban már kortárs felhasználásával is találkozhatunk, például csokoládé ízesítésére.

Az erdőket jelenleg jellegtelen fűzligetek, illetve kultúrnyárasok teszik ki. A korábban jellemző keményfás ligeterdők eltűntek. Általánosan is elmondható, hogy nagyon alacsony az erdők aránya a térségben.

A csatornák mentén **fragmentált vizes élőhelyek** találhatóak, míg a nagy kiterjedésű szántók mélyedéseiben jelentékeny törpekákás iszapsztye növényzet alakulhat ki. A tó jól működő lápi regenerálódási folyamatokat mutat.

II.2.4. Veszélyeztető tényezők

A Tisza-tó gazdag természeti adottságaira a legnagyobb veszélyt valószínűleg az jelenti, ha a már **megelevő szabályokat és jogszabályokban előírt határértékeket nem tartják és tartatják be kellő következetességgel**. Tehát a megelevő előírásoknál nincs szükség szigorúbb intézkedéseket hozni, viszont nagyobb hangsúlyt kell fektetni az érvényesítésükre és a fejlesztések során is ezekkel összhangban kell tervezni.

Levegőminőség szempontjából jó helyzetben van a térség, komolyabb ipari szennyező forrás csak Tiszaújvárosban található. Ezen kívül légszennyező pontforrásokkal rendelkezik még Karcag, Tiszafüred, és Heves, a többi település viszont nem, vagy nincs nyilvántartva. Közlekedésből fakadó légszennyezés a nagyforgalmú utak mentén okoz gondot. A zaj-és rezgés elsődleges forrása a közúti teherforgalom.

A Tisza vízminősége alapvetően jónak mondható, a **Felső-Tisza-vidékről érkező szilárd hulladék** okozta szennyezés azonban problémát okoz. Árvíz esetén a folyó mederből a hulladék a tó medrébe is bekerül.

Mivel a tó sekélyvizű öbleinek nagy részét hínárosok teszik ki, komoly gondot okoz a **szűnyoginvázió**, melynek környezetkímélő kezelése nagy terhet ró a helyi önkormányzatokra.

II.2.5. Turisztikai szempontból kiemelkedő természeti tájértékek

A térség gazdag a turizmus számára is releváns természeti értékekben, így kiváló lehetőségeket nyújt az aktív és passzív kikapcsolódásra a természetközeli környezetben. Ugyanakkor egy értékes természeti elem akkor válik turisztikai szempontból is potenciállá, ha biztosítjuk a látogatók számára az elérést. Az infrastruktúráról több szinten érdemes gondolkodni: A minimum az, hogy valamely módon (helyben kihelyezett információs táblákkal, vagy online platform segítségével) bemutatásra kerülnek a bejárás lehetőségei és annak helyes módja az érdeklődőknek. A komfort fokozatos növelésével, mint pallóutak kiépítése vagy látogatóközpont létrehozása, a látogatók száma is fokozatosan növekedni tud, ugyanakkor nem biztos, hogy minden helyzetben erre van szükség. A térség jelentős része érintetlen táj, melynek megóvása fontos, így a fejlesztéseknek törekedniük kell a környezeti fenntarthatóságra a minél kisebb arányú beépítésre. Amennyiben az

adott természeti érték kárára történik fejlesztés, akkor a turisztikai potenciál is a visszájára fordulhat.

Az alábbiakban összefoglalásra kerülnek azon attrakciók, melyek vagy népszerű célpontok jelenleg is, vagy rendelkeznek azokkal a feltételekkel, amelyek turisztikai szempontból vonzóvá tehetik őket. Négy attrakciócsoport került meghatározásra, melyeken belül azok a kiemelkedő természeti értékeket találhatók, melyek turisztikai szempontból is jelentős potenciállal rendelkeznek:

- Szigetek/félszigetek
- Természeti képződmények
- Tanösvények
- Arborétumok/Parkok/Közkertek

A tavon található **szigetek**, csatornák és eldugott belső tavak nagyban növelik a hely vadregényességét, ezzel emelve annak ökoturisztikai vonzerejét. Az Óhalászi-sziget egykor egy falunak adott otthont, melyet 1876-ban az árvíz elöntött, mára csak egy emléktábla és néhány rom utal rá. A sziget és a "szellemfalu" önmagában is vízitúrázók kedvelt állomása lehet, de az Újlőrincfalva külterületén található szigeten várhatóan egy beruházás keretében korhű skanzen kerül majd megépítésre személyzettel és egyéb szolgáltatásokkal. Az Aranyosi-sziget Európa legnagyobb síkvízi mesterséges szigete, gazdag flóra és fauna alakult ki rajta, a horgászok kedvelt célpontja. Bár csak félsziget, pontosabban a duzzasztómű terelőlógátja, de Ljasuk Dimitrij filmjének köszönhetően nagy figyelmet kapott és kedvelt látványossággá vált a filmmel azonos névre keresztelt Jóreménység-sziget. A szigetek mellett aktív, ökoturisztikai szempontjából kedvelt helyszínek lehetnek még az olyan vadregényes helyszínek, mint az Óhalászi Holt-Tisza, a Nagy-morotva, a Göbe, vagy Ispán- és Pong-tava.

A **tanösvény**, mint a természeti értékek bemutatására leginkább alkalmas eszköz, fontos az ökoturizmus szempontjából. A Tisza-tó körül már jelenleg is számos, izgalmas területeket bemutató tanösvény került kijelölésre. A további fejlesztések során a tanösvények átfogó kommunikációjára, brandingjére érdemes nagy hangsúlyt fektetni, mivel jelenleg, ha valaki előzetesen szeretne tájékozódni, nehezen elérhető a tanösvények pontos útvonala, megközelíthetősége.

A környék jelenleg két leginkább látogatott tanösvénye a Tisza-tavi Vízi Sétány és a Karcagi Lombkorona Sétány. A **Tisza-tavi Vízi Sétányon** egy 1500 méter hosszú pallóúton sétálva lehet megtekinteni a Tisza-tó növény- és állatvilágát. A tanösvény a Fűzfa Kikötőből induló kishajójáráttal közelíthető meg. A **Karcagi lombkorona sétány** 6 méter magas, 234 méter hosszú útvonal, amelyen sétálva megismerhető az erdő növény- és állatvilága, valamint a környék helytörténete és tájtörténete is. Innen egész évben olyan magasságból tekinthető meg az erdő, ahova egy átlagos kirándulás során nincs lehetőség eljutni. A lombkorona sétány területén több pihenőpad, tűzrakóhely, illetve játszótér is kialakításra került.

A térség két legjelentősebb **arborétuma** a Tiszaigari Arborétum és a Karcagi Arborétum. Emellett többször merült már fel a Tisza-tó térségében egy vagy több natúrpark létrehozása is, ezek szintén hozzájárulnának a természeti értékek megőrzéséhez és bemutatásukhoz.

A Tisza-tó különlegessége még, hogy itt található az ország három Csillagos-égbolt parkjának⁴ egyike, ugyanis a **Hortobágyi Csillagoségbolt-park** a Tiszavalki- és Poroszlói-medencére is kiterjednek.

II.4. Épített örökség

A Tisza-tó térségben az aktív turizmus mellett más kapcsolható turisztikai szegmensek fejlesztésével, termékcsoportok alakításával bővíthető a tó szezonális jellege és vendégéjszakaszáma. A **kulturális turizmus**, a **falusi turizmus**, a **gyógy- és termálfürdők**, az igényes **gasztronómiai kínálat** és a helyhez köthető **rendezvények** fejlesztése mind fontos kiegészítő termék lehet. A kerékpározás vagy a vízi túrázás kiegészülve a kulturális és egyéb értékekkel vonzóbbá teheti a térséget, amivel olyan célcsoportok is elérhetőek, akiket önállóan az aktív turizmus nem tud megszólítani, csomagba rendezve azonban igen. Fontos az attrakciók térségi szintű decentralizációja, amely az embereket (fenntartható eszközökkel való) mozgásra készteti és segít elkerülni a tömegturizmus kialakulását. A térség ökológiai egyensúlya rendkívül érzékeny, ezért fontos, hogy a látogatószámot és a megközelítés módját tekintve szem előtt tartsuk a természet eltartóképességét.

II.4.1. Ökoturisztikai létesítmények és kilátók

Az országos vonzerővel bíró **Tisza-tavi Ökocentrum** a térségben őshonos állatokat bemutató turisztikai látogatóközpont Poroszlón. Ez Európa legnagyobb édesvízi akváriumrendszere. A **kiskörei Hallépcső** egy 1400 méter hosszú csatorna, mely Közép-Európa legnagyobb ökológiai folyosójának számít. Több mint, 41 halfajt figyeltek meg itt. Megépítésére azért volt szükség, hogy a halak számára a megfelelő vízszint biztosítva legyen a folyamatos átjárhatósághoz. A Hallépcső kedvelt kerékpáros pihenőhely, mellette étterem nyílt, így egy jó példa az aktív-és az ökoturizmus kapcsolatára, vállalkozásösztönző hatására. A **tiszafüredi Tisza-tavi Kerékpáros Centrum** a kerékpáros túrák kedvelt kiindulópontja, ahol kerékpárkölcsonzó és szervizpont is található. Az épület egy kerékpárral is bejárható panorámás tetőteraszt is magában foglal.

A Tisza-tavi vízitúrák legnépszerűbb célpontjai a **Fattyúszerkő**, a **Bölömbika** és a **Küszvágó csér kilátók**, amelyek csak és kizárólag vízi úton közelíthetők meg. A Tisza-tó legmagasabb kilátója a 19 méter magas **kiskörei Lábasház kilátó**, amely két egymásba fordított hajótestet formáz.

A hortobágyi halastavaknál **kisvasút** közlekedik, amelyen 5 kilométer hosszan lehet megtekinteni az egykori mocsár helyén kialakított tavak élővilágát. A kisvasút közösségi közlekedéssel is elérhető.

II.4.2. Múzeumok, látogatóközpontok, kulturális értékek

Napjaink turizmusának fontos jellemzője, hogy a látogatók már nem passzív szemlélői a látottaknak, hanem aktív részvételre törekednek, melynek fontos része a helyi identitás és kulturális hagyományok megismerése. A térség jellegzetes szolgáltatásai, mint az igényes **gasztronómiai** helyszínek, a látogatható **kézműves műhelyek** és kisiparosok, a túraútvonalak menti szolgáltatások és a rendezvények olyan vonzerőt jelentenek az aktív turisztikában is, amelyek lehetővé teszik a

⁴A sötét égbolt, elterjedtebb kifejezéssel csillagoségbolt olyan terület, ami kivételes minőségű csillagos égbolttal és olyan éjszakai környezettel rendelkezik, ahol kifejezetten védett a tudományos, természeti, oktatási és kulturális örökség

termékcsomagok kialakítását. Ezeknek az elemeknek jelentős szerepük van a kistelepülések bevonásában, az itt eltöltött idő meghosszabbításában és a Tisza-tó körüli aktív turizmus **négyszakosságának fejlesztésében** is.

A **Hortobágyi Nemzeti Park**, amely az UNESCO Kulturális és Természeti Világörökségének része, hazánk leglátogatottabb nemzeti parkja és nemzetközi vonzerővel is rendelkezik. Amellett, hogy a térség turisztikai kínálatának jelentős része épül a Nemzeti Park természeti értékeire, a hortobágyi puszta vonzerő szempontból jól kapcsolható a Tisza-tó térségéhez. Olyan kultúrárték, amely a paraszti életmódnak és a pásztorkodásnak sok ősi sajátosságát mutatja be és őrzi mind a mai napig. A hortobágyi pásztorkodáshoz és a pusztai legeltetéshez kapcsolódó örökségét mutatja be a **Hortobágyi Pásztorház**.

A **Nyugati Fogadóházban** a látogatók a szíjgyártó, fazekas, csizmadia, kovács, fafaragó, szövő, szűr- és subakészítő, valamint kosár- és gyékényfonó mesterek műhelyébe nyerhetnek betekintést. A **Szélmalmi Fogadóház** Karcagon a Hortobágyi Nemzeti Park déli fogadókapuja. Számos kerékpáros és gyalogos túraútvonal indul innen a pusztába, az udvaron pedig szabadtéri sütés-főzésre is lehetőség van. A fogadóházzal szemben található az egykori malom műemlék épülete. A hortobágyi pusztához köthető fontos kulturális és épített értékek a gémeskutak, valamint a **Kilenclyukú híd** is és a **Zádor híd** is.

A **magyarországi tájházak hálózata** szerepel a Világörökségi Várományos Helyszínek listáján, melynek tagja számos térségi tájház is, mint a karcagi Kántor Sándor Fazekasház, a nagykunsági Tájház, a kiskörei Tájház, a mezőcsáti Tájház, a nagyiváni Tájház, a tiszacsegei Zsellérház, a tiszafüredi Nyúzó Gáspár Fazekas Tájház és a tiszafüred-kócsújfalui Meggyes Csárdamúzeum. Ezek szélesebb körű, értékálló hasznosítást kívánnak, és az aktív turisztikai elemekkel való összeköttetésük is javasolt lenne, pl. a különböző túratípusokhoz köthető pihenőhelyek kialakításával. Haonlóképpen kapcsolhatóak a karcagi Györffy István Nagykun Múzeum, az abádszalóki Babamúzeum és Faluház, a sarudi Falumúzeum, a tiszavalki Helytörténeti és gyékényes kiállítás, a tiszaderzsi Bibliamúzeum vagy a tiszafüredi Kiss Pál Múzeum is.

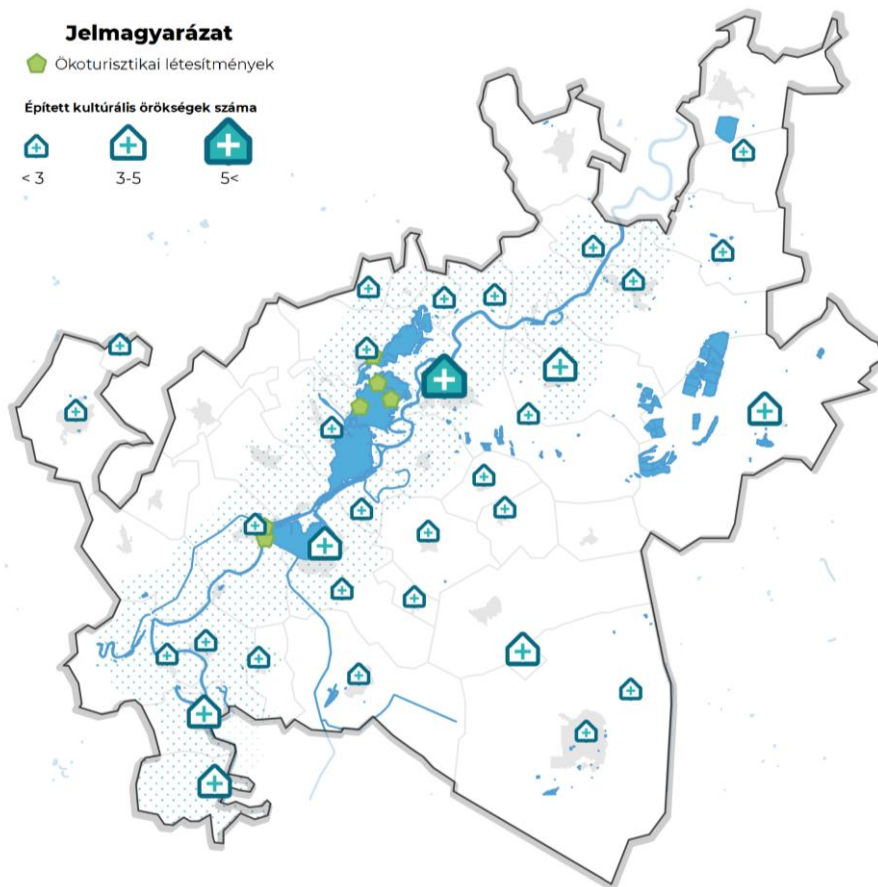
Mezőgazdasághoz kötődő attrakció a Kunhegyes határában található holland típusú, ötszintes szélmalom, mely **Komlói szélmalom** néven is ismert. A ma már népi műemlékként számontartott épület 1859-ben épült és 2002-ben újították fel. Sarudon a **Tisza-tavi Horgászmúzeumban** a horgászmodszerek, horgászszerszözök fejlődése kerül bemutatásra. A Tisza-tóhoz hozzátartoznak a hagyományos **úszóházak**, melyek közül sok bérelhető szálláshelyként működik, így a látogatók is kipróbálhatják milyen a "Tiszán lakni". Az abádi és szalóki szőlőtermesztés a 20. század folyamán élte virágkorát, és a szőlőhegyek építészeti arculatát a **100 éves préházak** még mindig őrzik. A szőlők nagy részét az 1990-es évekig kiszántották és ma már zártkerteket találunk itt. A terület még őrzi a múlt század paraszti világát és annak építészeti kultúráját, azonban a házak már nagyon rossz állapotban vannak.

A tiszaszentimrei **Egyházi Pecsétes Téglák Magángyűjteménye** több, mint 450 pecsétes téglát tartalmaz. A helyi lelkész, Fodor Gusztáv különleges gyűjteménye a tiszaszentimrei református templomban található, melyek a templom felújítása során kerültek elő és amelyeket egykor a helyi nemesek, az itt élő mesterek és a gyülekezet tagjai készítettek. Pusztataskony napjainkban közigazgatásilag Tiszabúrához tartozik, melynek határában terül el, a 19. század második felében, romantikus stílusban épült **Szapáry-kápolna**. Tiszaderzsen az 1200-as évekből megmaradt **Domonkos-rendi Mária templomrom** a régió legrégebbi épületének

számít. Habár az Árpád-kori téглаépítészet emlékét ma már csak az eredeti épület néhány részlete őrzi, azonban az épületet máig számos legenda övezi. Abádszalóktól 9 kilométerre, a búzatáblák között, egy kunhalmon áll a fehér neogótikus **Szent Móric-kápolna**. A csendes és különleges atmoszférájú hely, könnyedén bekapcsolható az aktív turisztikai vérkeringésbe.

A berekfürdői **Szovjet repülőtér titkai repüléstörténeti múzeum** gyűjteménye a szovjet légierő 46 éves ausztriai és magyarországi jelenlétével kapcsolatos tárgyakat, dokumentumokat, filmeket mutat be.

A térségben számos kalandpark és állatpark, lovarda is van. Sarudon a **HarcMező** Tiszafüreden a **Kalandsziget kalandpark** Tiszanána partközeli külterületén Dinnyésháton pedig a **Dream Beach Élménypark** kínál kalandokat az ide látogatóknak. Hortobágyfaluban található **Mátai Ménes** közel 270 lovával Magyarország egyik jelentős lótényésztő központja, állami ménesként működik. Az autentikus pusztai hangulatot megtestesítő **Pusztai Állatparkban** a pusztai minden őshonos magyar állatfajtajával, hagyományos jószágartató épületek között sétálva lehet megismerkedni. A sarudi **HuculUdvar** Lovasközpontban az oktatásra és lovaglásra is van lehetőség. A szintén sarudi **MiniZOO** a kerékpározó látogatók számára is jól elérhető. A KalandPart részét képezi a Parasztudvar, ahol a magyar falvak háziállatait mutatják be. Nagy hangsúlyt fektetnek a környezeti nevelésre és a természetvédelem fontosságára. A tiszaderzsi **Kengurupark** elsősorban Ausztrália különleges élővilágának egy-egy emblematikus állatát mutatja be, valamint hirdeti ökológiai sokszínűségét és egységét. Összesen harminc faj kétszáz állata látogatható.

8. Ábra Épített értékek a térségben

II.4.3. Termál- és gyógyfürdők

A Tisza-tavi régió bővelkedik termál és gyógyvizekben, a sárgás-barna, jódos-brómos gyógyvíz több településen is megtalálható, mint Tiszafüred, Tiszaörs, Kunhegyes, Berekfürdő, Karcag. A gyógy- és termálvízzel, valamint az erre épülő magas színvonalú szolgáltatásokkal rendelkező települések a téli időszakban is kiemelt turisztikai célállomássá fejlődhetnek. A régió gyógyfürdőinek jelentős része egész éves üzemidőben működik, azonban nagy részükben még további potenciál rejlik a kínálat és a szolgáltatások színvonalának továbbfejlesztésében, valamint az aktív turisztikai útvonalakhoz való kapcsolatok kiépítésében. Egyes településeken, mint Kisköre vagy Tiszanána, kihasználatlan, nagy potenciált rejtő termálkutak találhatók.

Megnevezés	Település	Szezonalitás
Termál Strand- és Gyógyfürdő	Tiszafüred	négyévszakos
Tiszaörsi Fürdő és Strand	Tiszaörs	négyévszakos
Mezőcsáti Termálfürdő	Mezőcsát	négyévszakos
Berekfürdői Gyógy- és Strandfürdő	Berekfürdő	négyévszakos
Akáclicet Gyógy- és Strandfürdő	Karcag	négyévszakos
Tiszacsegei Termálstrand és fürdő	Tiszacsege	négyévszakos
Strandfürdő	Polgár	csak nyári szezonban
Szent István Gyógyvízű Fürdő	Kunhegyes	csak nyári szezonban

9. Ábra Termálfürdők, strandok a térségben

II.4.4. Strandok

Az elmúlt években a Tisza-tó körüli strandok jelentős megújuláson, fejlesztésen mentek keresztül. A Magyar Turisztikai Ügynökségnek és a Kisfaludy 2030 programnak köszönhetően 7 település kapott egyenként 100 millió forintos támogatást a szabadstrandjuk korszerűsítésére. Ennek köszönhetően a Tisza-tó körüli strandok mindegyike jól felszerelt, korszerű infrastruktúra és vendéglátóegységek mellett kiegészítő szolgáltatások is megtalálhatóak (pl. csúszda, sportpálya, kalandpark). Emellett azonban hátrányt jelent a jellemzően iszapos part, illetve a különféle vízínövények, mint például a sulyom megjelenése.

A **Tiszafüredi Szabadstrand** többféle sportolási és kikapcsolódási lehetőséget kínál. A sarudi **KalandPart Élménystrand** nádasokkal, gyékényesekkel védett öböl, fokozatosan mélyülő homokos vízparttal. Itt található az **Aquaglide Vízijátszótér**, illetve a **TrambuliPart**, amely a legnagyobb szabadtéri ugrálópark az országban. A **Sport Vízibázison** kajakot, kenut, SUP-ot, szörföt, hajót, csónakot is lehet kölcsönözni. A **Poroszlói Szabadstrand** hosszan elnyúló, lassan mélyülő homokos partja minden korosztálynak kiváló strandélményt nyújt. A SUP Bázison a bérlés mellett SUP-os vízi túrákat is szerveznek. Az abádszalóki **Tisza-tó Strand** lassan mélyülő, homokos strand.

Az extrémebb vízi kalandra vágyóknak rengeteg lehetőséget tartogat az Abádszalóki-medence. Ki lehet itt próbálni a wakeboardot, a wakesurföt, vízisít, jet-skit, parasailinget a banánt és a fánkot is. A **Ring-A-Tó Strand** Kiskörén családoknak és aktív időtöltést keresőknek is ideális strand, kerékpárkölcsönző és diagnosztikai pont is található itt. A tiszánánai **Álompart** területén lehetőség van horgászcsónak- és kerékpárbérlés mellett kajak kölcsönzésre is. A **tiszabábolnai szabadstrandon** a

és az ehhez kapcsolódó gasztronómiára. A legtöbb településen rendeznek valamilyen hagyományosnak mondható rendezvényt, különböző főzőversenyeket, vásárokat, családi rendezvényeket, azonban ezek nagy része legfeljebb lokális jelentőséggel bír. A rendezvényturizmus fejlesztése és decentralizálása löketet adhat a térségen belüli aktív mobilitásnak is.

Tiszafüred a Tisza-tó egyik legjelentősebb rendezvényközpontja (Tisza-tavi Napok, a Tiszafüredi Halasnapok vagy a Tisza-tavi Rock Fesztivál). A rendezvények helyszíne legtöbbször a Morotva kerékpáros pihenőpark. Sarudon elsősorban a vízi sportokhoz köthető rendezvényeket és versenyeket tartanak. Abádszalókon a Tisza-tó Strandon a nyári időszakban rendszeresen rendeznek könnyűzenei koncerteket. A térségben több könnyűzenei programot is szerveznek a települések.

A **Tisza-tavi fesztivál** kiemelkedik a rendezvények közül, ugyanis évek óta sikerrel kerül megrendezésre és regionális rendezvénynek tekinthető. A fesztiválon a különböző zenei programokat egyesítik az aktív tevékenységekkel, mint a kerékpározás, a futás és a hajózás.

A Hortobágyhoz is számos rendezvény kötődik. A Hortobágyi Lovasnapok az elmúlt évtizedekben a térség meghatározó és országhatárokon átívelő ismertségű rendezvényévé nőtte ki magát, amely elsősorban a lovas életre, a lovas sportokra és a pusztai hagyományokra fókuszál.

A Tisza hulladékszennyezése óriási környezet-, és természetvédelmi probléma, melynek felszámolására jött létre a **PET Kupa**: egy nonprofit, civil kezdeményezés. Évről évre rengeteg látogatót vonz országos szinten. Lényegében egy szemétszedő- és a hulladékból épített hajók vetélkedője. A rendezvény során a hulladékból épült hajók legénysége a szemetet a Tiszából, a folyó árteréből, és a környező településekről gyűjtik össze és szelektíven válogatják.

Kézművesek, kisiparosok, kistermelők

A különböző tájegységének megvannak a jellegzetes hagyományai: Jászság a hímezett bundáiról, subáiról, a Tiszazug a halászatról, a vessző-és gyékényfonásról, a Nagykunság kunhímzésről és a fazekasságról (Tiszafüred, Mezőtúr, Karcag), a Tisza menti falvak a vessző-és gyékényfonásról ismertek.

Tiszafüred és Karcag a Közép-Tiszavidék legjelentősebb, több évszázados múltra visszatekintő fazekas központjai, melynek hagyományát számos aktív alkotó a mai napig őrzi és mutatja be a látogatóknak. A kézműves mesterek bemutató foglalkozásai programcsomag elemként is működhetnének.

A Tiszafüreden működő Börműves Alkotóházban az érdeklődők számára is lehetőséget biztosítanak a börművesség szakma fortélyainak megismerésére. Tiszafüreden több fazekasműhely is működik, ahol foglalkozásokat és bemutatókat is tartanak a népi iparművészek.

Tiszaderzszen mindig is nagy hagyománya volt a rongyszőnyeg-készítésének, mely hagyomány az önkormányzat erőfeszítéseinek köszönhetően a mai napig él a településen, ahol számos, sajátos, csak Tiszaderzshez köthető szőnyeg készül.

Már a Tisza-tó környékén is találunk több olyan lehetőséget, ahol a látogatók maguk szedhetnek virágokat. A tiszaderzsi **Tisza-tavi Levendulásban**, a szedd-magad levendula szüret mellett számos, a növényhez köthető programokat és rendezvényeket is szerveznek. Az abádszalóki **TulipGarden** szedd-magad tulipánszüretei szintén népszerű események.

Gasztronómia

Éttermek közül kiemelkedik a sarudi **Sulyom Étterem**, ami Valódi Tájéttteremként, egy modern felfogású vidéki bisztróként aposztrofálja önmagát és ahol a konyha is a helyi termékekre épül. Kiállítótérként és rendezvényhelyszínként is működik.

A tiszai halászlévet 2017-ben Tiszafüred kezdeményezésére a Hungarikum Bizottság felvette a nemzeti büszkeségek sorába. A **Tiszacsegei Halászcserda** a térség egyik leghíresebb csárdája, amely a Tiszacsegei Halászléfesztivál fővédnöke is.

A térségben több híres vendéglátóhely működik, melyek legtöbbje a páratlan látékpet kihasználva és a helyi adottságokból merítve kínálnak egyedi gasztronómiai élményt. Ilyen például a **Fehér Amúr Halászcserda Poroszlón**, a **Tutajos Vendéglő Tiszabábolnán** vagy a **Mariska étterem Tiszafüreden**.

A Tisza-tó egyik legismertebb édessége az **Egy csepp Tisza-tó sulyomcsokoládé**, egy olyan kézműves csokoládé és bonbon, amely „szellemiségében – identitásában” kötődik és képviseli a térséget, alapanyag használata évszázados hagyományokkal rendelkezik és a tó több pontján is megvásárolható. Üzemlátogatásokat és workshopokat is szerveznek az abádszalóki műhelyben.

A régióban méltán híres **Tiszaörsi Tésztát** a község a közmunkaprogram keretében kezdte előállítani, jelenleg pedig Szociális Szövetkezeti formátumban működik. Ma már 19 féle tésztát készítenek és mellette kecskesajt készítéssel is foglalkoznak, a településnek ugyanis több, mint 130 kecskéje is van.

A poroszlói **Füzes Sajtműhelyben** a legendás sajtokat saját termelésből származó tejből, manufaktúrális módszerekkel készítik. A település központjában, a piacnál található régi, villaszerű épület rejti a sajtműhelyt és reggeliző helyet, amely az országos Sajtút egyik kiemelkedő állomása. Kisebb workshopokat és sajt élményprogramot is szerveznek. A Borsodivánkán található kecskesajtkészítő vagy a Nagykörűn üzemelő Sajtútállomás szintén megemlítenők.

Szinte minden településen található piac. Az egyik legnépszerűbb a tiszafüredi **Tiszaplacc piac**, ahol vasárnaponként a Tisza-tó és a Hortobágy helyi termelői és kézművesei helyi termékekkel várják a vásárlókat. Ezek mellett kiemelkedő a nagykörűi piac, mely többek között még éjszakai piacozást is szervez.

Az elmúlt időszakban megjelent a slow-food mozgalom, mely a helyben termelt alapanyagok felhasználására alapozva próbál versenyképes és egyedi gasztronómiát alkotni. A mozgalom a térség márkázási folyamataival összhangban kell előre mozduljon, hogy a kívánalmaknak megfelelő eredményeket tudjon elérni.

II.5. Elérhetőség

II.5.1. Térségbe jutást segítő közlekedési eszközök

Közúti közlekedés

A térség országos főúthálózati kapcsolatait közvetetten észak felől az **M3 autópálya**, dél felől a **4. sz. főút** és az **M4** biztosítja. Az M4-es autót középső szakaszának befejezése nagyban javítaná a térség elérését. Az autópályától Füzesabony magasságában kiágazó két elsőrendű főút, a **31-es** és a **33-as** számú főút tárja fel a terület északi részét. Előbbi Tenk és Heves, utóbbi Besenőtelek, Poroszló, Tiszafüred, Hortobágy irányban halad. A **34-es** számú főút délről, Szolnok és

Kunhegyes irányából közelíti a térséget, és Kunmadaras, Tiszaörs, Tiszaigar útvonalon át éri el Tiszafüredet.

A Tisza-tó, és térsége belső perifériaként van jelen az ország közlekedési hálózatában. A legkedvezőbb közúti elérhetőséggel Poroszló és Tiszafüred rendelkezik. Tiszafüred autóval az M3-as autópálya füzesabonyi lehajtójától 30 perc, Debrecenből 1 óra, Szolnokról 1 óra 15 perc, Budapestről 1 óra 45 perc alatt közelíthető meg.

Közúti közösségi közlekedés

A térség közúton, közösségi közlekedéssel való megközelítését a Volánbusz Zrt. menetrend szerinti országos autóbuszjáratok teszik lehetővé. A fővárosból induló két járat már kerékpár szállítására is alkalmas, így a vasút mellett már busszal is van lehetőség kerékpárt hozni Tisza-tóhoz. Az **1066**-os járat Budapest-Gyöngyös-Heves-Abádszalók-Karcag, az **1068**-as Budapest-Gyöngyös-Heves-Tiszafüred útirányon közlekedik.

A térség települései országos viszonylatban Egerrel, Debrecennel, Szolnokkal és Budapesttel vannak leginkább összekötve autóbuszjáratokkal. A vizsgált terület jelentősebb csomópontjai Heves, Tiszafüred, Abádszalók, Kunhegyes és Karcag. Ezek a településeket jelentős mennyiségű országos és regionális autóbuszjárat érinti.

Összességében elmondható, hogy a térség autóbuszhálózattal kevésbé lefedett, mint tágabb környezete (Eger, Gyöngyös, Debrecen, Jászberény). Ez részben betudható a Tisza-tó fragmentáló hatásának, hiszen a keresztirányú közlekedést nagyban megnehezíti a vízfelület, az országos autóbusz vonalak csak a két végpontjában kiépített átkelési ponton tudják keresztezni a tavat. Ebből adódóan a Kisköre-Abádszalók és a Poroszló-Tiszafüred szakaszok irányában közlekedik az országos autóbuszjáratok döntő többsége, a köztes területeket periférián hagyva. A kiskörei, vegyes forgalmú híd alacsonyabb kapacitása miatt egyensúlyi helyzet sem képes kialakulni a két átkelési pont között.

Vasúti közlekedés

A Tisza-tavat 2 vasútvonal érinti. Tiszafüred és Poroszló között a MÁV Debrecen-Füzesabony (108-as) vasútvonala halad, ebből Tiszafürednél ágazik ki Karcagnak a 103-as vonal. A tó déli végénél, Kiskörénél pedig a Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal (102-as vonal) halad.

A MÁV **108-as vasútvonalán** jelenleg 2 óránként jár személyvonat Füzesabony és Debrecen között, a pálya nem villamosított. A Debrecen és Balmazújváros között zajló pályafelújítási munkák miatt jelenleg Debrecenből a Tisza-tó csak Karcagon vagy Kisújszálláson keresztül érhető el átszállással.

A Tisza-tó forgalmát a nyári szezonban további járatok szolgálják ki. Március 12-től ősz végéig közlekedő expresszvonattal közvetlenül érhető el a tó a fővárosból. A Tisza-tó expressz 7:55-kor indul a Keleti pályaudvarról és 10:12-re érkezik Tiszafüredre; visszafelé pedig 17:49-kor indul Tiszafüredről és 20:05-re érkezik Budapestre. A vonalon kerékpár szállítására is van lehetőség, a szerelvények összesen 63 kerékpár befogadására alkalmasak.

A fejlesztéseknek köszönhetően összességében közel 23 ezer kerékpáros utazás történt a régióban a teljes 2021-es turisztikai szezonban. A Tisza-tó expresszvonatot több mint 12 ezren vették igénybe, a Budapest-Tiszafüred és a Budapest-Poroszló viszonylat utasforgalma 2020-ban a pandémia miatti, jelentős mértékű országos visszaeséssel szemben sem csökkent, 2021-ben pedig már 40-65 százalékkal meghaladták 2019 és 2020 teljes éves utasforgalmát. Ez alapján elmondható, hogy a vasútnak, főként a közelmúlt fejlesztéseinek hatására, jelentős szerepe van a Tisza-tóhoz történő lejutásban.

A 102-es Kál-Kápolna-Kisújszállás vasútvonal Kisköre és Abádszalók területén érinti a Tisza-tavat. Főszerepben, az expressz elindulása mellett Kisújszállás–Abádszalók–Kisköre között egy plusz vonat jár, és a vonalon közlekedő vonatok

többsége március 12-től minden nap nagy kapacitású kerékpárszállító mellékkocsival közlekedik. Ez a vonal Budapestről Kisújszálláson történő átszállással érhető el, kis kapacitása és alacsony sebessége miatt kihasználtsága alacsony.

Értékelés

Lehetőség van autóval, busszal és vonattal is elérni a tavat, azonban mindhárom közlekedési mód fejlesztésre szorul. Részben a Tisza-tó, mint természetes közlekedési akadály miatt a térség egyfajta belső periferiára került az országon belül. A gyorsforgalmi utak a térségtől délre és északra futnak, a velük való kapcsolatot biztosító elsőrendű főutak nem tárják fel a teljes területet. Az M3-as autópályához közeli települések, illetve Tiszafüred és Poroszló jól megközelíthetőek, azonban a tó körüli, és a tőle délre eső települések jelentős része nehezen elérhető a fővárosból.

A térséget érintő 3 vasútvonal hatókörén számos település kívül esik, használhatóságukat pedig rontja, hogy Budapestről, az expresszvonatok kivételével csak átszállással használhatóak. A kiépített kötöttpályák azonban mindenképpen előnynek számítanak a későbbi fejlesztések tekintetében.

A térséget érintő országos buszjáratok lényegesen több települést érintenek, a vasúthoz képest, de például kerékpárszállításra csak két járaton van lehetőség.

A közösségi közlekedés hiányosságát mutatják az alábbi táblázatok is. Még a tömegközlekedési központnak számító Tiszafüredet is jelentősen gyorsabban el lehet érni autóval, mint busszal vagy vasúttal, és ez az arány a kisebb települések esetében tovább romlik. Látszik azonban, hogy a Debrecennel közvetlen vasúti kapcsolatban álló települések (Tiszafüred, Hortobágy) gyorsan elérhetőek az ország második legnépesebb városából.

Útvonal (Budapest-)	Autó (perc)	Vasút (perc)	Busz (perc)		Útvonal (Debrecen-)	Autó (perc)	Vasút (perc)	Busz (perc)
Tiszafüred	103	124	220		Tiszafüred	64	99	80
Kisköre	103	146	178		Kisköre	96	110	148
Sarud	103	-	186		Sarud	83	-	113
Tomajmonostora	120	-	286		Tomajmonostora	80	139	145
Pély	104	-	170		Pély	97	-	210
Tiszacsege	132	-	270		Tiszacsege	80	115	180
Hortobágy	137	165			Hortobágy	38	55	41

12. Ábra A közösségi közlekedéssel való elérés adatai a térségben Budapest és Debrecen kiindulóponttal

II.5.2. Helyközi közlekedés

Közúti közlekedés

Magát a tavat egy összekötő utakból álló gyűrű fogja közre, érintve Újlőrincfalva Sarud Tiszanána, Kisköre, Pusztataksony, Abádszalók, Tiszaderzs, Tiszaszőlős és Tiszafüred településeit. A tó észak-keleti oldalán, a Poroszló-Kisköre összekötő út forgalma jelentősen alacsonyabb, mint a délnyugati oldalon haladó Fegyvernek-Tiszafüred összekötő útnak. Alapvetően elmondható, hogy a települések és az őket összekötő utak térbeli struktúrája és kapacitása nem úgy lett megtervezve, hogy mellettük egy nagy kiterjedésű, jelentős forgalmat vonzó tavat képes legyen kiszolgálni.

A Tisza, és a Tisza-tó természetes akadályt képeznek, melyet csak a kiépített műtárgyak, és kompok segítségével lehet áthidalni. A Tisza-tó térségében kiépített hidak északról indulva az M3-as autópálya hídja Polgárnál, a tiszafüredi vasúti, közúti és kerékpáros híd és Kiskörén a vegyes használatú vasúti és közúti híd. Ezen kívül lehetőség van kerékpárral, és korlátozott számban személygépjárművel áthajtani a Kiskörei Erőmű duzzasztóművén is. A hidak mellett kompok biztosítanak átjárást a folyón Ároktő-Tiszacsege, Tiszadorogma-Egyek, Tizzasüly-Tiszaroff és Nagykörű-Fegyvernek között. Várhatóan 2022-től bővülni fog a kompátkelők száma, a Tiszaderzs (Dinnyeshát) és Tizsanána között közlekedő kerékpáros komppal, amely személygépjárművek szállítására nem alkalmas.

A tó körüli gátkoszorú bár átmenő forgalmat már nem bonyolít, de szakaszonként be lehet rá hajtani gépjárművel, mivel a tóparti horgász helyek jelentős része csak így közelíthető meg. Ez - főként a nyári főszezonban - konfliktusokhoz vezethet a kerékpáros forgalommal. A probléma egyik oka, hogy a szabályzat alapján a kerékpáros és gépjármű nem kerül megkülönböztetésre, egyenrangú közlekedési eszköznek minősülnek, a gátkoszorún található burkolat nem tudja kerékpárút szerepét maradéktalanul betölteni.

Közúti közösségi közlekedés

A térség közúti közösségi közlekedését a Volánbusz Zrt. által üzemeltetett regionális autóbusszjáratok jelentik. Helyi autóbusszközlekedésről nem beszélhetünk, az egyetlen helyi autóbusszjárat Tiszafüreden közlekedik 1-es jelzéssel. A térség egyes települései közötti közlekedés gyakran csak átszállással érhető el, közvetlenül csak a jelentősebb közlekedési csomópontok érintésével lehet közlekedni. A térség helyközi közlekedésében az utasforgalom nagyrésze a buszos közlekedést választja.

Vasúti közlekedés

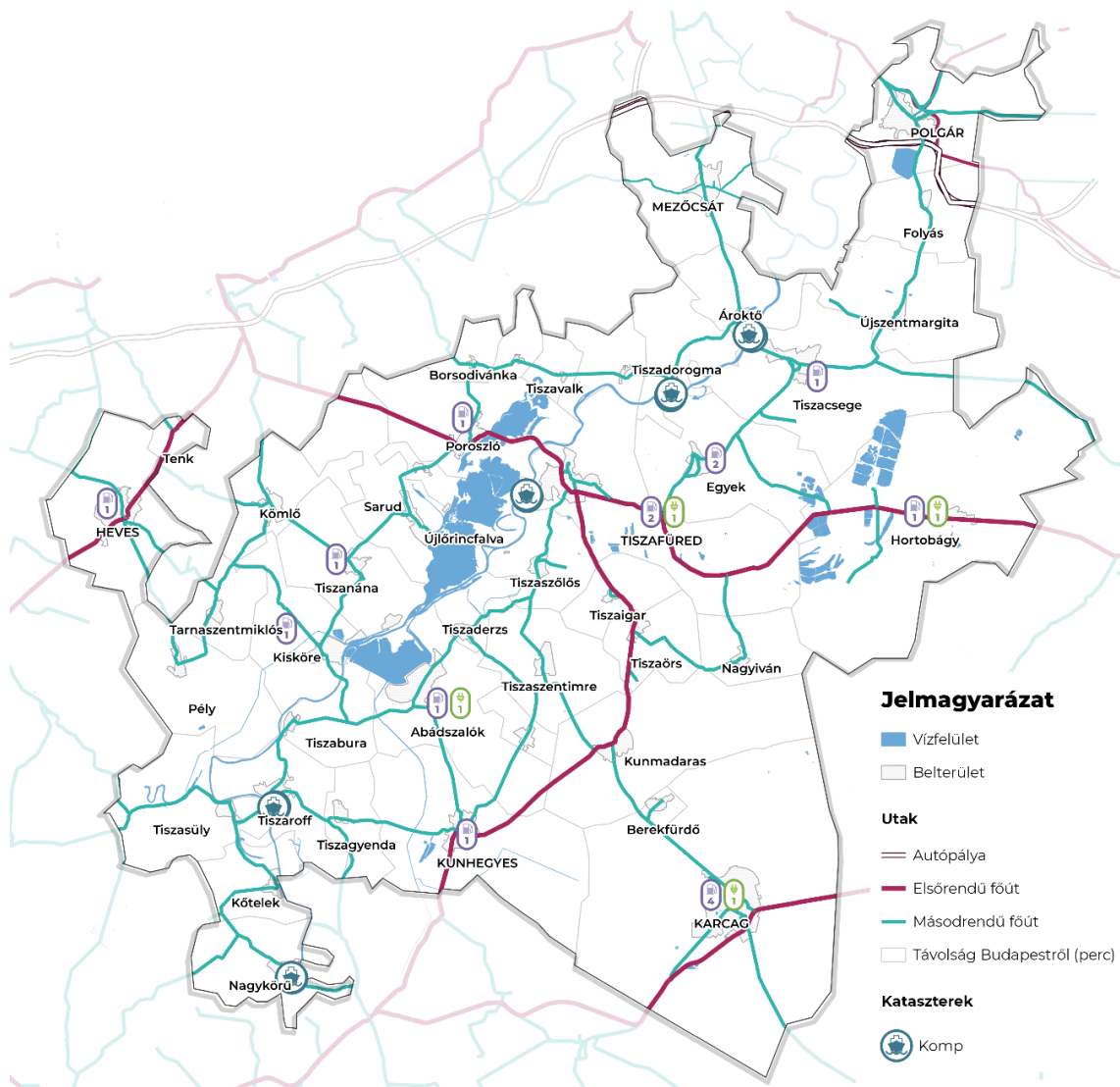
A kötöttpályás közlekedés helyi viszonylatban kevésbé kihasznált az autóbuszokhoz képest, mert csak adott vonalakon és alacsony járatsűrűséggel közlekedik. A buszközlekedés fejlődésével fokozatosan leváltotta a vasutat, jó példa erre a Kisújszállás-Kál-Kápolna vonal, amely egy időre be is zárt, és most is csak alacsony sebességgel, ritkán közlekedik.

Vízi közlekedés

A Vízügyi Hatóság által meghatározott, hajózásra alkalmas, illetőleg hajózásra alkalmassá tehető vízi utak közül egyedül a Tisza folyó érinti a térséget, amely teljes érintett szakaszán hajózható. A fókuszterülettel határos, de azt lényegesen nem érintő egyéb vízi út még a Keleti-főcsatorna, illetve a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna.

Kiskörétől Tiszalökiig, több mint 100 folyamkilométernyi szakaszon van lehetőség nyaralóhajókkal közlekedni, ami inkább turisztikai szempontból jelentős. A Körök kikötőben bérelhető nyaralóhajók vezetése nem kötött előképzettséghez, ezért elősegíti a vízi közlekedés élénkülését a térségben, azonban veszélyt is jelenthet a vízen közlekedők számára.

A Tisza-tavon, és a Tiszán is indulnak hajójáratok, melyeknek fő célja a térség élővilágának a bemutatása és nem a menetrend szerinti utasszállítás.

13. Ábra A Tisza-tó térség közúti hálózata és töltőállomások (hagyományos/elektromos)

II.6. Szolgáltatások

II.6.1. Alapszolgáltatások (szálláshely vendéglátás)

Az aktív turizmus tekintetében a célterület elérése mellett az egyik legfontosabb szolgáltatásnak az ide érkezőknek biztosított szálláslehetőségek tekinthetők.

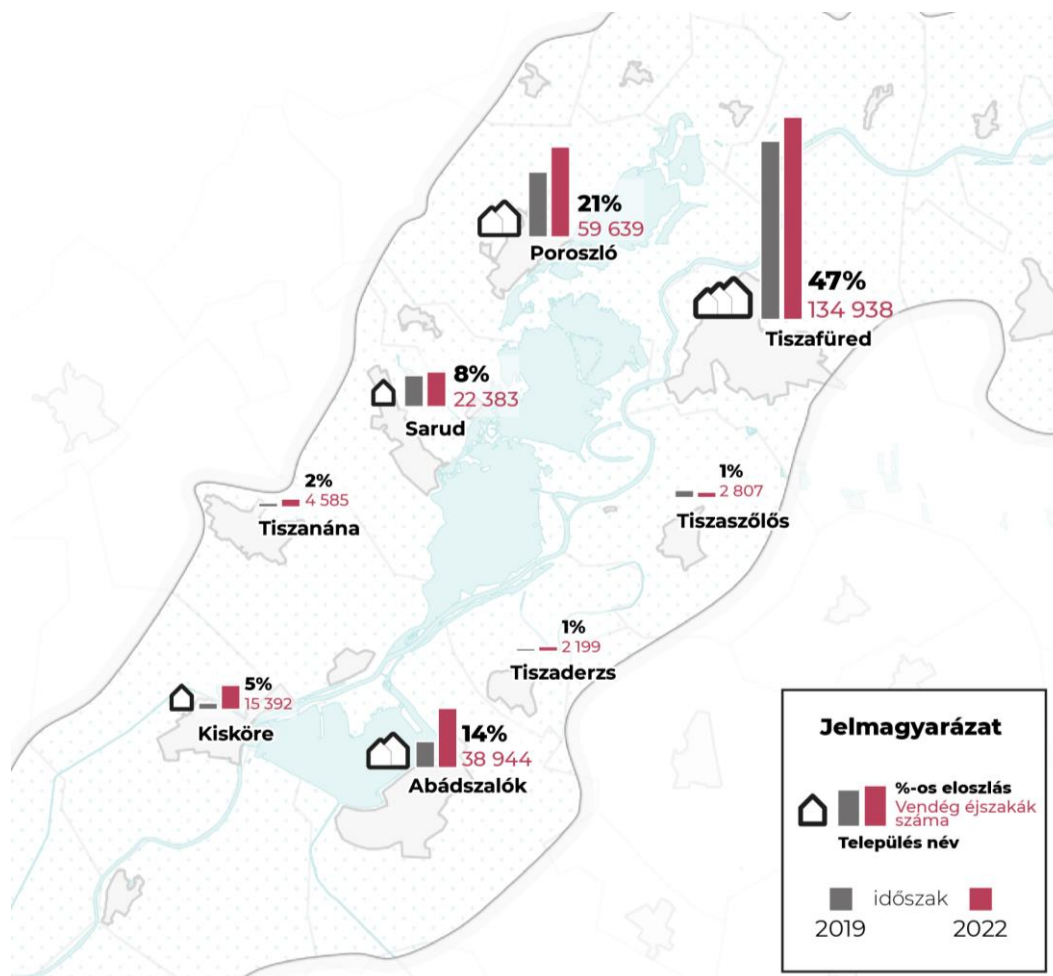
A Nemzeti Turisztikai Adatszolgáltató Központ (NTAK) adatai alapján megvizsgálható a térség településeinek turisztikai vonzereje, bizonyos mutatók tükrében. A rendelkezésre álló adatok a térség 13 településére mutatják meg a 2019-2022-ig terjedő időszakra a vendégéjszakák és a vendégérkezések alakulását. Az így megvizsgált településekbe beletartoznak a jelentős turizmust bonyolító, Tisza-tó partján elhelyezkedő városok, és néhány kisebb, vízparttól távolabb eső település is.

Összességében a térséget érintő **turizmus egyértelműen felívelőben van**, ezt mutatja, hogy 2019 és 2022 között az vendégek száma 40,3%-kal, az eltöltött vendégéjszakák száma pedig 36,5%-kal nőtt.

Vendégek száma		Vendégéjszakák száma	
Tiszafüred	55 520	Tiszafüred	134 938
Poroszló	25 874	Poroszló	59 639
Abádszalók	14 810	Abádszalók	38 944
Sarud	7 637	Sarud	22 383
Kisköre	6 738	Kisköre	15 392
Tiszanána	1 800	Tiszanána	4 585
Tiszbábolna	1 329	Tiszbábolna	3 064
Tiszaszőlős	1 251	Tiszaszőlős	2 807
Tiszaderzs	694	Tiszaderzs	2 199
Tiszavalk	367	Tiszavalk	920
Újlőrincfalva	104	Négyes	329
Négyes	84	Újlőrincfalva	284
Tiszabura	10	Tiszabura	24

14. Ábra Vendégszám és vendégéjszakaszám a Tisza-tó partmenti településein

A sorrend jól mutatja, hogy a térség turisztikai súlyát a tóval határos 5-6 nagyobb település adja, közülük is kiemelkedik Tiszafüred, amely önmagában közel annyi vendéget vonz, mint a többi település együttesen. A lista első 3 helyezett települése, Tiszafüred, Poroszló és Abádszalók 10 000 feletti, az őket követő 5 település 1000 és 7000 közötti vendéget fogadott a 2022-es évben.

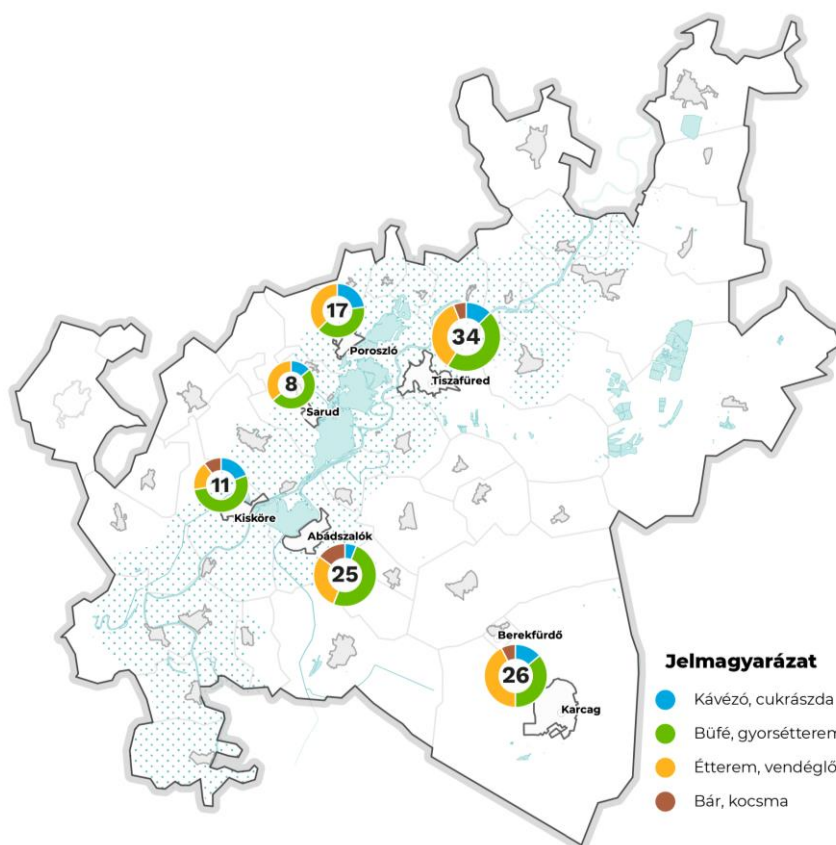

15. Ábra Vendégéjszakák számának megoszlása a legfrekvenciáltabb Tisza-tó parti településeken

Település	Népesség	Vendég (/lakos)	Vendégéjszaka (/lakos)
Tiszafüred	11484	4.83	11.75
Poroszló	5100	5.07	11.69
Sarud	3267	2.33	6.85
Abádszalók	7985	1.85	4.87
Kisköre	3861	1.75	3.98
Tiszabábolna	1369	0.97	2.23
Tiszavalk	675	0.54	1.36
Tiszaszőlős	2737	0.45	1.02
Tiszanána	4796	0.37	0.95
Tiszaderzs	2372	0.29	0.92
Újlőrincfalva	619	0.13	0.45
Négyes	931	0.11	0.35
Tiszabura	2797	0.003	0.008

16. Ábra Népességszám, egy lakosra jutó vendég és egy lakosra jutó vendégéjszaka szám a Tisza-tó partmenti településeken

A népességszámmal összevetett vendéglátási mutatók alapján az derül ki, hogy Tiszafüred rendelkezik a legmagasabb népességgel és népességarányosan is a legvonzóbb településnek számít. Összességében a lista többi részén sem figyelhetők meg jelentősebb változások, ez azt mutatja, hogy a vízfelület közelségéhez képest a település mérete nem meghatározó a turisztikai vonzerőt tekintve.

17. Ábra Vendéglátóhelyekkel való lefedettség

A tóhoz való közelség, illetve a tóparttal kialakított szerves kapcsolat azonban egyértelmű korrelációt mutat a vendéglátás jelentőségével. A vendégéjszakák

Az apartmanparkokkal részben átfedő szállástípus a **kemping**, ahol sátorozás és lakóautóban alvás mellett gyakran mobilházak bérlésére is van lehetőség. A kempingezés az aktív turisztika szempontjából az egyik legfontosabb szállásforma, hiszen a tó, vagy a folyó mentén evezők és kerékpárosok számára ez a legegyszerűbb módja az éjszaka eltöltésének. A kempingek általában közvetlenül a vízpart közelében kapnak helyet, nem kell kitérőt tenni a megközelítésükhöz, így mindkét túratípus számára ideálisak. Ilyen típusú szálláshelyet a Tisza-tó partján szinte minden településen létesítettek.

A térség legelterjedtebb szállástípusa az **apartman/vendégház**, ahol jellemzően egy épületet lehet bérelni, ez elhelyezkedhet egy külön vízparti üdülőtelepen, de a település központi részén is. Számtalan ilyen szállás található a népszerűbb tóparti településeken, de ez a szállásforma gyakorlatilag a térség összes többi, kisebb turisztikai vonzerejű községében is előfordul. A vendégházak között is megtalálhatóak minden igényt kielégítő luxus ingatlanok és megfizethetőbb szállások is, ezért egyértelműen nem mondható el, hogy a térségben az alacsony fizetőképesség miatt terjedt el ez a vendéglátási forma. Aktív turizmus szempontjából hátrány, hogy az ilyen szállások foglalása kevésbé rugalmas, az itt megszállók jobban helyhez és gépjárműhöz kötöttek.

Külön említést érdemelnek a speciális vízi szálláshelyek, melyeknek több fajtája is megjelent az elmúlt években. Az abádszalóki Tündérfátyol egy, a parton horgonyzó szállodahajó étteremmel és medencével. A tavon több úszóház bérlésére is lehetőség van, ezek teljesen felszerelt apartmanok, melyek csak vízen közelíthetők meg. A vízi szállás egyik formájaként értelmezhető a nyaralóhajó bérlés is.

Összegzés

Az elérhető adatok alapján a térség gyors ütemű fellendülése figyelhető meg, azonban az ide irányuló turizmus aránytalanul oszlik meg, 4-5 népszerű településen összpontosul. A 2019-es és a 2022-es adatok összevetése alapján a pandémia és az ehhez köthető aktív, belföldi turizmus jó hatással volt a Tisza-tó látogatottságára, amelyet tovább erősítettek az olyan fejlesztések, mint a Poroszlót Tiszafüreddel összekötő kerékpáros híd. A szálláshelyek tekintetében jelentős sűrűsödés a tó környezetében van, illetve néhány távolabbi kivétel Hortobágy és Berekfürdő (itt más vonzerők jelentkeznek). Szálláslehetőségek típusait tekintve egyértelmű túlsúlyban vannak a vendégházak és apartmanok, de jellemzően a tóparti településeken helyet kap kemping és szálloda is. Az egyedileg bérelhető szálláshelyek túlsúlyát okozhatja, hogy a térség nem rendelkezik turisztikai múlttal, nem volt idő hagyományos szállodák kialakulására, mint a Balaton esetében. A helyiek számára viszont ez a turizmusból való jövedelemszerzés legegyszerűbb módja. Az aktív turizmus és a természettel való összhang tekintetében a leginkább kedvező szállástípusok a kempingek, de több helyen kérdéseket vet fel az adott partszakasz szabad használata és túlzott átalakítása (pl.: Kisköre, Ringa-tó Apartmanpark).

II.6.2. Túratípus-specifikus szolgáltatások

A térség szolgáltatási szektora átalakulóban van. Az elmúlt évek infrastrukturális fejlesztéseinek köszönhetően a Tisza-tó egyre nagyobb figyelmet kap az aktív- és ökoturisztikai attrakciókat keresők körében. A keresleti fellendülés magával vonzza a kínálati oldal folyamatos fejlődését is. A szolgáltatók közötti hálózatos együttműködés azonban még kezdetleges. A kerékpáros körhöz csatlakozva több ponton is létrejöttek szerviz és pihenőpontok jellemzően valamilyen szolgáltatással párhuzamosan.

A vízimentés kérdésköre a Tisza-tónál megkerülhetetlen. A statisztikák alapján a **legtöbb baleset és haláleset a strandokon történik**, az itt bérelhető eszközök (pl. vízbicikli) használata mégis kevésbé szabályozott, mint a vízi túrázáshoz kötődő eszközöké, ahol arányaiban kevesebb a baleset. A strandüzemeltetők a képzés és a munkakör betöltésének feltételeit nem ellenőrzik kellőképpen.

Fontos feladat a nagyközönség folyamatos szemléletformálása és a kapcsolódó szabályozás felülvizsgálata. Jelenleg a vízi mentést a Tisza-tó Járási Önkéntes Mentőcsoport végzi megfelelő eszköz és ember állománnyal. A nyaranta elinduló Tourist Police program keretében harmadéves mentőtiszt hallgatók működnek együtt a Tiszai Vízürendészeti Rendőrkapitányság állományával, a hatékonyabb segítségnyújtás érdekében. A Bodrogon, a Tiszán és a Tisza-tavon 2020 nyarán meginduló nyaralóhajó program plusz terhet jelent a vízürendészet számára, így a programhoz kapcsolódó mentési szolgálatot a Nyíregyházi Tűzoltó és Vízimentő egyesület látja el. A mentőhajók és mentő jetszik az ehhez szükséges felszereléssel megfelelően vannak ellátva.

A Tisza gyors folyású szakaszán nem lehet olyan stabil vízimentő jelenlétet kialakítani, mint a Balaton esetében, így a meglévő vízimentő egységek számának növelésével, illetve a **vízürendészettel közös járőrpárok létrehozásával lehet fokozni a folyón túrázók biztonságát**. A kikötőkben fontos megteremteni a vízimentés infrastruktúráját, mentőeszközök, a mentést segítő felszerelések beszerzésével. **A Tisza-tavon megszervezhető a balatoni mentésirányítási rendszer mása, mentőhajó-bázisokkal, hajókkal, kommunikációs eszközökkel és mentést segítő felszerelések telepítésével.** A Tisza Kiskörétől délre eső szakaszain a hosszú, vízitúrázók által ritkábban látogatott szakaszokat találunk, így a térséget érintő Kiskörétől Nagykörűig tartó folyószakaszon a vízimentés megszervezése kevésbé hangsúlyos.

Főbb probléma, hogy a vízen közlekedők növekvő száma egyre több konfliktussal jár, ezt a helyzetet szabályozói szinten kell megnyugtató módon rendezni. Nincs egységes képzés és nincs egységes követelményrendszer a vízimentés számára. A vízürendőrök számára sincs kötelező vízimentési gyakorlat. A kezdő vízi túrázók számára megfelelően képzett túravezetőkkel biztonságos.

Az életmentéssel foglalkozó egyesületek eszközeinek nagy része nem felel meg a törvényi követelményeknek.

II.7. Kommunikáció, információ, promóció

A területről nyomtatott és online platformokon is nehezen lehet átfogó információhoz jutni. A fellelhető anyagok egy része már nem aktuális, míg mások rendkívül hiányosak. Ezen igyekszik segíteni az AÖFK által kiadott térségbemutató kiadvány, illetve a Tisza-tó kalandtérkép.

A kerékpáros és vízitúrázás tervezésében nagy segítséget jelent a Frigoria kiadó Tisza-tó, Hortobágy kerékpáros és vízitúra kalauz túratérképe, amelyben számos kerékpáros és evezős útvonal található leírással és részletes térképpel együtt.

A térségi kommunikációban kimagasló az I Love Tisza-tó weboldal mely a régióban lezajló jelentős események gyűjtőhelye. A Tisza-tó kommunikációjában Ljasuk Dimitryt is meg kell említeni, aki a Tisza-tó legaktívabb és legjelentősebb természetfilmese és környezetvédője. Nevéhez fűződik több népszerű nagy elérést generáló rövidfilm. Emellett egész estés filmje, a Jóreménység-sziget a mozivászonon is bemutatja a térség kincseit a természetfilmek kedvelőinek. Az általa szolgáltatott médiatartalmaknak óriási jelentősége van az elmúlt években a térség eddig sokak

számára ismeretlen kincseinek bemutatásában. Nevéhez fűződik továbbá a Tisza-tó Az ember alkotta paradicsom címet viselő könyv. Praktikus térkép melléklettel a Tisza-tó minden szegletéről, továbbá szolgáltatókat, vendégvárókat és vendéglátókat bemutató katalógussal.

II.8. Értékelés az egyes túratípusokra való alkalmasság szempontjából

A térség természetföldrajzi helyzetéből adódóan változatos **vízi sportok** űzését teszi lehetővé, a tavat teljesen körbejárhatóvá tevő gátkoszorú pedig a **kerékpárosok** számára teszi vonzó célponttá a környéket. A stratégiában meghatározott fő túratípusok közül a térség alföldi jellegéből adódóan háttérbe szorul a gyalogos természetjárás, a síturizmus pedig teljesen hiányzik.

A térségen több olyan sajátos konfliktushelyzet is kialakult, melyek feloldása szükséges a tiszta-tavi aktív turizmus érdekében. Ezek közül kiemelendő a belső égésű motorral hajtott vízi járművek jelenléte, amely mind a természeti környezet, mind a vízi közlekedés szempontjából problémát jelent. Az aktív turizmus szempontjából kiemelten fontos természeti környezetet a vízparton megvalósuló átgondolatlan beépítések is veszélyeztetik, ezért a jövőben ez a kérdéskör is fontos része kell, hogy legyen a térséget érintő terveknek.

II.8.1. *Gyalogos természetjárás*

II.8.1.1. Vonzerők

A Tisza-tó térségében alapvetően a mezőgazdasági kultúrtáj dominál, a környezet erdősültsége alacsony és változatos felszínformákban sem bővelkedik, így nem tartozik az ország gyalogos természetjáró célpontjai közé. Az alföldi fekvésből adódóan nincsenek természetes kilátópontok, amelyek a gyalogtúrák célpontjait, vagy állomásait képezhetnék, az alacsony erdősültség és a szántóföldi növénytermesztés dominanciája miatt pedig kevés az árnyékos útszakasz.

A gyalogos turizmus vonzerejét növelhetik még a települések egyedi épített értékei és a látványos tájértékek, azonban az érintett települések alapvetően olyan alföldi falvak és kisvárosok, melyek csak kevés ilyen látnivalóval rendelkeznek, és az egyes látnivalók inkább kerékpárral bejárható távolságra vannak egymástól. Hasonló a helyzet a partmenti pihenőinfrastruktúrával, az illemhelyek, ivóutak és padok egymástól nagyobb, kerékpárral bejárható távolságra vannak.

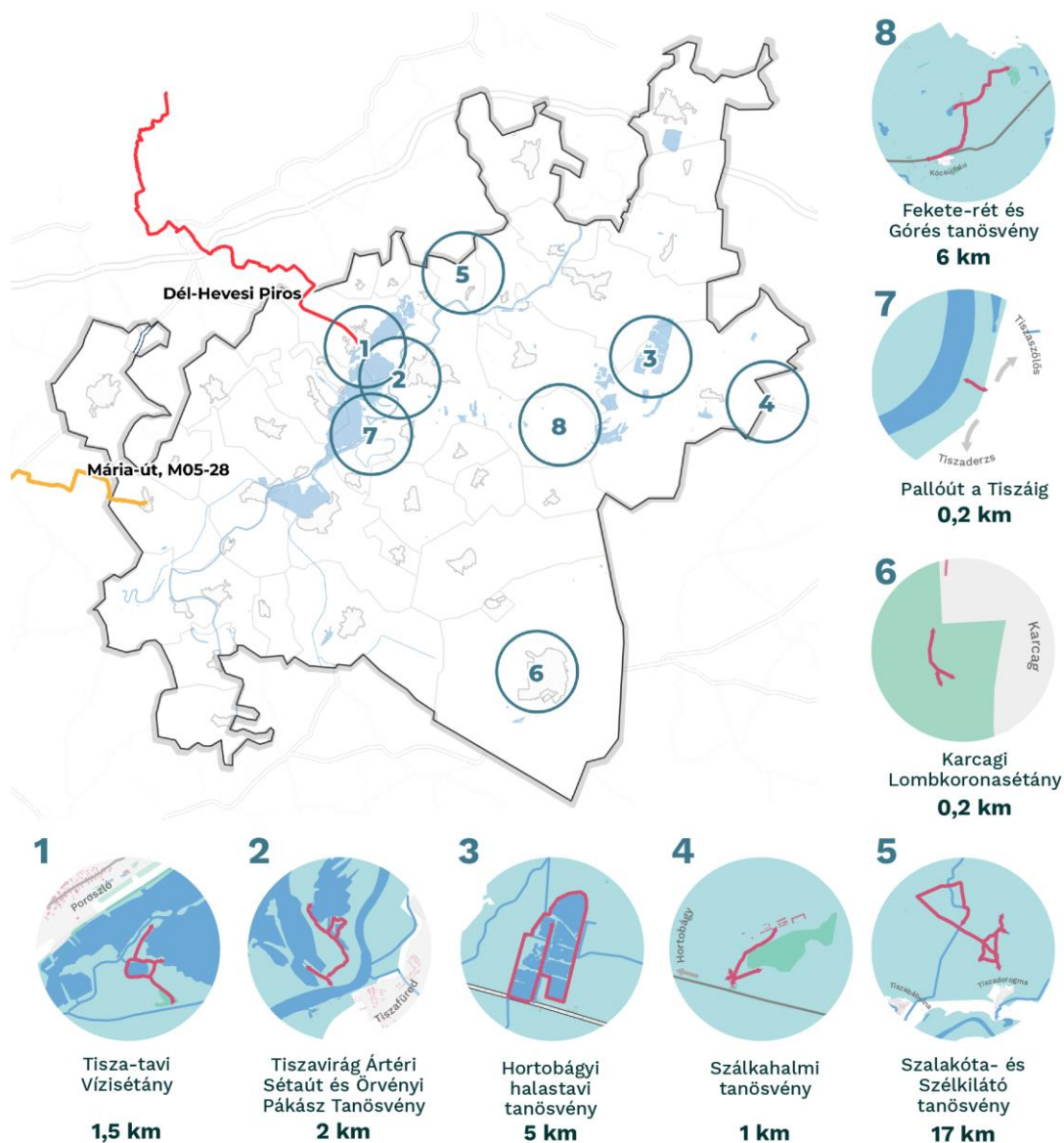
A tavat körbefogó gátkoszorú sík, gyalogos tempóval hosszú és egyhangú aszfaltos útja leginkább a teljesítményt előtérbe helyező turisták szempontjából lehet vonzó, például a futás, nordic walking vagy triatlon kedvelőinek.

A gyalogtúrákhoz kapcsolódóan hazánkban is egyre gyakrabban megjelenik a vadkempingezés. A Tisza-tó rendelkezik ilyen jellegű adottságokkal, a kiépített kempingektől az elhagyatott vízparti tisztásokig minden megtalálható, ezért a természetjárás ezen fajtája jelentős potenciállal rendelkezik itt. Nemzeti parkokban, természetvédelmi területeken sátorozni csak a kijelölt helyeken szabad, vagy erre engedélyt kell kérni az adott nemzeti park igazgatóságánál. A Tisza-tó tekintetében ilyen a Poroszlói és a Sarudi-medence, melyek a Hortobágyi Nemzeti Parkhoz tartozó védett területek. Jelenleg a tó egész területén, kizárólag horgászás céljával engedélyezett a szabadban alvás.

II.8.1.2. Útvonalak

Más térségekkel összevetve rendkívül kevés jelzett túraút érinti a területet. Az országos túraútvonalak közül a kék jelzéssel ellátott utak elkerülik a Tisza-tó térségét, a piros túrautak közül a Dél-Hevesi piros érinti a tavat.

Helyi természetet bemutató, információs táblákkal ellátott, kiépített tanösvény több is van a térségben. Ezek az utak jellemzően néhány kilométer hosszúak, gyakran a víz felett kiépített pallókon haladnak, ideális útvonalat jelentenek családoknak, de izgalmas kitérők lehetnek a tavat kerékpárral körbejáróknak is.

19. Ábra A Tisza-tó térségének jelentősebb tanösvényei és túraútvonalai

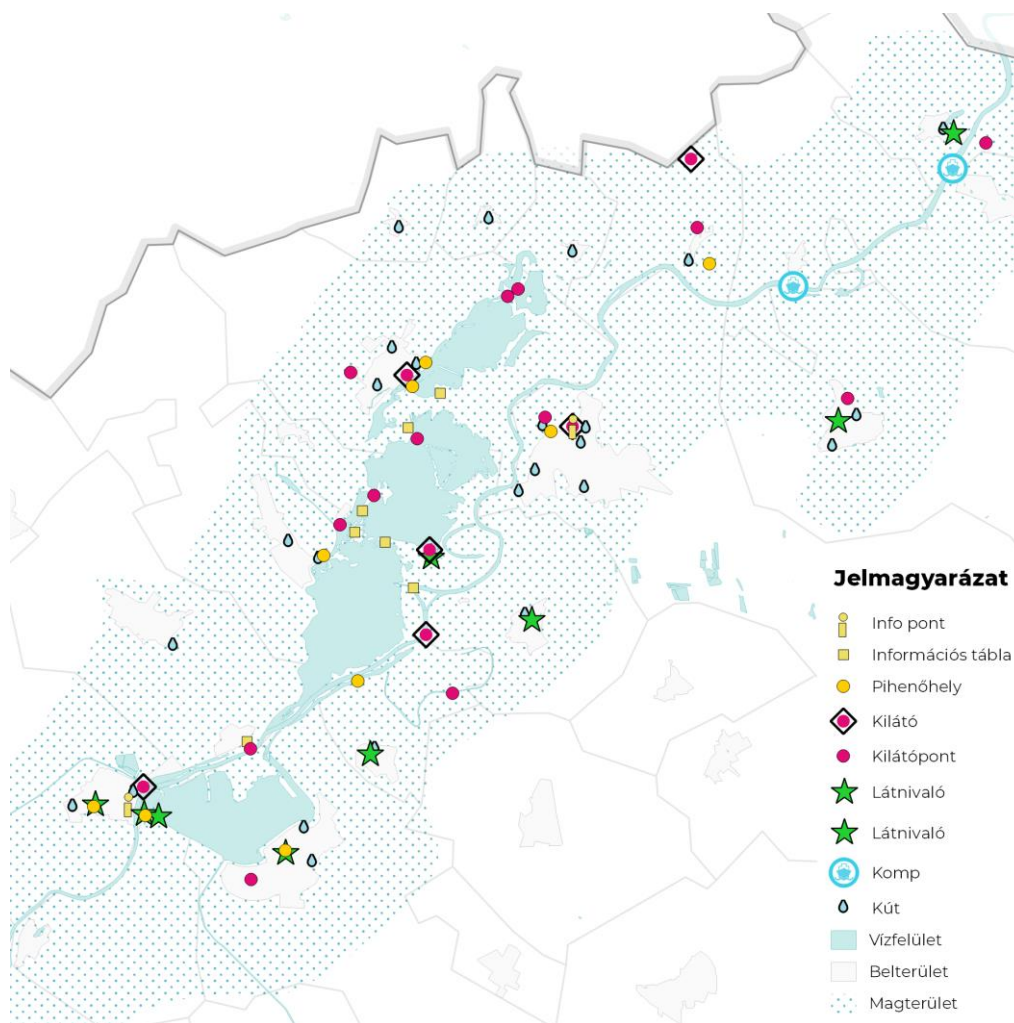
A tanösvények közül a következőket érdemes kiemelni:

- Poroszló, Tisza-tavi Vízisétány
- Tiszaörvény, Szabics kikötő: Tiszavirág Ártéri Sétaut
- Tiszaörvény, Örvényi Pákász Tanösvény
- Hortobágyi-halastavi tanösvény

- Szálkahalmi tanösvény
- Szalakóta- és Szelkiáltó tanösvény
- Karcagi lombkoronasétány
- Pallóút a Tiszaig (Tiszaszőlős – Tiszaderzs közti gátszakaszon)
- Fekete-rét és Góré tanösvény
- Tarnaszentmiklós, Hamvajárási tanösvény (6,5 km)
- Pély - Tarnaszentmiklós, Hanyi-éri tanösvény (7,7 km)

II.8.1.3. Pihenőhelyek

A gyalogos turizmus egyik alappillére, a változatos táj mellett a jól kiépített pihenőinfrastruktúra, amely gyalogos természetjárás esetén nem igényel speciális felszerelést. Ebből adódóan a Tisza-tó körül a kerékpáros infrastruktúra pihenői is alkalmasak lehetnek a túrázók számára, azonban a kerékpárral megtehető távolságokból adódóan sűrűségük nem elegendő gyalogosok számára.

20. Ábra Gyalogos természetjáráshoz kapcsolódó POI-k

II.8.1.4. Szolgáltatások

A gyalogos turizmushoz kapcsolódó szolgáltatási igények jellemzően azokra a hagyományos szálláshely és vendéglátói szolgáltatásokra terjednek ki, melyeket a

turisták többsége is használ. Az elenyésző számú gyalogos természetjárót a jelenleg kiépült szolgáltató hálózat is ki tudja szolgálni, ilyen jellegű, túrázókra specializálódott vállalkozások megléte jelenleg nem releváns a területen.

II.8.1.5. Információ, események

A Tisza-tó és a Hortobágy térségét a gyalogos természetjárás szempontjából térképpel és túraajánlatokkal részletesen bemutató online és offline felületek, kiadványok nincsenek. A térség adottságaihoz és a kereslethez illeszkedve elsősorban a kerékpáros és vízi térképek dominálnak, amelyeken azonban elvétve megjelennek turistautak is.

II.8.2. Kerékpáros turizmus

II.8.2.1. Vonzerők

A Tisza-tó kiemelt kerékpáros turisztikai desztináció, mely a közelmúlt fejlesztéseinek köszönhetően még inkább vonzóvá vált. A tavat mára már teljesen körbekerülő kerékpárút felfűzi a Tisza-tóhoz kapcsolódó látnivalók jelentős részét, ilyenek például a hallépcső és a duzzasztógát Kiskörénél, a kerékpáros híd Poroszló és Tiszafüred között és nem utolsósorban a víztározó élővilága, melyre teljes panoráma nyílik a gát koszorújáról.

Alföldi elhelyezkedéséből adódóan sík terepet biztosít a kerékpározók számára, a teljes tavat körbekerülő Nagy kör teljes 95 kilométeres hosszán alig 20 méternyi szintemelkedést kell leküzdeni. Ez alkalmassá teszi a tavat családok és kisgyermekes kerékpárosok számára is. További vonzerőt jelent, hogy a tó körbekerülése egy nap alatt is kényelmesen teljesíthető program.

A közelmúltban számos, a Tisza-tó kerékpáros infrastruktúráját fejlesztő beruházás valósult meg, ilyen például a Tisza-tavi Kerékpáros centrum, a Tisza-tó expressz kerékpárszállító kocsijai és 2 kerékpáros híd is. A beruházások hatását igazolja, hogy még a pandémia alatt is növekedett az ide látogató kerékpárosok száma, 2020-ban 80000 kerékpárost számoltak a kerékpáros hídon Poroszló és Tiszafüred között

2021-ben a Tisza-tavat körbekerülő szakasz lett az Év Kerékpárútja, ezt a címet az AÖFK, a Magyar Közút, a Magyar Kerékpárosklub és a KTE Közlekedésbiztonsági Tagozata által kiírt versenyen, több mint 11 ezer szavazó részvételével sikerült elnyerni.

A tó körüli kerékpárút legfőbb problémája az árnyékos szakaszok szinte teljes hiánya és az ivóvíz vételi pontok ritkasága. A kerékpáros infrastruktúra egyéb hiányosságai leginkább a tótól távolodva jelentkeznek. A Tiszafüred-Poroszló tengelytől északra fekvő Nagy Kör kiépítése hiányos, a töltések burkolása sok esetben nem valósult meg, a tótól távolabb eső települések pedig nem kapcsolódnak a Tisza-tóhoz, így nem tudják annak kerékpáros forgalmát becsatornázni.

II.8.2.2. Útvonalak

Nemzetközi jelentőségű kerékpáros útvonalak közül kettő is érinti a térséget, ezek az az **EuroVelo 11** és **14** kerékpáros útvonal magyarországi szakaszai. Az EuroVelo 11 teljes hosszában kitáblázott, a Tisza menti gátkoszorún, alacsony forgalmú utakon halad. Az EuroVelo 14 hazánk legfrissebb, jelenleg is kivitelezés alatt álló szakasza, az országot kelet-nyugat irányban szeli át, két végpontja Románia és Ausztria. Az

útvonal kitáblázott, Poroszlóról a kerékpáros hidakon halad át Tiszafüredre, ahonnan Egyeken és Hortobágyon át halad Debrecenbe.

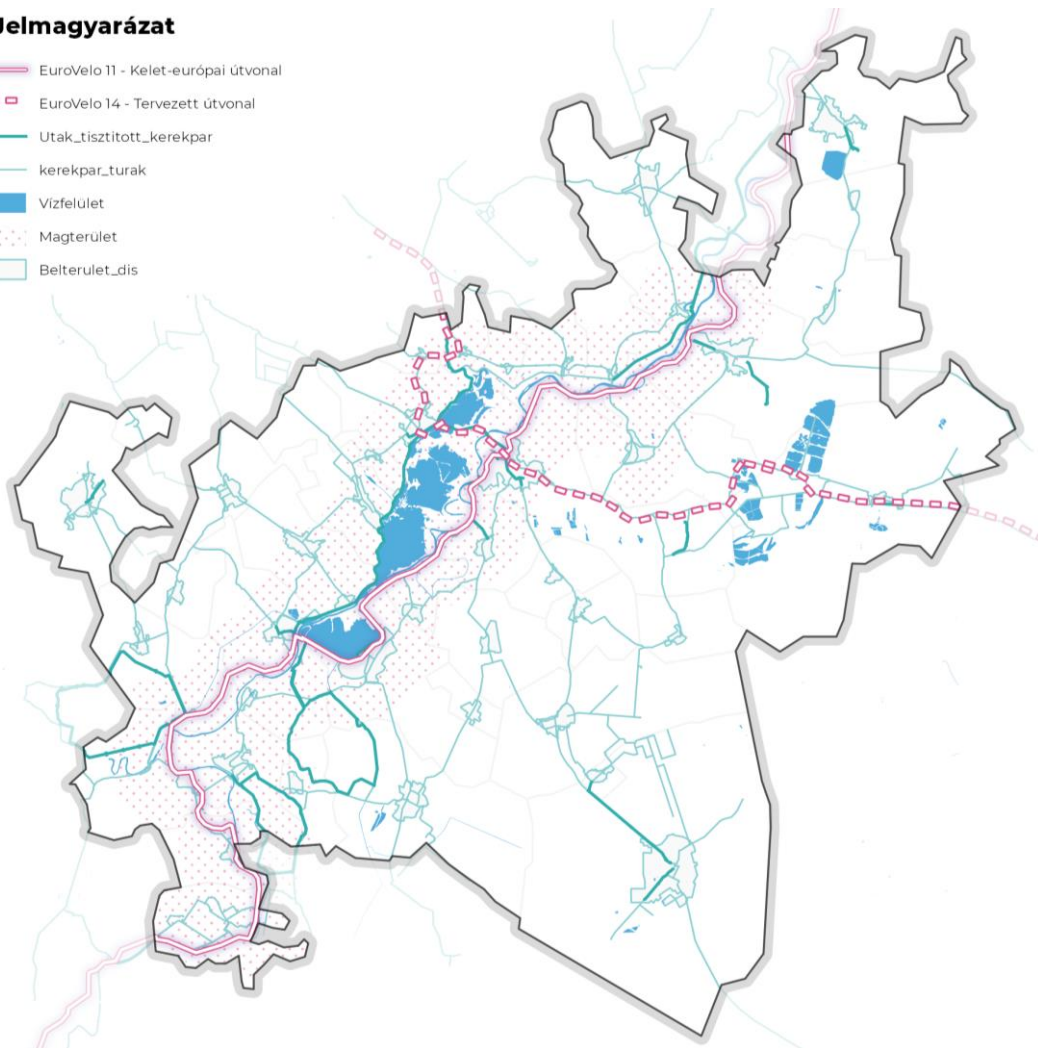
A tó teljes egészében körbekerékpározható, erre több alternatív útvonal is lehetőséget nyújt.

A **Nagy kör** 95 kilométer hosszú, Kisköre - Dinnyéshát - Sarud - Poroszló - Tiszabábolna - Tiszadorogma - Tiszafüred - Abádszalók - Kisköre települések érintésével kerüli meg a tavat. A Kis kört nem érintő szakaszon nincs kiépített különálló kerékpárút, több helyen murvás, vagy burkolatlan úton kell haladni.

A **Kis kör** 70 kilométer hosszú, és Tiszafüred - Adábszalók - Kisköre - Sarud - Poroszló - Tiszafüred útvonalon halad. A Kis kör szinte teljes hosszában kiépített kerékpárúttal rendelkezik. Fontos kiemelni, hogy bár túlnyomórészt a kerékpáros használat dominál, a Tisza-tó gátja nem kizárólag kerékpárforgalmú útszakasz, még a nyári főszezonban is gyakran lehet motorosokkal és autósokkal találkozni. Emellett Kiskörén, az erőmű területén, illetve a duzzasztógáton a helyi szervízúton, csak az autókkal egy útvonalon haladhatnak a kerékpárosok. Az OTRT-ben kijelölt nyomvonal azonban már itt is a Kiskörei Tisza-híd mentén, a duzzasztógát megkerülésével, Kiskörén keresztül vezető kerékpárúton jelöli a kerékpárosok útvonalát.

Jelmagyarázat

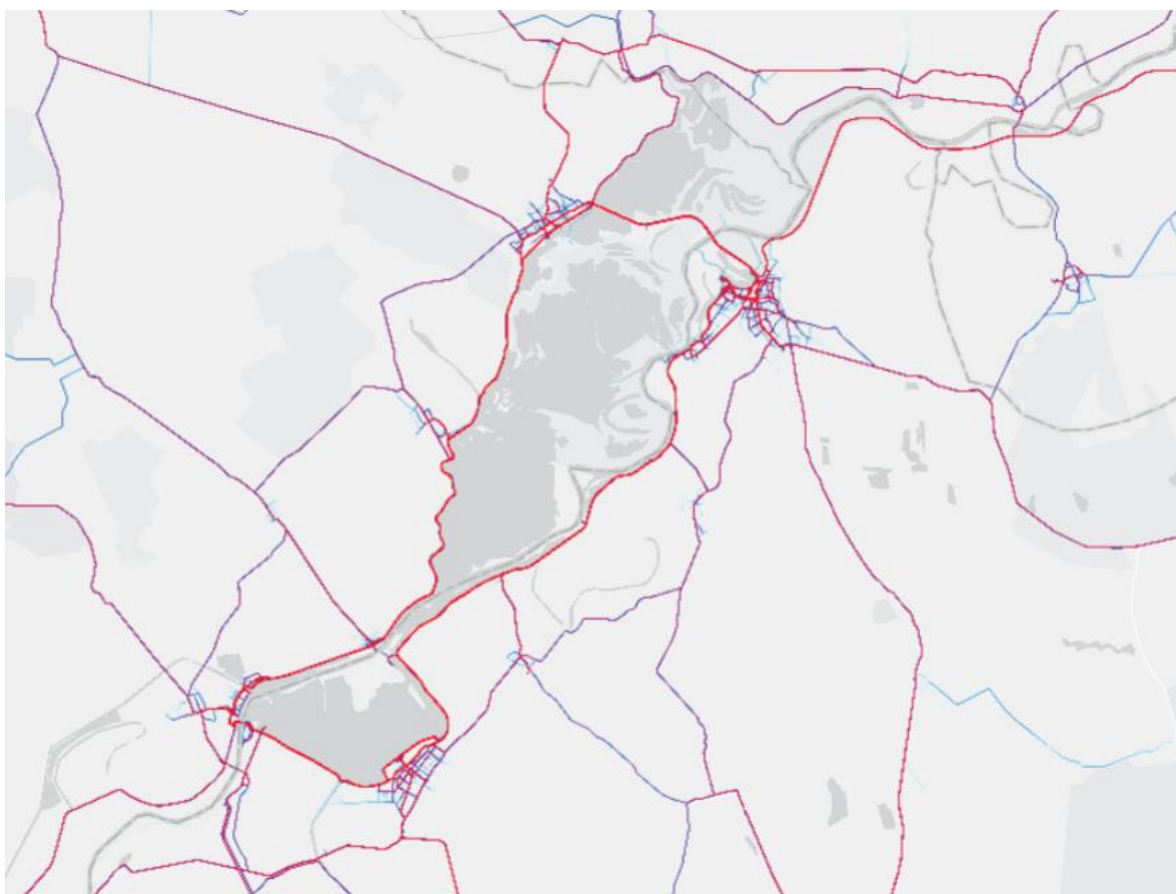
- EuroVelo 11 - Kelet-európai útvonal
- EuroVelo 14 - Tervezett útvonal
- Utak_tisztított_kerekpar
- kerekpar_turak
- Vízfelület
- Magterület
- Belterület_dis

21. Ábra A Tisza-tó térséget érintő kerékpáros útvonalak hálózata

A két fő körön kívül kiegészítő útvonalak is kapcsolódnak a tóhoz, ilyen például a **Nagykunsági víztározót megkerülő szakasz**, amelyre Kisköre mellett, Pusztataksónynál, vagy Abádszalóknál lehet leágazni, egy további 33 kilométeres túrára. Itt az alkalmi víztározó gátján kiépített jó minőségű úton és a Nagykunsági öntözőcsatorna mentén tudunk kerékpározni.

Vannak tematikus körök, amelyek a környék ipari emlékeit vagy ökológiai különlegességeit mutatják be, egyes útvonalak feltárják a Hevesi füves puszták Tájvédelmi Körzet és a Hortobágyi Nemzeti Park védett területeit is. A túrák jellemzően alacsony forgalmú utakon vezetnek, de nem ritkák a földútra letérő útvonalak sem, ezzel a kerékpározás más, napjainkban egyre népszerűbb válfajait (gravel, cyclocross) is bekapcsolva a térség kerékpáros turizmusába. Az Hortobágy területét bejáró kerékpártúrák elérhetőek az Aktív Magyarország honlapján és a Hortobágyi Nemzeti Park is szervez ilyeneket, utóbbinál kerékpárkölcsonzésre és vezetett túrákra is van lehetőség. Az útvonalak részletes leírása és térképes jelölése ellenére azonban, az interneten elérhető kerékpáros forgalmat bemutató oldalak (pl.: Strava) alapján ezek a körök csak kis mértékben jutnak el a célközönséghez.

22. Ábra A Strava heatmap térképen az egyes útvonalak népszerűsége

II.8.2.3. Szolgáltatások

A tó aktív turizmusának vezető ágazataként a kapcsolódó szolgáltatások köre is széles. A kerékpár szállítása Budapestről vonattal és busszal is biztosított, de a tó menti települések majdnem mindegyikén kerékpárt bérelni is van lehetőség. A tó mentén számos kerékpáros szervízpont van kihelyezve, emellett mindenhol vannak kerékpár tárolók és néhány fedett kerékpáros pihenő is, a kerékpárutat érintő

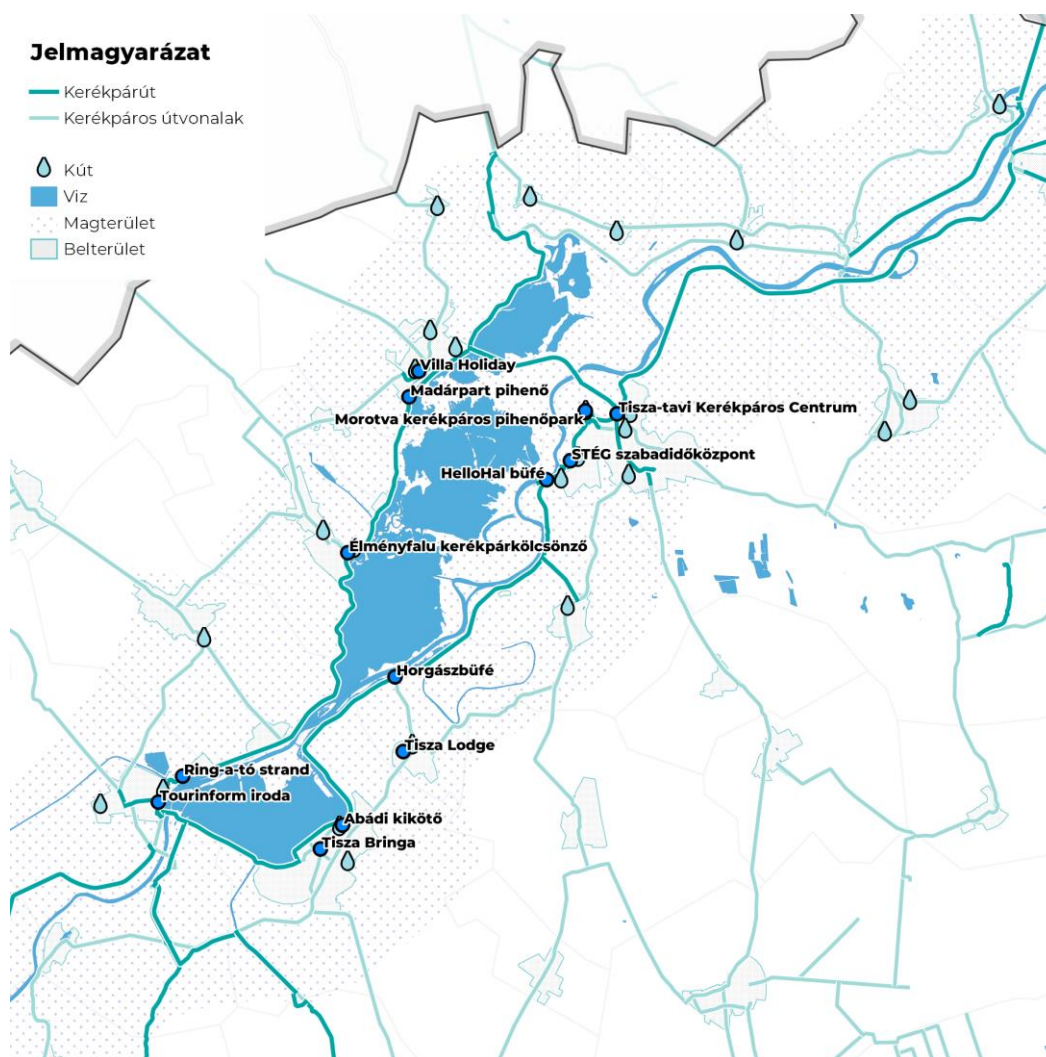
településeken pedig büfék és éttermek épültek ki a kerékpárosok fogadására. Amiből az úton leginkább hiány van az az árnyék és az ivóvíz vételi lehetőség. Ez a kettő a tó legforgalmasabb évszakában, nyáron, elengedhetetlen része lenne az infrastruktúrának.

Kerékpárkölcsonzó:

- Tisza-tavi Kerékpáros Centrum: Defektszolgáltatás is igénybe vehető
- Élményfalu kerékpárkölcsonzóje, Sarud
- Stég szabadidőközpont, Tiszafüred
- Strand bejárat mellett, Abádszalók
- Abádi kikötő, Abádszalók
- Tourinform iroda, Kisköre

Pihenőhely, szervíz:

- Madárpart Pihenő, Poroszló
- Horgászbüfé, Tiszaderzs
- Ring-a-Tó, Kisköre
- Morotva kerékpáros pihenőpark – Tiszafüred
- HelloHal büfé, Tiszaörvény

23. Ábra A Tisza-tó térség kerékpározáshoz kapcsolódó szolgáltatási hálózata

A Tisza-tavi Kerékpáros Centrum épülete kifejezetten a kerékpárosok számára épült, az első emeleten található öltöző és zuhanyzó kerékpárral is megközelíthető, köszönhetően a körülvelő függőjárdáknak. A második emeleten kávézó és látványterasz várja a felfrissülni vágyókat, panorámával a tóra. A földszinti kölcsönzőben 400 kerékpár választható, minden igényt kielégítve, a terekingtől az országútin át az e-bike-ig. Aki itt kölcsönöz, egyben mobilszerviz szolgáltatást is kap, így műszaki hiba esetén gyorsan és kényelmesen javításhoz, új kerékpárhoz, vagy transzferhez juthat.

Tiszanána (Dinnyéshát) és Tiszaderzs között kerékpáros komp is közlekedik, amely nagy segítség azoknak, akik lerövidítenék a tó megkerülését.

II.8.2.4. Információk, események

2021 nyarán került megrendezésre a Hello, Tisza-tó kerékpáros teljesítménytúra, a Túrafüggő Túrablog szervezésében, ahol a Kis kör 67 kilométeres gátkoronáját a tóparti városokban elhelyezett checkpointok érintésével kellett megkerülni, a sikeres teljesítés érdekében. A barátságos, 36 órás szintidő lehetővé tette, hogy a program nem csak a versenyzők, hanem a többnapos kényelmes túrát preferálók számára is teljesíthető legyen. Kerékpározáshoz kapcsolódó rendezvények még a Tour de Tisza-tó, a különböző évszakokban megrendezett Tisza-tó Kerülő Kerékpáros Túrák vagy a McDonald's BringaMánia Tisza-tó Túra. Az Ultra Tisza-tó 130, az Ultrabalatonhoz hasonlóan tókerülő verseny, 130 kilométeren. Futva vagy kerékpáron, egyedül vagy csapatban is lehet nevezni.

A Tour D'Opera olyan kerékpáros körtúra, amely során a résztvevők körbe tekerik a Tisza-tavat úgy, hogy minden településen megállva a hazai zenészek koncertjeit élvezhetik. A tiszafüredi Decathlon tavi napokon ki lehet próbálni a különböző vízi és vízparti szabadidős sportokat.

Magyarország egyik legrangosabb országúti kerékpáros versenyét, a Tour de Hongrie-t 2022-ben öt, hazánk tájait és városait bemutató szakaszon rendezték meg, ebből a Karcag-Hajdúszoboszló szakasz keresztül haladt a térségen. A nemzetközi verseny mellett, hogy népszerűsíti a kerékpáros sportot, jelentős sportturizmust is vonz, az adott szakaszokat hobbikerékpárosok is letekerhetik a versenyt követően.

A kerékpárosokat megszólító kiadványok a következők:

- Frigoria kiadó: Tisza-tó, Hortobágy kerékpáros és vízitúra-kalauz

A 2016-os kiadású füzet részletes térképeken mutatja be a térséget. Fő fókusz a kerékpáros és vízi útvonalak bemutatása, előbbiből 24, utóbbiból 10 ajánlott útvonalhoz tartozik térkép és leírás 3 különböző nyelven. A kiadvány a térség településeiről is tartalmaz térképeket és leírásokat, valamint néhány helyi hagyományt is felsorol. Összességében egy kompakt összefoglaló, mely segít megismerni a térséget, az aktív turisztikát előtérbe helyezve.

- Aktív Magyarország: Aktívan a Tisza-tónál és a Hortobágyon
- Aktív Magyarország: Tisza-tó, az ember alkotta paradicsom
- Aktív Magyarország: Tisza-tavi kalandtérkép
- Cartographia: Tisza-tó szabadidőtérkép

II.8.3. Vízi turizmus

II.8.3.1. Vonzerők

A Tisza-tó, hazánk második legnagyobb tavaként tökéletes helyszínt biztosít a különféle vízisportok űzésére. A nagy kiterjedésű és változatos felszínű vizek izgalmas vízitúra helyszínné teszik, de más vízisportok, például a horgászat, és a vitorlázás számára is ideális vízfelületekkel rendelkezik.

A Tisza-tó nyílt felületeken is sekély, 1,5-2 méter mély. Alkalmas teljesen kezdő vízitúrázók számára is, a 9 osztályból álló nemzetközi osztályozás szerint ZWA, azaz síkvíz, állóvíz, vagy éppen csak folyik. Az ilyen besorolású vízfelületeken evezni minden irányban lehet, gyakorlatilag minden létező vízijárművel. A Tisza-tó magas ökoturisztikai értékkel rendelkezik, gazdag élővilágából adódóan. Ezen túl vonzerőt jelent az is, hogy a tó ideális terep kevésbé gyakorlott túrázóknak, mert a nádasoknak és vízi ösvényeknek hála nem unalmas a terep, és remekül meg lehet tanulni evezni. Az egyetlen veszélyes hely Kiskörénél van, a duzzasztóműnél, ahol zsilipen lehet áthaladni kajakkal és kenuval is.

A szükséges infrastruktúra kiépülőben van, megjelennek specifikusan vízitúrázók számára épített elemek, például kilátók (Fattyúszerkő, Bölömbika és Kűszvágó csér kilátó). További vízen megközelíthető kilátó még az egykor itt álló falunak emléket állító Óhalászi-szigeti kilátó.

is. Azonban az egyes kikötőhelyek és attrakciók közötti nagy távolság korlátozza a víziturizmus fejlődését, ami további vízibázisok kiépítését és fejlesztését indokolja a tó körül. A kedvező adottságok mellett figyelembe kell venni azt is, hogy a vízi sportok alapvetően a vízszinthez kötöttek és bár a tó rendelkezik természetes víz utánpótlással, a 2022-es nyár megmutatta, hogy az egyébként is sekély vizű tó egyes részei teljesen ki is száradhatnak, ellehetetlenítve a vízi turizmust.

Sportágak

A Tisza-tó területe legjobban **kajakkal** és **kenuval** bejárható, és az aktív ökoturisztika szempontjából is ezek a leginkább támogatott túratípusok, hiszen evezős vízitúrázással nagy távokat lehet megtenni a természeti környezet károsítása nélkül.

// SUP:

A SUP (Stand Up Paddle) a közelmúltban tett szert egyre nagyobb népszerűsége, ma már szinte minden strandon állandó kellék, így a Tisza-tavon is többek között Abádszalókok, Sarudon, Poroszlón és Tiszafüreden is lehet bérelni SUP deszkát. A part menti evezések mellett komolyabb túrák teljesítésére is alkalmas lehet, a Tisza-tó területe SUP-al is bejárható.

// Szlalom kajak kenu

Bár a Tisza-tó szinte teljesen állóvíz, a Kiskörei Erőmű mellé a Magyar Kajak-kenu Szövetség által tervezett raftingpálya az országban egyedülálló lehetőséget biztosíthat a vadvízi evezés kipróbálására.

// Vízi deszkás sportok

Stég Szabadidőközpont és Halsütőde: étterem és kikötőhely, számos extrém vízisport is megtalálható itt. Wakeboard és wakeskate, Torzsa Wake School.

Ugyan nem a klasszikus aktív turisztika része, mégis a térség egyik legmeghatározóbb szabadidős és sporttevékenysége a

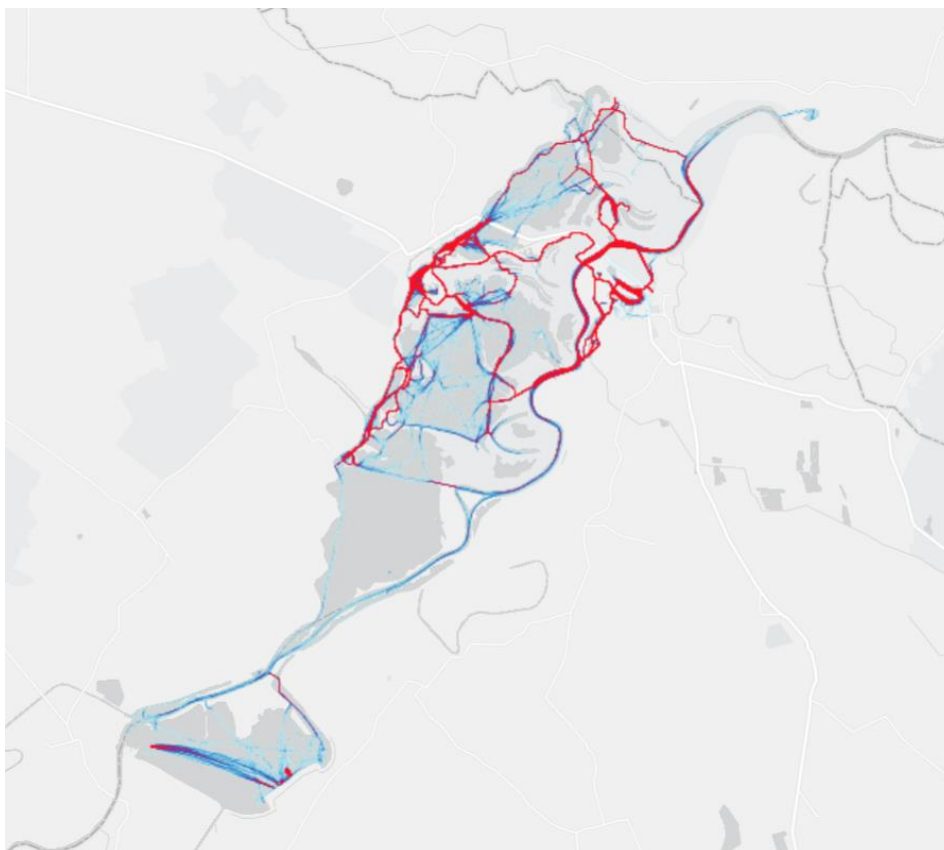
// Horgászat

A Tisza-tó halállománya rendkívül gazdag és változatos. Jelenleg 65 halfaj lelhető fel a tározóban. A tó duzzasztása következtében létrejött tározó horgászparadicsom az ide látogató horgászoknak. A Tisza-tó előnye, hogy vizei változatosak, van állóvíz, folyóvíz, szigetek, mocsarak, nádasok, holtágak és öblítőcsatornák, így mindenki megtalálhatja, a neki kedvező terepet. Csónakból és partról egyaránt lehet horgászni, de van lehetőség túravezetőt is felbérelni. A horgászat által igénybevett vízfelületek horgászati rendje nincs még összhangban az egyéb vízhasználati módokkal.

II.8.3.2. Útvonalak

// Hajózható szakaszok, vízállás

A Tisza-tó teljes területén lehet kajakkal, kenuval közlekedni, vízitúrázni. Az egyetlen időszakosan lezárt rész a Tiszavalki-medence (ez a Tisza-tavi Madárrezervátum területe), melyet február 1. és június 15. között nem szabad látogatni.

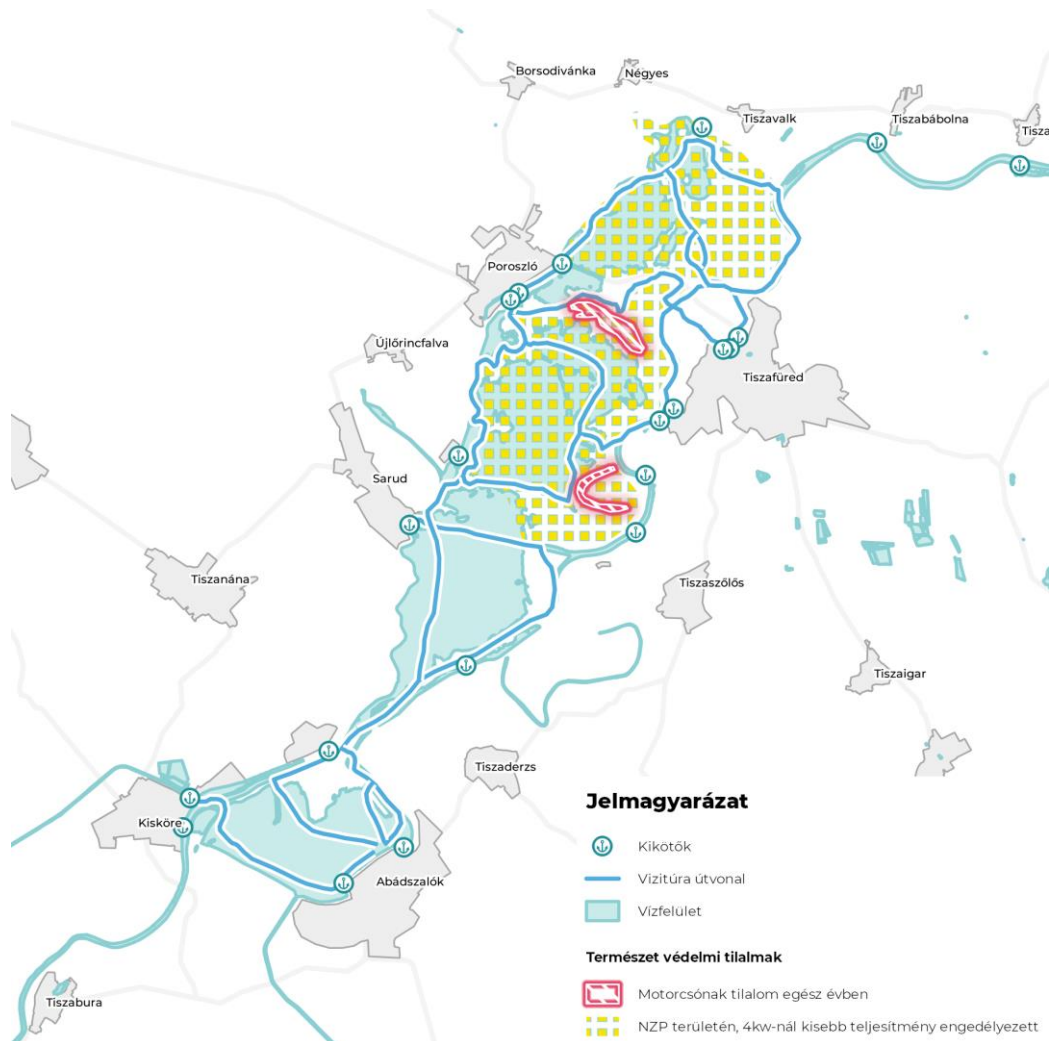

24. Ábra Vízi sportok a Strava hő térképe alapján

A vízi sportokat űző strava felhasználók adatai alapján a tó északi, természetközeli részei örvendenek nagyobb népszerűségnek, a Tiszavalki- és a Porószlói-medence a legkedveltebbek. Népszerű célpontok az Óhalászi-sziget, az Aponyháti csatorna és a tavon elhelyezett vízi kilátók is. Az is leolvasható, hogy az aktivitások nagy része a kikötők és a strandok közelében összpontosul, nagyobb távolságokra a nyílt vízben jelentősen kevesebben vállalkoznak, de az öblítőcsatornák és keskenyebb vízi utak nagyon kedveltek. Tiszafüred, Sarud és Poroszló bonyolítja le a legnagyobb vízi forgalmat, de északon Tiszanána is jelentős potenciállal rendelkezik, azonban

Tiszafüredtől és Poroszlótól is távol fekszik, az összekötő útvonalakon pedig nincsenek kiépített pihenőhelyek. A Tiszavalki-medence és az élő Tisza felső, a fókuszterületet érintő szakasza számos útvonalat és látnivalót rejt, érdekesség például, hogy a Szajlai Holt-Tisza, és ezzel együtt a tiszabábolnai szabadstrand is elérhető vízi úton a Tiszáról, ezzel bekapcsolva a vízi turizmus vérkeringésébe.

Alapvetően két vízállása van: egy alacsonyabb téli és magasabb nyári. Ezért egy őszi evezésnél, amikor éppen engedik le a vízszintet fokozottan óvatosnak kell lenni, mert a sekély vízben fennakadhatnak a csónakok, az öblítőcsatornáknak pedig megnövekszik a víz folyásának sebessége. Amikor a tavat ősszel félig leeresztik, illetve tavasszal visszatöltik, akkor ezeknél az amúgy néhány méter széles zsilipkapuknál felgyorsul a víz, olyannyira, hogy néha csak egy irányban járhatók.

25. Ábra A Tisza-tó vízi útvonalai és kikötőhelyei

A Tiszán és a Tisza-tavon az evezés és kajakozás mellett motorcsónakokkal is lehet közlekedni. Amellett, hogy ez a tó egyik nagy vonzereje, konfliktusokat is jelenthet, hiszen a motoros hajók által keltett hullámok könnyen felboríthatják a kisebb kenukat és kajakokat. A helyzet kezelése várhatóan a közeljövőben intézkedéseket fog igényelni. Emellett 2022-től már jogosítvány nélkül vezethető lakóhajókat is lehet bérelni a tavon, amelyekre szintén figyelemmel kell lenni evezés közben. Az érintett

önkormányzatok szinte mindegyike úgy gondolja, hogy a motorral hajtott vízi járművek használata korlátozásra szorul a későbbiekben.

A Tisza folyó, mint az egyetlen hajózható víziút mellett más, hajózásra alkalmatlan, de vízitúrázásra megfelelő és így az aktív turisztika szempontjából lényeges vízfolyások megtalálhatóak a területen. Ilyen például a Hortobágy-Berettyó-főcsatorna északi, a térséget érintő szakasza és a Nagykunsági-főcsatorna.

A Tiszán végighaladó vízitúrák is érintik a tavat, mintegy áthaladó víziturizmusként. Az áthaladás a csónak kiemelése nélkül lehetséges, a Kiskörei Erőműnél is, ahol egy átemelő-zsilip segít a szintkülönbség leküzdésében. A Tiszán haladó hajók esetében is nyitva áll ez a lehetőség, azonban itt a maximális merülés -160 centiméterben van meghatározva. A Tiszán vízitúrázók számára szinte minden településen alakítottak ki kempingeket a megpihenésre, viszont a folyó felsőbb szakaszához képest jóval kevesebb a nomád táborozásra lehetőséget adó vízpart és kikötőhely.

II.8.3.3. Szolgáltatások

A tavat övező települések mindegyikén van lehetőség kikötésre, és a vízisportok változatos skálájának kipróbálására, azonban a jelenleg kiépült kikötőhelyek mind településekhez kötődnek, melyek a szinte álló vizű tavon nagy távolságra vannak egymástól, ugyanez igaz a vízen elérhető látványosságokra is. A vízparton kiépített, településeken kívüli kikötők és vizesblokkok hiányában egyes attrakciók elérése nehézkes lehet.

Néhány aktív turisztikai szempontból jelentősebb kikötő és szolgáltatás:

Kisköre

- A Köre kikötőben lehetőség van a yachtok és vitorlások téli tárolására is, ezért a tó egyik legjelentősebb kikötője. Emellett vitorlás oktatás és hajóbérlés is biztosított itt.

Tiszaabólna

- Tiszaabólna Nagy kikötő: etetett helyeken való horgásztatás, csónakmegörzés, csónakbérlési lehetőség, tanyahajón szálláslehetőség elsősorban horgászok számára.

Sarud

- Aktív turisztikai szempontból a sarudi strand és kikötő minden szükséges szolgáltatással ellátott, SUP, kenu és egyéb csónakok bérlése mellett itt van a vitorlás élet központja is.

Poroszló

- SUP Bázis: Felszerelés bérlése mellett vezetett túrák és gyerektáborok is elérhetőek itt.

Tiszavalk

- Szivárvány Kikötő: csak a nyári szezonban van nyitva, kb. 200 csónak tárolására alkalmas kikötő. Főleg horgászok használják, pedig természeti adottságai alapján a Tisza-tavi vízi ökoturizmus egyik központja lehetne.

- HÓD vízitúra: többféle útvonal, idegenvezető mutatja be a helyi élővilágot. Madárrezervátum, Valki-medence, Óhalászi sziget
- MC Tisza-tó vízitúra
- Tisza-tavi hajózási Kft., Poroszló
- Chili Outdoors: <https://www.chilioutdoors.com/>
- Vízi-Lovas Egyesület: <http://vizi-lovas.hu/site/>
- Rolitúra: <https://rolitura.hu/tisza-to/>
- Baraka: <https://www.baraka.hu/tisza-to-vizitura>
- Vízitúra.hu: <https://vizitura.hu/viziturak/tisza-to-vizitura/>
- Békatutaj: <https://www.bekatutaj.net/info/tisza-to-vizitura>
- Evezz Velem: <http://www.evezzvelem.hu/viziturak-tisza-to.php>

Motorcsónakos túrák

- Tiszai Túra: <https://www.tiszaitura.hu/>
- Tavi Túra: <https://tavitura.hu/>

2021-ben került először megrendezésre a Magyar Kajak-kenu Szövetség és a Magyar Úszó Szövetség rendezésében a Tisza-tó átúszás és átevezés. A program során Abádszalókról indulva lehet úszva, vagy evezve átszelni az öblöt. Az átevezés távja Abádszalók-Kisköre-Abádszalók útvonalon 8 km, míg az átúszás az Abádi-öblöt oda-vissza átúszva 3,5 km. A rendezvényt 2022 augusztusában is megszervezik, tovább erősítve ezzel a térség aktív turisztikai programjait.

Kiadványok

- Aktív Magyarország: Aktívan a Tisza-tónál és a Hortobágyon
- Frigoria kiadó: Tisza-tó, Hortobágy kerékpáros és vízitúra-kalauz - A 2016-os kiadású füzet részletes térképek mellett 10 ajánlott vízitúrás útvonalat mutat be.
- Cartographia: Tisza-tó szabadidőtérkép - A térkép részletesen ábrázolja a tó környezetét, feltüntetve a kikötőket, csónakkölcsönzőket, strandokat és minden egyéb, a vízi közlekedéshez szükséges elemet (zsilip, vízben álló fa, hínáros, bevezni tilos szakasz)

II.8.4. Lovas turizmus

II.8.4.1. Vonzerő

A gyalogos természetjáráshoz hasonlóan a lovas turizmus számára is kevésbé vonzó a térségben jellemző felszíni formákban szegény, a mezőgazdasági művelés által dominált táj. A lovas turizmusra leginkább alkalmas táj a Hortobágy, a Borsodi-Mezőség TK és a Hevesi Füves puszták TK területe lehet, ahol a nagyobb távolságok lóháton könnyebben bejárhatóak. Ahogyan a Tisza-tó vizes élőhelyei esetében az evezés, a puszták élővilága esetében a lovaglás lehet az a túratípus, amellyel közelebb kerülhetünk a vidék élővilágához. A Hortobágy vidékén a lovas turizmus azért is fejlődik, mert az aktív ökoturisztika mellett hagyományőrző jelentősége is van.

II.8.4.2. Útvonalak

2022-ben lett elérhető az ország első Eurohorse útvonala, ahol 1800 kilométer hosszan lehet lóháton bejárni az ország tájegységeit. Jelenleg 4 túraútvonal van kijelölve, amelyek jogilag szabályozottan lóháton végigjárhatóak. Ezek közül a 2-es számú, Észak-Magyarországon haladó és a 4-es, az Alföldön végigfutó érinti a térséget. Az Eurohorse 2 észak-déli irányban Poroszló-Tiszafüred magasságában szeli át a tavat, majd a Hortobágyon keresztül hagyja el a vizsgált területet. A 4-es számú lovasút Tiszafüredről indul, majd dél-nyugati irányban halad tovább. Így Tiszafüredet a két Eurovelo útvonal mellett két Eurohorse is érinti, ezzel jelentős aktív turisztikai csomóponttá téve.

Hortobágy környezetében, a Mátai ménés által meghirdetve több lovastúra útvonal is elérhető, ezek többnyire fél, vagy egy napos túrákra alkalmasak. Tiszavalk térségében, a Páskom Lovastanyáról indulva érhetőek el rövidebb lovas utak, melyek a Borsodi-Mezőség TK területét és a Tisza menti ártéri erdőket érintik.

II.8.4.3. Szolgáltatások

A térségben találhatóak lovas farmok, melyekben változatos lovas szolgáltatások állnak rendelkezésre, azonban általánosságban ezen létesítmények fő fókuszja a sportlovaglás és díjugratás, a túralovaglás ritkábban jelenik meg.

A térség legjelentősebb lovas központja Hortobágy, ahol a lovaglás több száz éves hagyományokkal fonódik össze. Itt található a Mátai ménés, amely az ország egyik legnagyobb lótenyésztő központja, emellett lovas sportok széles skálája elérhető itt, de lehetőség van a pusztai lovas bejárására is. A tereplovaglás mellett pusztai fogatozás is elérhető, családosoak és lovagolni nem tudók számára.

Név	Település	Patkós minősítés	Cím
Aranyosi domb	Poroszló	3	3388 Magyarország, Poroszló, Fő út 24.
Carmen Lovas Udvar	Tiszacsege	1	0608/1 hrsz.
Karcagi Kunlovarda	Karcag	4	Méntelevi út 1.
Sarudi élményfalu	Sarud	-	3386 Sarud, KalandPart
Tiszanána Lovasklub	Tiszanána	-	3385 Tiszanána, Dinnyesháti út 4-
Mátai Ménés	Hortobágy	-	
Dániel-Farm Őshonos Állatpark	Berekfürdő	-	5309 Berekfürdő, Tatárülés utca 3,
Karcagi Kunlovarda	Karcag	-	5300 Karcag, Méntelevi út 1.
Hajdu Lovasudvar	Hortobágy	-	Sarkadi Imre u. 15, 4071
Páskom Lovastanya és Vendégház	Tiszavalk	-	3464 Tiszavalk, 015/34 hrsz

A lovas turizmushoz kapcsolódó infrastrukturális adottságok és szolgáltatások megléte esetén a lovardák patkós minősítést kaphatnak. A Tisza-tó környezetében

viszonylag kevés lovas tanya található, ezek közül is csak három rendelkezik patkós minősítéssel.

Az át és belovagolható Magyarország projekt keretében a lovastúra-útvonalak mellett lovas szolgáltató pontok érintett települései is kijelölésre kerültek, a térséget érintő ilyen települések a következők:

Észak-Magyarország	Borsod-Abaúj-Zemplén	Mezőcsát
Észak-Alföld	Hajdu-Bihar	Nagyiván
Észak-Alföld	Hajdu-Bihar	Polgár
Észak-Alföld	Hajdu-Bihar	Tiszaдоб
Észak-Alföld	Hajdu-Bihar	Tiszacsege
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszaderzs
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszaфűred-Örvény
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Abádszalók
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Tiszaaroff
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Kőtelek
Észak-Alföld	Jász-Nagykun-Szolnok	Karcag

II.8.4.4. Információ, események

A térségben a Hortobágyhoz köthető a legtöbb jelentős lovas esemény, ilyenek például a Hortobágyi Lovasnapok, a Szent György napi kihajtás, de rendeznek itt fogathajtó és díjugrató versenyeket is. A felsorolt lovardák többsége rendez nyári gyerektáborokat, ami segít a lovaglás helyi népszerűsítésében, de az aktív ökoturizmust is erősíti, a Páskom Lovastanyán például az evezés és a kerékpározás is része a tábornak.

Elérhető információk tekintetében a többi túratípusnál hátrányosabb helyzetben van a lovas turizmus, a lovardák honlapjain kívül nincs elérhető, összefoglaló információ a turisták számára.

II.8.5. Vitorlás turizmus

II.8.5.1. Vonzerő

A Tisza-tó 4 medencéjéből elsősorban az Abádszalóki-és a Sarudi-medence rendelkezik a vitorlázáshoz szükséges, nagyméretű nyílt vízfelülettel. Éppen ezért a vitorlás élet mindig is Sarud és Abádszalók központú volt. A 2000-es évek végére helyben szinte megszűnő vízisport mára új lendületet vett.

A Sarudi-medence a Tisza-tó legnagyobb összefüggő vízterülete, területe 28 négyzetkilométer és ennek a 93%-a nyílt vízfelület, így kiváló hely a vitorlázásra. Átlag vízmélysége 1,5 méter, a medence területén a parti sávokat kivéve nincsenek akadók. A tapon tehát minden lehetőség adott ahhoz, hogy az ország egyik vezető

vitórlás központja legyen. Az Abádszalóki-medence vize mélyebb, ezért nagyobb hajók számára is alkalmas.

A tavon használt hajók közül elterjedt a jolle, Kalóz, megtalálható a 470-es, T15-ös, T25-ös, FLAAR18-as, de az Abádszalóki medencében MacGregor és Yacht is felbukkanhat. A Tisza-tavi vitórlázás egyik fő problémája, hogy az egyes medencék között nehézkes az átjárás, hiányzik az ehhez szükséges vitórlás vízi út.

A térség vitórlás életét tekintve nagy előrelépés lehet a folyami vitórlázás meghonosítása a Tisza érintett szakaszán, ezzel több település is bevonható a sportágba, illetve hosszabb túrák szervezése is biztosított lehet. A Tisza alsó szakaszán már jelentősebb hagyománnyal rendelkezik a vitórlázás ezen fajtája, elsősorban Kipper Györgyhöz, a szegedi Tiszavirág Sport Egyesület elnökéhez kapcsolódóan. Folyami vitórlázás elsősorban kis, tőkesúly nélküli jolle sportvitórlásokkal lehetséges.

II.8.5.2. Szolgáltatások

A Tisza-tavi vitórlázás egyik központja a Sarudi Élményfalu Vitórlásbázisa. A Tisza-tó Sail vitórlás bázison több mint 30 bérelhető vitórlás áll rendelkezésre, nyáron kormányos képzéseknek, gyerektáboroknak és versenyeknek is helyet ad.

Abádszalókon a Tisza-tó Yacht Charterben lehetőség van MacGregor 26M, Barchetta 27 és kalóz vitórlások bérlésére, emellett vitórlás oktatásra is van lehetőség.

Vitórlás bérlésre van lehetőség Kiskörén, a Köre kikötőben is. Itt a Kapitány Hajós Iskola számos egyéb hajózási forma mellett vitórlás tanfolyamokat is tart.

II.8.5.3. Információ, események

Sarudon idén már hetedszerre lett megrendezve a Tisza-tó Sail Élményfalu Szezonnyitó Baráti Vitórlás Regatta, amely fő célja bebizonyítani, hogy a Balatonon kívül is van élénk vitórlásélet. Szintén Sarudhoz köthető Tisza-tó Sail Élményfalu Vitórlásnap is. 2019-ben a Tisza-tavon lett megtartva a Magyar Vitórlás Szövetség nyíltnapja a Go Boating.

A balatoni Kékszalag Port és a sarudi Tisza-tó Sail Vitórlásbázis által kötött együttműködés értelmében a két vízibázis kölcsönösen népszerűsíti egymást, illetve kedvezményeket is kínálnak egymás vendégei számára. Ez nagyban elősegítheti a Tisza-tavi vitórlázás országos népszerűségét.

II.9. Szervezeti háttér

II.9.1. Állami- és önkormányzati szereplők

Az aktív turizmus fejlesztésében meghatározó állami és önkormányzati szereplők az alábbiak:

Vármegyei önkormányzatok: A Tisza-tavi régiót négy vármegyei önkormányzat érinti. Ezek Jász-Nagykun-Szolnok, Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar és Heves vármegye önkormányzatai, melyek a területfejlesztési feladatok területi szintű és hatáskörű szereplői.

Települési önkormányzatok: 42 önkormányzat területe tartozik az aktív turisztikai szempontból fontos térségbe. A települések közigazgatási határain belül a fejlesztések jelentős részét az önkormányzatok valósítják meg ill. üzemeltetik, ilyen például a tó körüli strandok és fürdőhelyek nagy része is, azonban több szolgáltató és magánberuházó is aktívan alakítja a portfóliót.

Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság működési területe Hajdú-Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyéket, valamint Heves vármegye Tisza-tavi kis szejletét foglalja magába (Tisza-tavi madárrezervátum). Feladata, hogy ellássa az országos védelem alatt álló területek és értékek természetvédelmi kezelési feladatait, szemléletformálást végezzen és szolgálja a természeti és kultúrértékek megismerésére irányuló turizmust, valamint természetvédelmi őrszolgálatot látnak el. Elsősorban az olyan aktív- és ökoturizmust támogatják, melyek minél kevésbé zavarják meg a térség élővilágát. A terület megismerésére számos programot és túrát szerveznek, látogatóközpontot tartanak fenn.

Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG) 7180 négyzetkilométeres működési területe a Tisza hazai szakaszának középső részén, szinte teljes egészében az Alföld síkvidékén helyezkedik el, magába foglalja Jász-Nagykun-Szolnok vármegye túlnyomó részét, Pest és Heves megyék déli körzetét, valamint Bács-Kiskun vármegye észak-keleti szegletét. Mint vízügyi szervezetnek, legfontosabb feladata az állami tulajdonú vízgazdálkodási létesítmények (árvízvédelmi fővédvonalak, árvízi tározók, belvízvédelmi főművek, szivattyútelepek, csatornák stb.) üzemeltetése, fenntartása és fejlesztése, valamint azokon a védekezés, a vízkár-elhárítás. Szakmai feladataik közé tartozik szinte az összes, vízgazdálkodással kapcsolatos tevékenység ellátása, felügyelete, ideértve a mezőgazdasági vízszolgáltatást is. Egyik legfontosabb létesítménye a Kiskörei vízlépcső, a Tisza-tó (vagy Kiskörei-tározó) és a Nagykunsági-, Jászsági- és Tiszafüredi öntözőrendszer.

Magyar Közút Nonprofit Zrt., az országos közúthálózat és az országos kerékpárút-törzshálózat, illetve a főutakkal párhuzamos lakott területen kívüli kerékpárutak üzemeltetését és karbantartását végzi, a Magyar Falu Program keretében teljes körű útfelújítási projekteket végez.

Fontos érdek, hogy a Tisza-tó térsége kapta meg elsőként az Európai Régiók Gyűlésének **Village+** elnevezésű **ökoturisztikai védjegyét**. A védjegynek a használatára azok a területek pályázhatnak, amelyek vállalják a környezetbarát életmód, a meglévő természeti értékek, hagyományok megőrzését. Az oklevelet 2006-ban Thomas Carlsson, az adományozó testület delegációjának vezetője Tiszaroffon adta át a tározó négy megyéje - Borsod, Hajdú, Heves és Szolnok - önkormányzati közgyűlési alelnökeinek.

II.9.2. Civil- és piaci szereplők

A Tisza-tavi régióban vannak törekvések arra, hogy az egész területet átfogó, aktív tevékenységet folytató turisztikai társulás segítse az összehangolt és könnyen tervezhető turisztikai fejlesztéseket.

Ilyen a **Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács**, amely a vármegyehatárokon túl terjedő egyes kiemelt területfejlesztési feladatok tekintetében tesz javaslatot a térségi fejlesztési koncepcióra és programra és véleményezi az illetékességi területét érintő fejlesztési koncepciókat és programokat. Célja a Tisza-tó és térség gazdasági erőforrásainak, valamint környezetállapotának fejlesztése, a térségében élők életfeltételeinek javítása, humán erőforrások fejlesztése, térségi identitás fenntartása, valamint a Tisza-tó és térségi fejlesztésben érdekelt állami, önkormányzati, vállalkozói és civil szereplők együttműködésének elősegítése, a területfejlesztési feladatok összehangolása és a térségén kívüli térségekkel együttműködések kialakítása. A térség fejlődése, a turisztikai potenciál kiaknázása és a fejlesztések összehangolása érdekében ellátja a Tisza-tó térségének egységes turisztikai képviseletét.

A Tisza-tó TFT feladatainak ellátásában együttműködik az érintett területfejlesztést és területrendezést ellátó területi szervekkel, különösen a vármegyei önkormányzatokkal, a regionális és vármegyei területfejlesztési konzultációs fórumokkal, illetve a térség fejlesztésében közvetlenül és közvetve közreműködő központi és területi államigazgatási szervekkel és gazdasági kamarákkal.

Az aktív turisztikai térség területén 2019-ben alakult meg a **Tisza-tavi Turisztikai Kerekasztal**, melynek célja a Tisza-tó, mint turisztikai desztináció ismertségének növelése, a turisztikai kínálat népszerűsítése és a tőért dolgozó turisztikai szereplők összefogása. Az alapító okiratot Hajdú-Bihar Vármegyei Önkormányzat mellett az „Alföld Szíve” Térségi Turisztikai Egyesület, Piroska Miklós, a JNSZ Vármegyei Önkormányzat és a Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács elnöke, Kovács Sándor országgyűlési képviselő, a JNSZ Vármegyei Területfejlesztési Ügynökség, Abádszalók Város Önkormányzata, a Tisza-tavi Fesztivál Nonprofit Kft., a Tisza-tavi Sporthorgász Nonprofit Kft., a Tisza-tavi Kerékpáros Centrum, Szabó István, az „Egy csepp Tisza-tó” ötletgazdája, a JNSZ Vármegyei Rendőr-Főkapitányság, a Tiszai Vízügyi Kapitányság, az Élményfalu Sarud, a KÖTIVIZIG és a Heves Vármegyei Önkormányzat írta alá.

A **Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület** a térség 32 településének vidékfejlesztését koordinálja. A TTRM Egyesületet 2008-ban helyi civilszervezetek, vállalkozások és önkormányzatok hozták létre. Turisztikával részben foglalkoznak, céljuk elsősorban a népesség életminőségének javítása, a jövedelemszerző képesség fokozása a térségben, a szükséges képességek és tapasztalatok biztosításával a helyi innovatív fejlesztések meghonosítása érdekében. Központi irodájuk Kiskörén található.

A települési önkormányzatok jellemzően nem tartanak fenn olyan turisztikai szervezeteket, amelyek összehangolt stratégia alapján tudnák fejleszteni és fenntartani a turisztikai létesítményeket. Ennek ellenére azonban számos civil szervezet tevékenykedik, főleg a Tisza-tó közvetlen közelében lévő településeken.

Emellett számos országos és térségi szakmai szervezet is szerepet vállal a térség aktív turizmusának fellendítésében, mint az alábbi országos hatókörű sportszakmai szervezetek:

- Magyar Kajak-Kenu Szövetség

- Magyar Természetjáró Szövetség
- Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség
- Kerékpárosbarát Települések Országos Szövetsége
- Magyar Lovasturisztikai Közhasznú Szövetség.

Önkormányzati és térségi civil szervezetek

A térség településein működő civil szervezetek erősítése további cél annak érdekében, hogy az állami, önkormányzati és gazdasági szereplők munkáját tovább tudják segíteni. A stratégiai együttműködés keretében esetlegesen létrejövő új együttműködési lehetőségek mentén új lendületet tud venni a szervezetek működése is.

Kisköre	Vásárhelyi Pál Természetvédelmi és Szabadidősport Egyesület és Népfőiskola
Kisköre	Kisköre Város Fejlesztéséért Közalapítvány
Kisköre	Kiskörei Hagyományőrző Nyugdíjas Egyesület
Kisköre	Mozdulj Kisköre Ifjúsági Egyesület
Kisköre	Kiskörei Labdarúgó Sportegyesület
Abádszalók	Abádszalók Idegenforgalmáért és Falusi Turizmusáért Egyesület
Abádszalók	Összefogás Abádszalókért Egyesület
Abádszalók	Sportegyesület Abádszalók
Abádszalók	Tiszai Vitorlás Egyesület
Abádszalók	Vízitúra Sportegyesület
Abádszalók	Tiszai Vitorlás Egyesület
Tiszaderzs	Derzsi Szabadidős Egyesület
Tiszafüred	Viki Kisállat Farm Ifjúsági és Sport Egyesület
Tiszafüred	Magyar Haltani Társaság
Tiszafüred	Tisza-tavi Hal-, és Természetvédelmi Egyesület
Tiszafüred	Tisza-tavi Turizmus Fejlesztő Egyesület
Poroszló	Poroszló Honismereti Baráti Kör
Poroszló	A Poroszló Turizmusáért Egyesület
Poroszló	Ezüst Ponty Horgász Egyesület
Tiszanána	Petőfi Horgász Egyesület Tiszanána

Borsodivánka	Borsodivánkai Sportegyesület
Négyes	Négyes Dél-Borsod Kapuja Egyesület
Tiszaabólna	Tiszaabólnai Sporthorgász Egyesület
Tiszaabólna	Tiszaabólna Rákóczi SE
Sarud	Sarudiak Egyesülete
Sarud	Sarudi Horgászegyesület
Sarud	Sarudiak a Tisza Tóért Egyesület
Sarud	Wesselényi Egyesület
Tiszaabólna	Művelt, Egészséges Gyermekekért Önkormányzati Közalapítvány Tiszaabólna
térségi	Tisza-tavi Sporthorgász Közhasznú Nonprofit Kft.
térségi	Tisza-Tarna-Rima-Mente Fejlesztéséért Közhasznú Egyesület
térségi	Természetfilm.hu Tudományos Filmműhely Egyesület (PET kupa)
térségi	Tisza-tavi Turisztikai Kerekasztal

Piaci szereplők

A térségben számos idegenforgalomra épülő vállalkozás van. Ezek jó része felismerte, hogy komplex szolgáltatási portfólióval, bizonyos kapcsolt szolgáltatásokkal eredményesebben tudnak működni, ezért jó néhány olyan vállalkozás van, amely egyszerre kínál szállást, különböző túrákat, működtet sporteszköz kölcsönzőt, esetleg kikötőt. Ezek nagy része aktív- és ökoturisztikai fókuszú, némelyik fontos szemléletformáló tevékenységet is végez ezzel kapcsolatban.

Abádszalókon működik a Tisza Bringa kerékpárkölcsönző és Tisza-tó Yacht Charter, melynek missziója és víziója is egyben a vitorláhajózás, mint természetközeli sport és szabadidőtöltés megkedveltetése, meghonosítása a Tisza-tavon. A Szalók Yacht Klub 150 kikötőhellyel, hajó- és csónakbérleti lehetőséggel, jetski tárolóöböllel, vízi benzinkúttal számtalan lehetőséget kínál a hajózás iránt érdeklődőknek.

Kiskörén működik a Kapitány Hajós Iskola, ahol lehetőség van különböző hajós oktatások és vizsgák elvégzésére.

Tiszafüreden az Albatrosz kemping és kikötő, szállások, vízi- és szárazföldi túraajánlatok mellett üzemelteti a kikötőt és sporteszközök bérbeadását. Szintén itt található a Delfin Vízisportszer és Bringóhíntó Kölcsönző vízisport-eszköz kölcsönző.

Poroszlón a SUP Bázison a kölcsönzés és oktatás mellett SUP-os tavi túrákat szerveznek.

A Madárpart Pihenőben vízitúrákat, kerékpártúrákat szerveznek és vezetnek, valamint az ezekhez szükséges eszközök bérbeadásával foglalkoznak.

A Sarudi Élményfalu egy komplex fejlesztési program, egy tudatosan fejlesztett turisztikai attrakció az élményeket, aktivitást és nyugalmat kereső látogatóknak. Élményközpont, vízitúra-központ, strandközpont, vízparti pihenőhely és szálláshelyek egyben.

A Tiszaörvény Stég Szabadidőközpontban megtalálhatók szállások, étterem és különböző vízisportok, mint a SUP és a wakeboard.

Számos, kifejezetten a tó élővilágának és természeti szépségeinek felfedezésére irányuló túraszervező is tevékenykedik a régióban. A Csónaktúrák a Tisza-tavon túraszervezők a tiszaderzsi és abádszalóki kikötőből indítanak vezetett túrákat. A TO-VA Túrák Magyarország természeti szépségeit gyalog-kerékpár- és kenu-túrák keretein belül segítik felfedezni. A Tavitura.hu - Tisza-tavi túrák, vízi, gyalog- és kerékpáros túrákat szerveznek a tó körül és a Hortobágyon.

II.9.3. Meglévő kapcsolati háló

A Tisza-tó térségének fejlesztésére az elmúlt évtizedekben már több átfogó dokumentum készült, melyek mindegyike részletesen vizsgálta a természeti és műszaki értékeket. Egyes esetekben részletes betekintést kaphatunk az üzemeltetési kihívásokról, míg másokban célok kerültek megfogalmazásra a térség jövőjével kapcsolatban. Ezen dokumentumok végrehajtása ugyanakkor nem tudott megtörténni. Ennek okainak objektív feltárására jelen stratégián belül nem térünk ki, de a személyes kapcsolatfelvételek mentén kialakult kép arra utal, hogy a térségben a fejlődéshez szükséges hálózatos együttműködés rendszere még nem alakult ki.

A térségi fejlődés alapját tudja adni egy komplex önmeghatározás és közös cél. Ennek eléréséhez kíván a stratégia további szakasza hozzájárulni a saját esedékességi körén belül.

III. HELYZETÉRTÉKELÉS

Az előző fejezetekben részletesen bemutatásra került A Tisza-tó térsége és a stratégiai gondolkodáshoz szükséges faktorok múltja és jelene.

A térség turizmusának egyik fő hátráltatója a tó nehézkes megközelítése lehet. A gyorsforgalmi utaktól távoli elhelyezkedés megnehezíti az elérést a főváros és az nyugati országrészek felől, de még ezzel együtt is jelentősen gyorsabban közelíthető meg a tó autóval, mint közösségi közlekedéssel. Valamivel jobb a helyzet, ha Eger, vagy Debrecen irányából szeretnénk megközelíteni a tavat, a kiépült kötőpályás közlekedéssel Debrecenből kifejezetten gyorsan elérhető a vízpart, vagy Hortobágy.

A térség legjelentősebb közlekedési csomópontja, fontos belépési pont és ezzel együtt a tavat érintő túrák kezdőpontja Tiszafüred. Debrecen, Karcag és Füzesabony irányából is futnak be ide vasúti sínek, nyáron ide érkeznek be Budapestről közvetlenül a Tisza-tó expressz és buszjáratok is érkeznek ide Budapest, Miskolc, Eger, Salgótarján és Heves irányából. Ilyen szempontból kedvező, hogy itt épült meg a Tisza-tavi Kerékpáros Centrum, így az ide érkezőknek van lehetősége kerékpárt bérelni, és innen megkezdeni a Tisza-tó körbekerékpározását. Az expresszvonat nagy népszerűségnek örvend, indulási és érkezési időpontjai úgy vannak meghatározva, hogy a kis kör egy nap alatt kényelmesen teljesíthető, a 2 órás menetidő pedig nagyjából megegyezik a Balatonfüredre tartó gyorsvonat menetidejével. Tiszafüred, mint a tó fővárosa nagy potenciállal rendelkezik, azonban mint fő megérkezési pont, még sok területen kell fejlődnie, a vasútállomások, a helyi közlekedés és a szolgáltatások terén.

A 102-es vasútvonal által érintett Kisköre és Abádszalók nagyjából fél órával hosszabb menetidővel, és csak átszállással érhető el a fővárosból.

Legrosszabb helyzetben azok a települések vannak, melyeket nem érinti vasútvonal, és az országos buszjáratok hatókörén is kívül esnek. Ezeket a településeket, a főbb belépési pontokról (Tiszafüred, Heves, Karcag) lehet regionális autóbuszjáratokkal megközelíteni, amely gyakran több átszállást és kényelmetlen utazást jelent, így ezek a települések kiesnek a turisták célpontjai közül.

III.1. SWOT

	S Erősség	W Gyengeség	O Lehetőség	T Veszély
Elérhetőség, megközelíthetőség	- Kötőtpályás közlekedéssel ellátott - Közvetlen expressz járat Budapestről Tiszafüredre (Tisza-tó Expresszvonat) - Vasúti kötőtpályás és kerékpáros járműváltási mód biztosított - Napi 1 buszjárat, amin lehet kerékpárt szállítani (1066 és 1068 járatok) - A nem villamosított, alacsony sebességű 102-es vasútvonal nem jelent versenyképes közlekedési alternatívát - Kapcsolat az M3-as autópályával	- Nagyrészt átszállással lehet elérni Budapestről és a nyugati országrészről - Gyorsforgalmi utak nem érintik a térséget - A Tisza-tó és a Tisza természetes forgalmi akadályt képez, amelyen csak kevés, rossz minőségű átjáró van létesítve - A közutak általánosságban felújításra szorulnak.	- M4 autópálya kiépülése pozitívan befolyásolná a térség elérhetőségét - A kötőtpályás közlekedés kiépítettségének jobb kihasználása (pl.: Tisza-tó Expressz járatsűrítés) - Meglévő közutak felújítása, karbantartása	- Utak minőségének további romlása - Felújítások elhúzódása - Amennyiben nem következnek be a szükséges infrastrukturális fejlesztések, a térség visszafordíthatatlanul periférikus helyzetbe sodródhat
Természeti adottságok, vonzerők, attrakciók	- A Tisza-tó általánosan rendkívül gazdag ökoszisztémával rendelkezik - Legnagyobb turisztikai vonzerő maga a víz és a vízpart - Egyre több természeti környezetre reagáló turisztikai attrakció jelenik meg (pl.: kilátók, ökoturisztikai létesítmények) - Gazdag kínálatú aktív turisztikai rendezvények - Biztosított vízellátottsággal rendelkezik - Alacsony átmenő forgalom, nyugodt, csendes térség	- A térség Tisza-tótól távolabb eső része alapvetően kultúrtáj, kis számú természetközeli területtel és kevés árnyékkal - Sík domborzat - Strandolás szempontjából kedvezőtlen, iszapos, növényzettel benőtt vízpartok - A meglévő kulturális örökségek nem rendelkeznek megfelelő brandinggel és nincsenek bekapcsolva az aktív turisztikai hálózatba - Természethasználat kultúra kiforratlan a térségben	- Kulturális és épített értékek összekapcsolása az aktív turisztikai útvonalakkal (pl.: pihenőhelyek létesítése) - Érintetlen természet elérhetősége - Fürdőturizmus fejlesztése, termálvízben rejlő lehetőségek kiaknázása - Népi paraszti kultúra és kézművesség felértékelése - Vízutánpótlás biztosított, így a magyarországi tavakhoz képest kimagasló potenciállal rendelkezik	- Szabályozatlan természethasználat következtében megváltozhat a környezet - Az globális klímaváltság hatására a kevés árnyék problémaköre jelentősebbé válik, veszélyeztetve a jelenleg kialakult aktív turizmust - Vízi közlekedésben a belső égésű motorok környeztkárosító hatása - A növekvő vendégforgalom hatására veszélybe kerül a környék jelenlegi nyugodt hangulata
Szolgáltatások	Kerékpáros és vízi turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások köre jól kiépült	- Magas minőségű szálláshelyek hiánya - Vízparti szálláshelyek hiánya - Vízibázisok alacsony színvonala - A rövidtávú (egynapos) turizmus rendszere épült csak ki	Erősödő belföldi aktív és ökoturizmus	- Képzett, a turizmusba bevonható munkaerő hiánya - Települések és a lakosság felkészületlensége a turizmusra - Helyi vállalkozói kedv alacsony - Befektetők számára nincs vonzó, kialakult hálózat

	S Erősség	W Gyengeség	O Lehetőség	T Veszély
Szervezeti rendszer	- Több éves múlta visszatekintő szervezet (Tisza-tó Fejlesztési Tanács) - Elkötelezett döntéshozók - Résztvevők ismerik egymást	- nincs konszenzus a fejlesztésekkel kapcsolatban - keves helyen sikerül egységesen fellépni a területtel kapcsolatban - nincs kommunikáció a szervezetek között	- hálózatos fejlesztésekben való részvétel - terjedő technológiai megoldások, applikációk és weblapok adta lehetőségek	- szilánkosságból adódó alacsony színvonal - adódó lehetőségekből való kimaradás - kommunikáció nélkül a tematikus fejlesztés helyett átgondolatlan, egymást gyengítő beruházások létrejöttének veszélye
Gyalogos természetjárás Bakancsos turizmus	- A gazdag természeti környezet vonzó lehet gyalogos turisták számára is - Számos, a helyi élővilágot bemutató rövid tanösvény kap helyet a térségben	- Országos jelölt turistautak szinte teljesen hiányoznak - Hosszabb túrautak nincsenek, a térségben a gyalogos természetjárásnak nincs hagyománya - A térség nagyobb részét jellemző kultúrtáj nem rendelkezik változatos környezeti elemekkel - A tó körüli gátkoszorún nincsen árnyék és nem elég változatos gyalogos túrázáshoz	- A Tisza menti ártéri erdők, főként Tiszadorogma és Tiszabábolna környékén, illetve a Tiszavalki-medence vadonja alkalmas lehet hosszabb túraútvonalak kialakítására - Jelenlegi tanösvények összekapcsolása nagyobb körtúrákká, pihenőhelyek kiépítése mellett	- A tó élővilágát bemutató, részben víz felett, pallókon haladó tanösvények gyorsan amortizálódnak, karbantartás hiányában veszélyforrást jelenthetnek - A kedvezőtlen adottságok miatt további fejlesztések hatására sem nő a túratípus vonzereje - A közeli Északi-középhegység elvonzza a gyalogtúrázókat
Kerékpáros turizmus	- Szintkülönbségek nincsenek, ezért könnyen túrázható családok számára is - A tó körüli gátkoszorún futó út alkalmas kerékpározásra, a tó jól körbekerékpározható - Sok szolgáltatás elérhető, a kerékpárral lejutás és a helybeni kerékpárberlés is biztosított - A tó körüli kerékpárút végig burkolt, országúti kerékpározásra is alkalmas - EuroVelo 11 és 14 érinti a területet	- A tó körüli gáton futó út vegyes forgalmú, autók és motorok is közlekednek rajta - A gáton sehol nincsenek fák, ezért a Tisza-tó körüli kerékpárút nagy részén nincsen árnyék - A tókerülést nehezíti, hogy az ivóvíz vételi pontok egymástól távol esnek	- A kialakult kerékpáros turizmus forgalma becsatornázható más túratípusokba - A tótól távolabb eső települések is bekerülhetnek a turizmus vérkeringésébe, a kerékpáros hálózat kiterjesztésével - Az EuroVelo 14 kiépülésével Debrecen közvetlen kerékpáros kapcsolatba kerül a tóval, és így már két nemzetközi kerékpáros folyosó is érinti a térséget	- A tó kör hosszából és a kapcsolódó látnivalók hiányából, vagy nem megfelelő promóciójából adódóan az egynapos turizmus válik meghatározóvá - Az egyre melegebb és szárazabb nyarak során az árnyék és ivóvíz hiánya problémává válhat

	S Erősség	W Gyengeség	O Lehetőség	T Veszély
Vízi turizmus	- Vadregényes, izgalmas táj jelentősebb sodrás és áramlatok nélkül - A tó körüli településeken biztosított a kikötési és hajóbérlési lehetőség - Vízi kilátók, mint a vízitúrázók úticéljai	- Az egyes kikötési pontok távol esnek egymástól, köztük nincsenek pihenők és vizes blokkok - Szezonális túratípus	- A hosszabb útvonalak mentén pihenőhelyek kiépítésével növelhető a tó kényelmesen bevezethető területe - A Tiszavalki-medence nagy potenciállal rendelkezik egy, vagy több napos túrák szervezésére, vagy Tisza túrák állomásaként is	- A robbanómotorok széleskörű használatából adódóan veszélyessé válik az evezős és vitorlás hajók használata, főként kezdők számára - Az aszályos nyarak során a vízszint annyira lecsökken, hogy alkalmatlanná teszi a tavat egyes vízisportokra
Lovas turizmus	- A térséget két lovas útvonal, az Eurohorse 2 és 4 is érinti - A Hortobágy jelentős lovas múlttal rendelkezik, jelenleg is lovas intézményeknek és rendezvényeknek ad helyet	- Több napos lovas túrákhoz nem épült ki összefüggő infrastruktúra - Kevés a patkós minősítéssel rendelkező lovas farm és szállás - Túrautak az egyes farmokhoz kötődnek, hiányoznak az átfogó útvonalak	- A lovardák és szolgáltatók hálózatba szervezésével térségi jelentőségű túrák kialakítása - A térséget érintő Eurohorse útvonalak kiépülése, használatuk megindulása	Egységes beavatkozás hiányában nem épülnek ki több napos túrázásra alkalmas útvonalak
Vitorlás turizmus	- Az ország egyik legnagyobb nyílt, vitorlázásra alkalmas vízfelülete - Vitorlázás alapvető feltételei kiépültek, vannak kikötők, hajók, vitorlás szervezetek a tavon	- A vitorlázásnak még nem alakult ki hagyománya a Tisza-tavon. - A vízmélység miatt a hajók mérete korlátozott - Vitorlások számára jelenleg nincs biztosítva a medencék közti átjárás.	Az Abádszalóki-medence és a Sarudi-medence közötti vízi út kialakításával a két vitorlázásra alkalmas öböl átjárhatóvá válna	A vízszint csökkenése a vitorlázás végét jelentheti az egyébként is sekély vizű tavon

III.2. Térség profilja

A vizsgálatokból egyértelműen kiolvasható, hogy a térség kiemelkedő potenciáljai az ország egyik legjelentősebb desztinációvá emelik a Tisza-tó régiót. Ennek további előnye - mely egyben jelenlegi hátránya is -, hogy a közúttal kevésbé feltárt térségek fejlődése még nem indult meg, vagy nem jelentős. Az elmúlt évek ingatlanárakat ért hatása a térségben is megfigyelhető, és a helyszíni interjúk során kiderült, hogy sok helyen befektetési alapon rengeteg új tulajdonos jelent meg. A fejlesztések aránya is növekvő képet mutat. Mindezek mellett a minőségi szálláshelyek aránya még mindig elmarad a hasonló térségekben tapasztalttól.

A térség turisztikai működését tekintve jelenleg kétévszakos, azaz téli és nyári időtöltésre alkalmas leginkább. Ennek jelentős tényezője a Tisza-tó vízszintjének szabályozott változása. Fontos cél a terület folyamatos használatának biztosítása, melyre átfogó tervek megalkotása szükséges.

A síelésen kívül a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia által tárgyalt túratípusok közül, minden más elérhető különböző adottságokkal és potenciállal a térségben.

	Helyi/Térségi	Regionális	Országos	Nemzetközi szinten is releváns
Gyalogos természetjárás	+	+		
Kerékpáros turizmus		+	(+)	+
Vízi turizmus		+	(+)	+
Vitorlázás		+	+	
Lovas turizmus	+	+		

+ jelenlegi állapot

+ elérni kívánt állapot

A **gyalogos természetjárást** tekintve a térség nem túlságosan kedvező célpont. Vonzerők hiányában, más térségekkel összevetve rendkívül kevés jelzett túraút érinti a területet. A tó környékén a körbejárhatóságot elsősorban a gátkoszorú biztosítja, de annak védmű jellegéből adódóan árnyékot adó fák nem találhatóak rajta, és egyhangú aszfaltos útja inkább a teljesítményorientált turisták célpontjává tudja tenni a térséget. A tágabb környezetet vizsgálva a mezőgazdasági tájhasználat dominál, kiterjedt erdők és változatos terepformák hiányában nem létesültek nagyobb túrák megtételére alkalmas útvonalak. Helyi természetet bemutató, információs táblákkal ellátott, kiépített tanösvény több is van a tó körül, és annak tágabb környezetében is, de ezek jellemzően néhány óra alatt bejárható útvonalak.

A helyi adottságok közül a rövid túrák és a kapcsolódó szolgáltatások élményei emelhetőek ki. Ezekhez kapcsolódhat a természetjárás kempingezéssel történő

egybekötése, mely a páratlan vízparti régióban egyedi szolgáltatásként van jelen. A térségben regionális szintű útvonal kialakítására a Tisza mentén, illetve a jellegzetes alföldi puszták természetközeli területein van lehetőség (Hortobágy, Hevesi Füves Puszták, Borsodi-Mezőség).

A **kerékpáros turizmust** a kedvező adottságok és a ráépült infrastruktúra a térség egyik húzóágazatává teszi. A tó körül futó gátkoszorú jó minőségű utat biztosít, az érintett településeken kiépült kerékpáros szolgáltatások találhatók (bérlés, szervíz), melyeket speciálisan kerékpárosoknak célzott beruházások egészítenek ki (Tisza-tavi Kerékpáros Centrum, kerékpáros komp, kerékpáros híd). A tó megközelítését kerékpárosok számára nyáron a Tisza-tó expressz, illetve két Budapestről induló buszjárat segíti. A térség kerékpáros turizmusának nemzetközi szintűvé válását az itt haladó EuroVelo útvonalak (11, 14), illetve különféle rendezvények (Tour D'Opera, Tour de Hongrie) tehetik lehetővé.

A térség kerékpáros hálózata jelenleg erősen a tóra összpontosul, így teljesítménytúrázók számára kevésbé vonzó célpont, valamint a környező települések sem tudnak részesedni a kerékpáros turizmusból. A kerékpáros hálózat kiterjesztésének fő iránya lehet a Nagy kör kiépítése, a Hortobágy - bekapcsolva más kerékpártípusokat (gravel, mtb) - illetve a térség északi része, megteremtve a kapcsolatot az országúti kerékpárosok körében népszerű Északi-középhegységgel.

A Tisza-tó tökéletes helyszínt biztosít a **vízi turizmus** számára. A víz a nyílt felületeken is sekély, erős sodrása nincs, így alkalmas teljesen kezdő vízitúrázók számára is, gyakorlatilag minden létező vízijárművel. A vízisportok egyre növekvő réteget érintenek meg, mellyel párhuzamosan a szükséges infrastruktúra is kiépülőben van. Az elmúlt években megjelentek specifikusan vízitúrázók számára épített elemek, például kilátók is.

A térségi vonzereje jelenleg elsősorban regionális. A kiváló adottságok ellenére nem rendelkezik komoly vízitúrázás hagyományokkal, nincsenek kiépített, meghirdetett útvonalak és az egyes kikötőhelyek és attrakciók közötti nagy távolság korlátozza a víziturizmus fejlődését. A kedvező adottságok mellett figyelembe kell venni azt is, hogy a vízi sportok alapvetően a vízszinthez kötöttek és bár a tó rendelkezik természetes víz utánpótlással, a 2022-es nyár megmutatta, hogy az egyébként is sekély vizű tó egyes részei teljesen ki is száradhatnak, ellehetetlenítve a vízi turizmust.

A szélesebb körű vonzerő eléréséhez elsősorban a kedvező adottságokra ráépülő szolgáltatás- és programcsomagok megjelenése szükséges. Emellett fontos a Tisza-teljes érintett hosszán a víziturizmus fejlesztése, így a térség átfogóbban bevonható, illetve kapcsolat teremthető más, népszerű vízitúra helyszínekkel (Bodrog, Felső-Tisza).

A gyalogos természetjáráshoz hasonlóan a **lovass turizmus** számára sem nyújt kiemelkedő lehetőségeket a térség. Az erre leginkább alkalmas területek a térségben a Hortobágy, a Borsodi-Mezőség TK és a Hevesi Füves puszták TK területe lehet, ahol a nagyobb távolságok lóháton könnyebben bejárhatóak. Ahogyan a Tisza-tó vizes élőhelyei esetében az evezés, a puszták élővilága esetében a lovaglás lehet az a túratípus, amellyel közelebb kerülhetünk a vidék élővilágához. A túratípus tekintetében kiemelendő a Hortobágy, ahol a lovassportnak komoly múltja van, ezért az aktív ökoturiztika mellett hagyományőrző jelentőséggel is bír. A túratípus regionális szintre emeléséhez az itteni hagyományok és az ökoturiztika összekapcsolására, illetve térségi útvonalak és a hozzájuk kapcsolódó szolgáltatások kiépítésére van szükség.

A Tisza-tó 4 medencéjéből elsősorban az Abádszalóki-és a Sarudi-medence rendelkezik a **vitórlázáshoz** szükséges, nagyméretű nyílt vízfelülettel. Éppen ezért a vitórlás élet mindig is Sarud és Abádszalók központú volt. A 2000-es évek végére helyben szinte megszűnő vízisport mára új lendületet vett. Magyarországon a Balaton és a Velencei-tó mellett a Tisza-tó rendelkezik ilyen méretű, vitórlázásra alkalmas vízfelülettel, ezért vitórlás specifikus szolgáltatások fejlesztésével a tó könnyen országos jelentőségű célponttá válhat. Ehhez szükséges a jelenlegi hajó flotta bővítése, a vitórlás közösség kialakítása és ehhez kapcsolódóan vitórlás-tematikus rendezvények szervezése. Nagy potenciált jelentene a 2 vitórlázásra alkalmas medence közti járható víziút kiépítése, illetve a folyami vitórlázás elterjedése és bekapcsolása a tó életébe. A vitórlázást fenyegető legjelentősebb veszélyt a vízszint csökkenése jelenti.

III.3. Konklúzió, célcsoportok, versenyképesség várható alakulása

Az elmúlt években a térség gyors ütemű turisztikai fellendülése figyelhető meg. Ezt a tendenciát a pandémia sem tudta megtörni, sőt pozitívan hatott az alapvetően aktív, szabadban végezhető tevékenységek miatt kedvelt térségre. Ezek és az aktív turizmus általános népszerűsödése alapján a Tisza-tóra a jövőben még több figyelem fog összpontosulni, ezért kiemelten fontos a térség megalapozott, fenntartható fejlesztése.

A turisztikai fellendülés a térségben **aránytalanul oszlik meg**, mind a vendégéjszakák, mind a szolgáltatások, látnivalók és rendezvények terén. Egyértelműen a Tisza-tó és annak közvetlen környezete jelenti a fő turisztikai vonzerőt, így itt található a szálláshelyek és a szolgáltatások döntő többsége. A tó körüli települések közül a legjelentősebb Tiszafüred, amely a mind közúti és vasúti megközelíthetőségét, mind szolgáltatásait és rendezvényeit tekintve kiemelkedik, a tó "fővárosaként" jellemezhető, emellett fontos megérkezési pont. A tó szűk környezete szintén jelentős turisztikai forgalmat bonyolít, szerepüket meghatározza elérhetőségük és a vízparttal kialakított kapcsolat minősége. A tótól távolodva a szolgáltatások és a szálláshelyek ritkulása figyelhető meg, jellemzően főként mezőgazdasággal foglalkozó kis lélekszámú települések vannak itt, melyek nem tudnak bekapcsolódni a Tisza-tóhoz áramló turizmusba. Vannak azonban a térségnek olyan súlypontjai, melyek függetlenek a Tisza-tótól, valamilyen más attrakció miatt vonzanak jelentős forgalmat, ilyen például a Hortobágy és Berekfürdő.

Szálláslehetőségek tekintetében hiány van a minőségi szolgáltatásokból, típusait tekintve túlsúlyban vannak a vendégházak és apartmanok, de jellemzően a tóparti településeken helyet kap kemping és szálloda is. Az egyedileg bérelhető szálláshelyek túlsúlyát okozhatja, hogy a térség nem rendelkezik turisztikai múlttal, nem volt idő hagyományos szállodák kialakulására, mint a Balaton, vagy a Mátra esetében. A helyiek számára viszont ez a turizmusból való jövedelemszerzés legegyszerűbb módja. Az aktív turizmus és a természettel való összhang tekintetében a leginkább kedvező szállástípusok a kempingek, de több helyen kérdéseket vet fel az adott partszakasz szabad használata és túlzott átalakítása (pl.: Kisköre, Ringa-tó Apartmanpark).

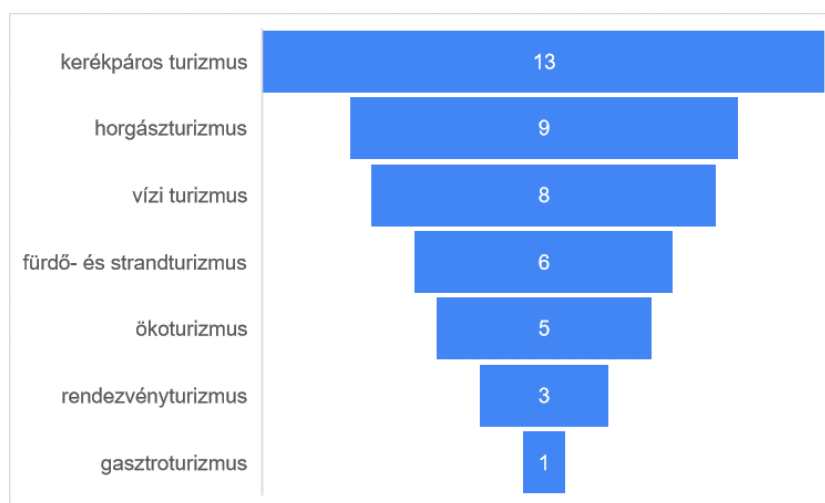
A kapcsolódó szolgáltatások tekintetében is jelentős potenciállal rendelkezik a terület. Egyik ilyen szegmens lehet a **gasztroturizmus**.

Gasztronómiai turisztikai forráskeret

Ez a szegmens már most is nagy figyelmet kap a térségbe látogatók körében, de a vizsgálatok alapján további potenciál rejlik benne. A többnapos időtöltés céljának megfelelő stratégia egyik meghatározó eleméül tud a későbbiekben szolgálni.

15 település töltötte ki az önkormányzatoknak kiküldött, a térség aktív ökoturisztikájához való viszonyukat felmérő kérdőíveket. Ezek alapján a tóval határos településeknek jellemzően van a turizmusra is kiterjedő stratégiájuk, ellentétben a vízparttól távolabbi településekkel, azonban külön a turizmussal foglalkozó önkormányzati munkatárs csak néhány településen van. Az önkormányzatok által megcélzott legnépszerűbb turisztikai szegmens a kerékpározás, melyet szinte minden kérdőívet kitöltött település fontosnak tart, ezt követi a horgász- és vízi turizmus. A horgászturizmus ilyen hangsúlyos megjelenése indokolja az ágazat stratégiában elfoglalt helyének fontosságát, és az egyéb túratípusokkal való összeegyeztethetőség vizsgálatát.

Az önkormányzatok szerint a Tisza-tavi térség népszerűsítésének legfontosabb elemei a közlekedési-és pihenőinfrastruktúra, kilátóhelyek, strandok, információs rendszer, köztisztaság és vízminőség. Legnagyobb veszélynek az élővilág és a környezet rombolását, valamint a túlzott beépítést látják.

A térség sajátossága, hogy az ide látogatók jelentős részének **motivációja** az, hogy az aktív ökoturizmushoz köthető tevékenységet végezzen. Ez alátámasztja a térség ilyen irányú fejlesztését, azonban utal az egyéb attrakciók hiányára is, tehát kevés az olyan tóhoz érkező célcsoport, akit potenciálisan be lehet kapcsolni a helyi aktív turizmusba, hiszen az ide látogatók jelentős része kifejezetten ezért jön ide. Ilyen célcsoport lehet a tóhoz strandolni, pihenni érkező családok, vagy idősebb korosztály, akiket be lehet vonni rövidebb kerékpáros, vagy evezős túrákba is. A tóhoz és a Tiszához látogató jelentős csoportot képeznek a horgászok, akik segítik a térség turisztikai fellendülését, de egyéb túratípusokhoz való kapcsolódásuk nehezen megvalósítható.

Ebből adódóan a térség legfontosabb **célcsoportja** olyan **aktív turistákból** áll akik már előszeretettel úzik a stratégiában vizsgált túratípusokat az ország más részein, de a Tisza-tó térségébe még nem jutottak el, például a hiányos infrastruktúra, a minőségi szálláshelyek hiánya vagy a nem megfelelő marketing miatt. Ezen a nagyobb halmazon belül fontos csoport a **vízitúrázók** és a **kerékpárosok** közössége, de gyakorlatilag minden túratípus képviselői ide sorolhatóak. Sok esetben a térség kifejezetten alkalmas a sportágakat elkezdőeknek is, tekintve a szelíd környezeti adottságokat. A lassú folyású, nem túl mély víz és a jól belátható sík terep a **kezdő aktív túrázókat** is fontos célcsoporttá teszik. A különféle aktív mozgásformák elsajátításánál nagy hangsúlyt kap a **fiatal korosztály** és velük az iskolai osztálykirándulások, vagy tematikus nyári táborok (kerékpáros, vitorlás, evezős). A szelíd aktív turizmust biztosító táj a kezdő túrázókhöz hasonlóan vonzó lehet családok és az idősebb korosztály számára is, utóbbiak esetében kapcsolódva a térségben már kiépített (Berekfürdő) és még kiaknázatlan termálforrásokhoz. Az önkormányzatok által megcélzott célcsoportok között elsősorban a gyerektáborok és a családok jelennek meg, ezt követik a fiatal felnőttek (baráti társaságok) és kevésbé számolnak nyugdíjas korú célcsoporttal.

A fenntarthatóság szellemiségének széles körű jelenléte, az egészségtudatos gondolkodás és magatartás, az élménykeresés, valamint a természeti értékek iránt megnőtt kereslet az utóbbi években erősen támogatta az aktív –és ökoturizmus ágazatának dinamikus fejlődését. Az aktív és ökoturizmus eszközrendszere kitűnően alkalmazkodik az így létrejött igények kiszolgálásához és lehetőséget biztosít a különböző társadalmi csoportok széles körű kiszolgálására. Az aktív ökoturisztikához tartozó túratípusokat a társadalmi igények és a megjelenő trendek alapvetően befolyásolják, ezért a térség hosszútávú fejlesztéséhez szükséges ezek ismerete és megértése. Néhány, a térség szempontjából is releváns ilyen irányzat:

Gyalogos túrázás trendek

- Élménykeresés a természetben
- Wild camping avagy többnapos túrák
- Digitalizáció: természetjáró applikációk
- Eszközök fejlődése a túrázásban- túrafelszerelés
- Fenntartható gondolkodás a túrázásban

Kerékpáros turizmus trendek

- Kerékpáros hype mint megatrend

- Technológiai fejlődés- speciális felszerelések a különböző felhasználás tekintetében, új trendek: gravel, cross-country, e-bike
- Digitalizáció: kerékpáros applikációk
- Fenntarthatóság a kerékpáros turizmusban

Vízi turizmus trendek

- A víz, mint motiváló tényező utazásaink során
- Természetközeli élménykeresés
- Élménykereső motiváció széles körben: soft & extrem adventure motivációk
- Sporttevékenységek a vízi turizmusban
- Fenntartható gondolkodás a vízi turizmusban

Lovas turizmus trendek

- Élménykereső motiváció, mint meghatározó tényező
- Természetközeli élménykeresés
- A lovas turizmus és ökoturizmus szoros kapcsolata
- Fenntartható gondolkodás a lovas turizmusban

A túratípusok közül a vízisportok és a kerékpározás emelkedik ki, míg a gyalogos természetjárás rendkívül alacsony mértékben jelenik csak meg. A térség földrajzi adottságai, a jól körbe kerékpározható vízfelület, és a teljesen sík terep megalapozzák ezt a fajta megoszlást, de a térség eredményes fejlődése érdekében mindenképpen érdemes bizonyos fokú egyensúlyra törekedni a túratípusok között. Ezáltal szélesebb célközönség szólítható meg, és a térség jelenleg periferiára szoruló települései is bekapcsolhatóak lesznek, például gyalogutak, vagy újfajta kerékpáros módok (cyclocross, gravel) bevezetésével

A Tisza-tó természeti és mesterségesen kialakított adottságai miatt **ideális aktív-és ökoturisztikai célpont** lehet. Az ehhez szükséges helyi infrastruktúra kiépülése már megkezdődött, kiemelten igaz ez a kerékpáros és a vízi turizmusra. Azonban a tó partjának kiépítettsége **még nincs olyan előrehaladott állapotban**, mint hazánk más népszerű állóvizeinél, mint például a Velencei-tónál és a Balatonnál, éppen ezért még lehetséges egy olyan **egyensúly kialakítása az épített és a természeti környezet között**, amely képes a helyi ökoszisztéma hosszútávú megőrzése mellett széleskörűen látogatható aktív turisztikai desztinációvá válni.

IV. TÉRSÉGI AKTÍV TURISZTIKAI JÖVŐKÉP ÉS CÉLRENDSZER

IV.1. Jövőkép

2034-re a Tisza-tó régió Kelet-Magyarország legmeghatározóbb önálló komplex aktív turisztikai térsége, amely az aktív egészségmegőrző pihenés során a természetközeli szemléletre nevelés és az átfogó együttműködések terén is példát mutat.

Mindenki ismeri mottóját: "Az ember alkotta, a természet birtokba vette".

A Tisza-tó, a Hortobágy és a térség külső zónái, olyan természeti értékekre alapozott, aktív- és ökoturisztikai központú helyszín, amely egész évben, évszakhoz igazodva, változatos túratípus lehetőségekkel, és szolgáltatásokkal várja az idelátogató természetet megismerni és aktívan kapcsolódni vágyókat. A Tisza-tó térségében minden korosztály megtalálja a kapcsolódását támogató lehetőségeket. Eközben megismeri a térség vízi, madár és szárazföldi élővilágát, kerékpározás, vízi közlekedés, lovaglás vagy gyalogos túrázás mellett. A helyi értékekkel harmóniában lévő, fenntarthatóságra és természetközpontúságra törekvő, aktív- és ökoturisztikai adottságok széleskörű elérhetőségét és használatát a jól kidolgozott természet-használati szabályozás, valamint az ezáltal megalapozott szolgáltatók közötti kommunikációs hálózat biztosítja. A Tisza-tó önálló turisztikai desztinációvá és fejlesztési térséggé nyilvánítása prioritás a térség számára.

Épített környezet:

A rendszeresen visszatérő aktív és természetközeli pihenésre vágyó látogatók szabályozott rendszerben megvalósult, tájba illeszkedő építészeti karakterű egyedi fejlesztésekben találják a folyamatosan fejlődő szolgáltatásokat.

A térség egyedi értékeit és lehetőségeit élvezni kívánó - folyamatosan növekvő számú - turista, a Tisza-tó vidékére általánosan jellemző, vidékies hangulatot és stílust képviselő környezetbe érkezik, mely a többletforgalom ellenére is megtartotta emberi léptékét és varázsát. A térség egyre növekvő, de helyi hagyományokat aktívan őrző lakossága egyre szélesebb körű aktív turisztikai szolgáltatások kiszolgáltatásában vesz részt. A területek beépíthetőségét és az ott létesíthető építmények karakterisztikáját meghatározó szabályozás által kialakult egységes térségi stílus tovább erősíti az egyedi hangulatot és látásmódot. A térség egészére kiterjedő egyedi formanyelv alakul ki, mely mindenki által elfogadott és támogatott. A térség varázshoz hozzájárulnak a helyi lakosok által üzemeltetett, valamint a terület hangulatához alázattal viszonyuló nagyobb kapacitású minőségi szálláshelyek és szolgáltatások, míg a természet aktív felfedezése során élményt nyújtó szálláshelyek bújnak meg a tájban.

Természetben az Ember:

A Tisza-tó térségének európai szinten is egyedi vízi és szárazföldi élővilága, a természeti kincsek, a természet használati szabályok élményközpontú oktatása és bemutatása által gyarapodik, ezáltal a hazai természeti nevelés vezető desztinációjává és példává válva.

A Tisza-tó térsége a természethez való viszonyulás oktatása és az azzal harmóniában lévő természet használati szabályozás által, nemcsak hazai, de nemzetközi szinten is példát mutat arra, miként kell megőrizni és gyarapítani az egyedülálló természeti kincseket. Az egyedi növény és állatvilág bemutatása, és az ahhoz kapcsolódó környezeti nevelés országos szinten vonzza a családok körét. Ez pedig megalapozza ezeknek a helyi természeti értékek gyarapodását és óvását. A szabályozási és oktatási rendszer lehetővé teszi, hogy a helyi aktív turisztikai szolgáltatások és az azokban résztvevők harmonikusan tudjanak együtt élni a természeti környezettel. A természeti értékeket a természetvédelemmel összhangban bemutató túratípusok rendszerének összekapcsolásával, az ide érkezőknek a helyi szintű közlekedés során nincs szükségük egyéni gépjárművekre, azokat az aktív kikapcsolódást nyújtó eszközök és a helyi közösségi közlekedési eszközök teljes egészében kiváltják. A túratípusváltó-pontok által lehetőség nyílik a vízi értékek mellett, a szárazföldi értékek megismerésére is.

Helyi Rendszerek:

A térség turisztikai szereplői olyan **hálózatos összeköttetésekkel** rendelkeznek, amelyek által az aktív kikapcsolódást nyújtó szolgáltatások pozitív hatást gyakorolnak **egymás működésére**, és melyek által **közösen képviselik** a Tisza-tó térségét országos és nemzetközi szinten.

A Tisza-tó térségében működő egységes, hálózatos együttműködést és kommunikációt biztosító szervezetek jelen vannak, és folyamatosan építik a térség közös arculatát és biztosítják a térség hírnevét. Lehetőség nyílik a rendszeresen megrendezésre kerülő fórumokon a személyes kapcsolatépítésre, érdekütköztetés és egyeztetésre. Ezen felül az aktív turisztikát működtető helyi szereplőknek van egy belső kommunikációs csatornája, mely által közös tapasztalatokra alapozva összhangban tudnak működni úgy, hogy tevékenységeik erősítik, támogatják egymást. Ezen együttműködés eredményeképp kapcsolat van szolgáltatást és szállást biztosítók és a döntéshozók között, folyamatos kommunikáció van a víz- és területhasználati kérdésekről, van Tisza-tó kártya, mely az elfogadóhelyeken kedvezmények igénybevételére, vagy plusz szolgáltatásokra ad jogosultságot. Van jól működő, szakképzett, vízi és szárazföldi mentőszolgálat, a vízhez kapcsolódó szolgáltatások megfelelő működésének biztosítására, valamint van lehetőség egységes rendszerben minőségi eszközbérlésre.

IV.2. Misszió

A stratégia missziója, hogy mindenki számára érthető módon fogalmazza meg azokat az értékeket, amelyek mentén fenntartható módon lehet fejleszteni a térséget és megalapozza a térségben az aktív turisztikai szolgáltatók közötti együttműködést.

IV.3. Vízió

A Tisza-tó térségre meghatározott jövőkép az aktív turizmus 2034-es helyzetét írja le. A jövőkép által **vizionált térség egy olyan hely**, ahol az **aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül**, az aktív turisztikai **fejlesztések térségi szinten érvényesülnek a helyiek bevonásával**, melynek köszönhetően a **természeti értékek gyarapodnak**.

Nézőpontunk szerint a térség fejlesztéseit követően a különböző aktív turisztikai tevékenységek színvonala **országosan elismert, magas szinten** képesek működni. Minden esetben célként megjelenik a **fenntarthatóságra** való törekvés a **környezet tudatosság**ot előtérbe helyezve, valamint a mindenki számára elérhető turisztikai szolgáltatások, lehetőségek az **esélyegyenlőség** jegyében.

Mindezek mellett a nemzeti aktív turisztikai stratégia által megfogalmazott és elérni kívánt jövőkép egyik vezérelve, hogy a magyar lakosság körében növekedjen a rendszeresen aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya. Ennek hatásaként az aktív turizmus hozzájárul ahhoz, hogy Magyarország 2030-ra a legélhetőbb országok közé tartozzon.

Az aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül az elmaradott térségek esetében is

- A térség leszakadó területei is be tudnak kapcsolódni az elsődleges desztinációk által generált turizmusba. Ebből részesedve megkezdődhet a felzárkózásuk, és ők is hozzájárulhatnak a térség fejlődéséhez.

Az aktív turisztikai fejlesztések által a természeti értékek gyarapodnak, bemutatásra és megőrzésre kerülnek

- A természetjárás megfelelő szabályozásával, az ide érkezők szemléletformálásával egy olyan turisztikai szolgáltatáscsomag jön létre, amely nem terheli a környezetet. A turizmusból befolyó bevétel hatékonyan kerül visszaforgatásra a természet megőrzéséhez szükséges eszközökre.

Az aktív turisztikai fejlesztések térségi szinten érvényesülnek, a helyiek bevonásával

- Az egyes fejlesztések egy stratégia mentén átgondoltan, egymással kölcsönhatásban fejlődnek. Ezek mindig a helyiek igényein alapulnak, az ő megkérdezésükkel és velük együttműködve jönnek létre, így magukénak érzik azokat, a fejlesztések hosszú távon is fenntarthatóak lesznek.

Vízió az egyes túratípusokra

Kerékpáros turizmus: A térség Tisza-tótól távolabb eső részein is kialakul kerékpáros hálózat. Az országon átvélő kerékpárutak szerepe megnő, átjárás alakul ki más kerékpáros desztinációk és a térség között. Több kerékpáros ágazat kap helyet a térség különféle adottságú részein (Hortobágy - gravel). Mindenki talál az edzettségi szintjének megfelelő nehézségű útvonalat. Jól kiépült a kapcsolódó szolgáltatás-hálózat.

Gyalogos turizmus: Hosszabb túraútvonalak is kijelölésre kerülnek, melyek alkalmasak a térségen belül elkülönülő területeken átvélő kapcsolatot létrehozni. Ezzel fejlődik a vízparttól távolabb eső részek vonzereje és javul a térség téli aktív turisztikai potenciálja. A tanösvények egyre több szolgáltatást nyújtanak. Egyre jobban ki tudják használni a technológiai vívmányokat és jobb az alapszolgáltatási hálózat.

Lovas turizmus: Megnövekszik a lovas turizmushoz köthető szolgáltatások száma, főként az Eurohorse útvonalak mentén, ezzel megerősödik ennek a túratípusnak a jelenléte. A jól kiépített szolgáltatások, túraútvonalak és megfelelő marketing hatására a lovas természetjárás válik a Hortobágy fő aktív turisztikai ágazatává. A térségben alternatív közlekedési módként kezd megjeleni a lovaglás.

Vízi turizmus: A vízitúrázás lesz a tó bejárásának elsőszámú eszköze, ezt sűrűn kiépített kikötőhelyek és vízen megközelíthető attrakciók segítik. A térség szélén található Tisza menti területek szolgáltatás és vonzerő fejlesztésének köszönhetően kapcsolat alakul ki a Felső-Tisza és a Bodrog vízitúra közösségeivel. A Tisza-tó áthaladó vízitúrák állomása lesz, ezáltal a Tisza menti részek is bekapcsolódnak a tó és a Felső-Tisza aktív turizmusába. A vízi túrázási eszközök egységes rendszerben állnak rendelkezésre az aktív pihenésre vágyóknak, így azok bármely túraponton otthagyhatóak.

Vízi turizmus – vitorlázás: Kialakul az Abádszalóki- és a Sarudi-medence közötti átjárhatóság, ezzel egy összefüggő, pezsgő vitorlás élet alakul ki a tó déli részén. Ezt segítik az itt szerveződő vitorlás tematikájú nyári táborok és rendezvények. Az ország jelentős kistestű hajós és oktatóközpontja lesz.

IV.3.1. Horizontális célok

A stratégiaalkotás folyamatában alapvetés, hogy a nemzetközi és országos elvárásoknak megfelelően a fenntarthatóságot, esélyegyenlőséget és környezettudatosságot szem előtt tartva alakuljon ki a térség fejlesztését támogató célrendszer.

Ezek az általános alapelveket egészültek ki a NATS⁵ missziójával és átfogó céljával, miszerint:

- Az Aktív turizmus járuljon hozzá ahhoz, hogy Magyarország 10 éven belül a legélhetőbb országok közé tartozzon
- Növekedjen a magyar lakosság körében a rendszeresen aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya.

JÖVŐKÉP

2030-ra a Tisza-tó régió **Kelet-Magyarország legmeghatározóbb önálló komplex aktív turisztikai térsége**, amely az aktív egészségmegőrző pihenés során a természetközeli szemléletre nevelés és az átfogó együttműködések terén is példát mutat.

MISSZIÓ

mindenki számára érthető módon fogalmazza meg azokat az értékeket, amelyek mentén fenntartható módon lehet fejleszteni a térséget és megalapozza a térségben az aktív turisztikai szolgáltatók közötti együttműködést.

VÍZIÓ

Az aktív turizmus vezető szerepkörbe kerül az elmaradott térségek esetében is

Az aktív turisztikai fejlesztések által a természeti értékek gyarapodnak, bemutatásra és megőrzésre kerülnek

Az aktív turisztikai fejlesztések térségi szinten érvényesülnek, a helyiek bevonásával

HORIZONTÁLIS CÉLOK

Fenntarthatóság

Esélyegyenlőség

Környezettudatosság

Az Aktív turizmus járuljon hozzá ahhoz, hogy Magyarország 10 éven belül a legélhetőbb országok közé tartozzon

Növekedjen a magyar lakosság körében a rendszeresen aktív turisztikai tevékenységet végzők aránya

⁵ Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégia

IV.4. Célszisztéma

A megfogalmazott aktív turisztikai jövőkép eléréséhez célok szükségesek. A stratégia megfogalmaz egy átfogó célt, melyet a NATS fejlesztési céljain keresztül tovább értelmez. Ezekhez illeszkedve térségi és területi fejlesztési célokat formál, így kívánja operatíván elérni a kívántos jövőképet.

A megfogalmazott átfogó célokban tükröződik a Tisza-tó térség aktív turisztikai fejlődéséhez szükséges értékválasztás is a következő alapelvekben:

IV.4.1. Átfogó cél

A stratégia átfogó célszisztémát a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégiában deklarált fejlesztési célokhoz igazodva a Tisza-tó térségre vonatkozó szerepkörben és ahhoz illeszkedően határoztuk meg.

Célunk, hogy a térség átfogó aktív turisztikai fejlesztése alázattal viszonyuljon a természethez és a helyi közösségek élettereikhez, hagyományaihoz.

A NATS annak érdekében, hogy növekedjen a magyar lakosság körében az aktív turisztikai és rekreációs tevékenységet végzők aránya és a tevékenységek rendszeressége, öt fejlesztési célt fogalmaz meg:

- Vonzerő fejlesztése
- Útvonalhálózat fejlesztése
- Szolgáltatások fejlesztése
- Információ, marketing, promóció, kommunikáció fejlesztése
- Koordináció és menedzsment fejlesztése

A térségi stratégiában ezek mentén kerül értelmezésre az átfogó cél.

IV.4.2. Fejlesztési célok

Vonzerők fejlesztése

A Tisza-tó térség egyik legnagyobb turisztikai értéke a természetközeli környezet, amely aktív- és ökoturizmusba is integrálható. A különböző természeti és épített attrakciók vonzereje fokozható az összekapcsoltság megteremtésével. Vonzerő növeléssel és differenciált fejlesztéssel elérhető a térség egész éves turisztikai működése és a különböző országos és nemzetközi események állandó helyszínévé válhat. Mindezek mellett a terhelés-eloszlás optimalizálása is előtérbe kell kerüljön. Bár a térség jelenlegi kiépítettségi állapotában már elérte teljesítőképessége határát, de a szolgáltatások és az infrastruktúra szabta korlátok megfelelő mértékű fejlesztésekkel további kapacitást teremthetnek a térségben.

A Tisza-tó térsége jelenleg is számos vonzerővel rendelkezik, azonban ezek jelentős része ismertség és kiépítettség hiányában nem tud számottevő turisztikai potenciált generálni. A vendégforgalom növelése érdekében ezen meglévő attrakciók megújítása mellett újak létrehozása, ezzel az attrakciók egyenletesebb területi eloszlásának támogatása is szükséges. A fejlesztések során kiemelten fontos szempont a természeti, táji és kulturális hagyományokhoz illeszkedés, ezek megőrzése. A vonzerőfejlesztés terén a következő fejlesztési feladatokat kell megvalósítani:

- új vonzerők és attrakciók létrejöttének támogatása, lehetőség szerint az elmaradott térségek felzárkóztatásával;

- a vonzerők differenciált elhelyezkedésének támogatása a területi túlterheltség elkerülése érdekében;
- a vonzerőfejlesztés során előtérbe kell helyezni a környezeti nevelés fontosságát, azaz nem csak szolgáltatni, de látásmódot is kell formálni;
- a meglévő attrakciók karbantartása és fenntartása mellett cél a folyamatos fejlesztésük, az attraktivitásuk növelése;
- az aktív turizmus vonzerejének számító útvonalak és szolgáltatások mellett a kezdő és végpontok, valamint köztes desztinációk egyedi tematikájának fejlesztésére is nagy hangsúlyt kell fektetni (pl. gasztroturizmus elemei).

Infrastruktúra fejlesztése

Az infrastruktúrákat alapvetően két nagy csoportra oszthatjuk, melyek a vonalas, illetve a pontszerű infrastruktúrák. Vonalas infrastruktúra fő elemei a közlekedési rendszerek útvonalai, illetve a közműszolgáltatók hálózatai. Pontszerű infrastruktúrák között szerepelnek ezen rendszerek objektumai, illetve a komplex működéshez elengedhetetlen egyéb kiszolgáló létesítmények. Fontos megjegyezni, hogy itt nem vesszük figyelembe a komplex szolgáltatásokat nyújtó elemeket, de ide tartoznak az útvonalak, pihenők vagy a szolgáltatásokat nem nyújtó megállóhelyek is.

Az aktív turisztikai fejlesztések egyik alapkövetelménye ezen elemek és rendszerek megléte; feladata a folyamatos karbantartás és fejlesztésük.

A területi tervezés feladata a vonalas infrastruktúrák helyének és kapcsolati fejlesztésének megfogalmazása és összehangolása. A tervezés kiindulási pontja a térségben meghatározó igények feltárása. Ezek alapján a térségi infrastruktúra-fejlesztések feladatai:

- a védett természeti területeken és azok vonzáskörzetében csökkenteni kell a gépjárművek használatát, előtérbe kell helyezni a mikromobilitási eszközök és a környezetkímélő közlekedés használatát;
- a meglévő úthálózat minőségének fejlesztését tovább kell folytatni, azok karbantartását folyamatossá kell tenni;
- a vízi közlekedési eszközök műszaki paramétereit, azok használati módját és a vízi közlekedési útvonalakat egyaránt szabályozni kell;
- kiszolgáló infrastruktúra tekintetében a fedett megálló és pihenőhelyek rendszerének kiépítését nagymértékben javítani kell,
- a kor vívmányai által biztosított lehetőségek (pl. interaktív információs táblák, publikus internet-elérési pontok) kiépítését támogató fejlesztéseket kell előtérbe helyezni;
- a helyi identitást és a helymárkát támogató megoldások alkalmazására, egységes arculati elemek beépítésére kell törekedni a nagy infrastruktúrák fejlesztése során is;
- a fő infrastruktúrák hálózatainak körülményeit tisztázó intézkedéseket kell megfogalmazni (pl. gátkoronán történő közlekedés egyedi szabályainak felülvizsgálata);
- változatos hosszúságú és nehézségű, minél szélesebb célközönség számára használható túraútvonalak és kapcsolódó infrastruktúra kiépítése.

Szolgáltatások fejlesztése

Az aktív turisztikai fejlesztések hatékony működésének alapja a magas minőségű és hozzáférhető szolgáltatások megléte a térségben. Ennek egyik meghatározó eleme a jól működő települési hálózatok kell legyenek, melyek képesek a saját működésükkel hozzájárulni a fenntarthatóság biztosításához és kellő humán erőforrást biztosítanak a célok eléréséhez.

A szolgáltató infrastruktúra szempontjából az igények és célok megosztásával és összehangolásával hatékony működési megoldások kidolgozására nyílik lehetőség. Ez kifejezetten érvényesül az alap szolgáltatások terén, mint a szálláshelyek, a vendéglátás vagy a közösségi közlekedés. A szálláshelyek üzemeltetése a helyi lakosság munkalehetőségeinek és a térségek alap bevételeinek forrása tud lenni, míg a vendéglátás a helyi élelmiszertermelés felvevőpiacaként tud a továbbiakban érvényesülni.

Aktív turisztika speciális szolgáltatásaiban az eszközkölcsonzés, szervizelés, illetve szállítás egyaránt fontos. Ezen rendszerek kiépítése a frekventált területeken egyre jobban fejlődik, de fontos cél a teljes térségre kiterjeszteni a hálózatot.

A szempontok figyelembevételével a fő feladatok:

- jó minőségű szálláshelyek fejlesztése a szálláshelyhiányos területeken;
- jó minőségű, elérhető és lehetőség szerint a helyi termelőkre támaszkodó vendéglátóhelyek megteremtése;
- vészhelyzet esetén elérhető szolgáltatás-hálózat biztosítása;
- a megérkezésen túli gépjárműhasználat visszaszorítása érdekében környezetkímélő közösségi módok szolgáltatásának elérhetővé és versenyképessé tétele;
- túratípus-specifikus szolgáltatók számának és sűrűségének növelése;
- térségi turisztikai szolgáltatások hálózatba szervezése és támogatása;
- helyi partnerhálózat élménycsomagok kidolgozására történő ösztönzése.

Marketing, promóció, információ

A Tisza-tó térség marketing szempontból többközpontú. A fő turisztikai attrakciók tekintetében a térség egyedi helymárka kiépítése előrehaladott állapotban van. Az egységes szolgáltatás-csomagjának kidolgozása érdekében a térségi helymárka fejlesztésére van szükség, mely egyaránt alkalmazható a Tisza-tó és a Hortobágy, illetve az átmeneti zónák és fogadótérségek esetében is úgy, hogy közben nem vesz el a területek egyedi jellege és sokszínűsége sem. Ehhez a térségben érintett partnereknek össze kell fogniuk és egységes álláspontot kell képviselniük, ami a differenciált és hatékony működés kollektív elfogadása által tud megvalósulni. Az egyéni érdekek és megjelenések felett a közös célok (és egységes márka) érvényesülését kell biztosítani. Ennek elérésében a legfontosabb a rendszeres és hatékony kommunikáció megléte. Alapfeltétele az a platform, ahol a közös információcsere megtörténhet. A fejlesztési szempontok a helymárka szemszögéből:

- a helyek identitásának, meghatározó vonásainak és a »genius locinak« [a hely szellemének] felépítése vagy adott esetben újjáépítésére törekvés;
- infrastruktúra és épületek arculati elvárásainak egységesítése érdekében szabályok (és regulációk) megfogalmazása;
- események megrendezésének és a szervezői tapasztalatok megosztásának támogatása;
- helyi történetek rögzítésének és kommunikációjának segítése;
- kooperatív szervezeti felépítés támogatása;
- szimbólumok és szimbolikus tevékenységek létrejöttének támogatása és használata;
- térségi weboldalak és egyéb közösségi médiák kollektív üzemeltetése;
- 'placemaking' folyamatok támogatása.

Helymarketing szempontjából a fő fejlesztési szempontok:

- komplex, összefogásra és kapcsoltságra építő promóciós csomagok kidolgozásának támogatása;
- egységes márkaüzenet kidolgozására ösztönzés;
- a térségi eseményeken az aktív turizmus jelenlétének folyamatos biztosítása;

- a nem aktív turisztikai vendégek megszólítása és bevonása az aktív turisztikai szolgáltatásokba;
- országos és nemzetközi promóciók támogatása.

Menedzsment fejlesztése

A Tisza-tó térség lehatárolásában több jelentős települési önkormányzat is szerepel, de maga a terület is 4 vármegye által érintett. Mivel az eltérő területi adottságok más és más szemszögből látják a térséget, így elkerülhetetlen, hogy egy ezen felül helyezett partnerségi rendszer alakuljon ki, mely alkalmas belülről kifelé nézni a fejlődési kritériumokat. A rendszer működéséhez és a versenyképesség megteremtéséhez, erősítéséhez még számos tényező meglétére van szükség. Ezen koordinációs és menedzsment feladatok:

- térség aktív turizmusának menedzselésére alkalmas szervezet kiválasztása és kollektív elfogadása;
- egyes feladatok ellátására és a célok elérésére differenciált felelősségi- és hatáskörök megfogalmazása;
- közös, elérhető, összefogó turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése és üzemeltetése;
- workshopok és rendszeres együttműködések szervezése a tapasztalatok átadására és a közös fejlődés elősegítésére;
- az aktív turisztikai trendek kellő időben történő integrálására és az innovációs ökoszisztéma támogatása a térségben;
- kapcsolódó humán infrastruktúra-fejlesztés támogatása és ösztönzése;
- monitoring rendszer működéséhez szükséges feltételek kidolgozása és biztosítása.

IV.4.3. Térségi fejlesztési célok

Az átfogó célokon belül szükség van olyan fejlesztési irányokra is, melyek célzottan a Tisza-tó térségének fejlesztésére fókuszálnak. Ezek az egész térség szempontjából meghatározó iránymutatások térbeli specializáció nélkül, vagy épp annak komplexitásával.

Egész éves desztinációra való törekvés

A térség infrastruktúrája az elmúlt években sok helyen fejlődött magas színvonalon (pl. kilátók, kerékpárutak fejlesztése, ököcentrum, termálfürdők).

Amellett, hogy minden területen cél az évszakoknak megfelelő programok fejlesztése, a térségen belül egy téli-nyári lüktetés is létrejöhet, mivel a Tisza-tó környéki, vízhez köthető turizmus a hideg időszakban lecsökken, de más területek, mint a Hortobágy, vagy a gyógyfürdővel rendelkező területek ilyenkor is látogatottak maradnak.

Fontos cél, hogy az aktív turisztikai terhelések a terület eltartóképeségével összhangban fejlődjenek a helyi lakosság életterének követelményeinek és környezeti terhelés szem előtt tartásával.

Komplex Aktív turisztikai szolgáltatások kialakítása

Az aktív turizmushoz szükséges túraeszközök bérlésénél összefüggő hálózat kialakítására kell törekedni, ezzel nagy mértékben növelve a lehetséges túraútvonalak számát és megkönnyítve az egyes túratípusok közötti váltást. Cél a térség megismeréséhez szükséges eszközpark elérhetőségének biztosítása.

Terület specifikus beavatkozások

A térség egyes területei különböző adottságokkal rendelkeznek ezért ezeknek megfelelően egyedi megközelítésű fejlesztésekre van szükség, melyek részletesen a Területi célok fejezetben kerülnek kifejtésre. Fontos cél, hogy minden egyes tematikusan együttműködő terület megtalálja azokat a speciális kapcsolódási pontokat, melyek segítenek a hatékony működésben.

Helyi identitás erősítése

A helyi közösség hagyományai és kultúrája - amely népi hagyományokban és az épített környezetben is megjelenik - teszi ezt a helyet egyedivé. Ennek megőrzése elengedhetetlen ahhoz, hogy a térség egyedi turisztikai desztináció maradjon. A halmozottan hátrányos helyzetű települések fejlődéséhez jelentősen hozzájárulhat az aktív turizmus és a kapcsolódó szolgáltatások, infrastruktúra fejlesztése. Ebben a helyzetben fontos, hogy olyan fejlesztések jöjjenek létre, melyek a kitett helyzetben lévő helyieket kellő odafigyeléssel és érzékenységgel segítik érvényesülni és nem helyezik őket olyan környezetbe, melyben a hosszú távú fenntartható lét nem komfortos számukra.

Térségi együttműködések támogatása

A térségi együttműködések erősítése minden érintett közös célja, mely a stratégia elkészítését támogató workshopon elhangzottak alapján is egyértelmű. Fontos, hogy az együttműködés a közigazgatási határoktól és más szerveződésektől független legyen. A helyi szolgáltatók és a térségben érdekelt személyek partnerségi kapcsolatához elengedhetetlen egy egységes platform, melyen kommunikálhatnak, illetve a közös fejlődést támogató rendszeres fórumok, workshopok.

Helyi szolgáltatók folyamatos képzése

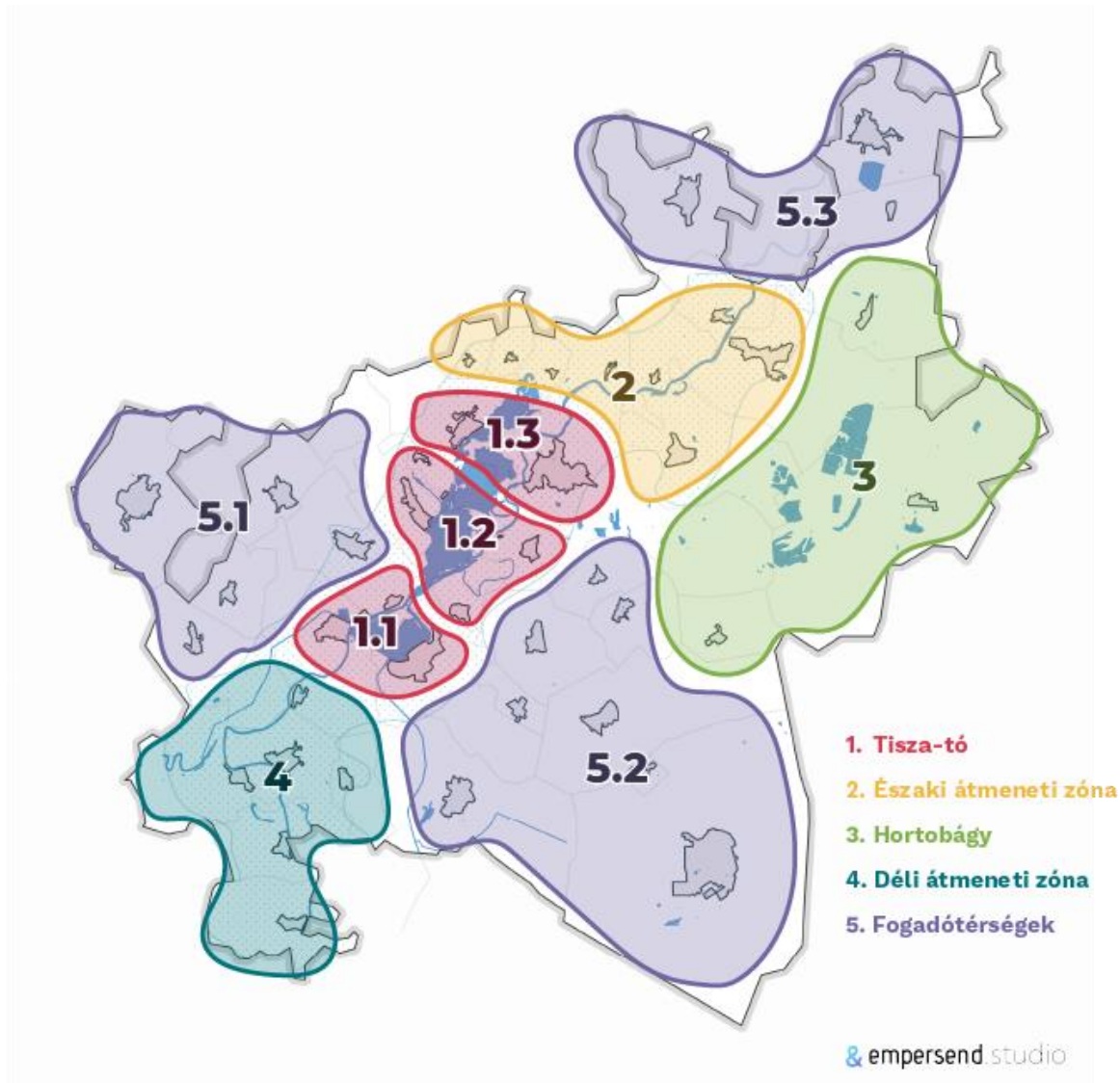
A minőségi szolgáltatások alapja, hogy a szolgáltatóknak legyen lehetősége megfelelő ismeretanyag beszerzésére. Ez egyben szolgálja a szolgáltatók, a turisták és a helyi természet érdekeit is. Megfelelő, a helyi szervek (például a Nemzeti Park) által irányított képzésekkel olyan hiteles, felkészült személyek állhatnak az egyes szolgáltatások mögött, akik képesek az ide látogatóknak minőségi szolgáltatás mellett szemléletformálást is nyújtani.

Átfogó Tisza-tavi szabályok megalkotása

Az aktív turisztikai célkitűzések rögzítésén és megvalósulásán túl egyértelműen körvonalazódik az igény egy általános helyi szabályrendszer megalkotása iránt, amely kellő jogi háttérrel tud nyújtani a fenntartható fejlődés számára. A legfőbb kérdéskör a Tisza-tó helyzetéből fakad, miszerint nem természeti képződmény, így a működési területén zajló fejlesztések sem az általánosan vélt szabályok szerint tudnak megvalósulni. Ez az egyedi helyzet és a kiemelt szerepköre egyaránt azt a megoldást vetíti előre, hogy a térséget a kiemelt térségek szintjére kell emelni területfejlesztési értelemben és a kapcsolódó jogi és fejlesztési környezetet meg kell teremteni.

Ezen felül szükséges egy új szabályrendszer megalkotása, mely a helyben érdekelt szolgáltatók és felhasználók bevonásával tud megvalósulni. Egy deklarált egyezményeken nyugvó viselkedési és működési rendszer vonatkozó szabályokkal és szankciókkal, illetve ennek támogatására egy végrehajtó rendszer. Ennek jó alapját adja a Tisza-tavi kódex, de annak továbbfejlesztése szükséges a hatékony alkalmazásához.

IV.4.4. Területi célok

27. Ábra A Tisza-tó térség területi céljainak térbeli lehatárolása

IV.4.4.1. Tisza-tó

- országos jelentőségű fejlesztések és rendezvények
- fenntartható szabályozás kialakítása

Ez a terület kapcsolódik szorosan a Tisza-tóhoz, ez turisztikai szempontból a leginkább frekvenciált rész, ennek megfelelően a szolgáltatások is itt a legfejlettebbek. A térségbe látogató aktív turizmus itt összpontosul és itt található a természetvédelmi területek jelentős része is a Hortobágy mellett.

Ezen a területen kiemelt szerepet kap a szabályozás a természeti környezet védelme és a különféle szabadidős tevékenységek közötti konfliktusok elkerülése érdekében.

Az aktív turizmus, mint húzóágazat mellett jelentős a horgász- és strandturizmus is. A túratípusok közül legjelentősebb a kerékpáros és a vízi turizmus, de jelentős

potenciállal rendelkezik a vitorlázás is. A terület egyik célja a nem aktív turisztikai céllal érkezők megszólítása és bevonása. Ennek érdekében elsősorban a szolgáltatások és a vonzerők minőségi fejlesztése szükséges.

A fő vonzerőt képező vízpart és természeti környezet megőrzése jelenti ezen terület fenntartható fejlesztésének alapját. Ennek része az ide érkezők környezeti nevelése, szemléletformálása és a megfelelő szabályozás kialakítása. Utóbbinak célja az egyes túratípusok és szabadidős tevékenységek közötti konfliktusok megelőzése mellett az itt megvalósuló beruházások és a környezet közti egyensúly megőrzése. A szabályozás egyik eleme a Tisza-tó egyes medencéinek, az adottságok és kialakult felhasználás szerint történő övezetekre osztása lehet, ezzel javítva a vízhasználók biztonságát és a természet megőrzését.

A Tisza-tó környezetének kiemelt érdeke, hogy egy egységes és átfogó szolgáltatás-hálózat épüljön ki, erősebb partnerséggel az egyes szolgáltatók között. Ezt elősegítheti a szolgáltatókat összefogó szervezet, fórum, vagy közös Tisza-tó kártya bevezetése is. Ennek egyik célja, hogy a csónak és kerékpár bérlet, leadás rugalmasan, összefüggő rendszerben történjen, ezzel lehetőséget biztosítva eltérő kezdő- és végponttal rendelkező túrák szervezésére, illetve túraeszköz váltásra.

Abádszalók - Kisköre

Az Abádszalóki-medence mentén elhelyezkedő két település megközelítése jelentősen nehezebb, mint a 33-as főút által feltárt északi településeké, ezért az infrastruktúra fejlesztése itt kiemelt cél, mind a közúti, mind a vasúti közlekedés tekintetében. Az ilyen irányú fejlesztések segíthetnek az egyensúlyi állapot kialakításában a tó északi és déli térsége között.

A megvalósuló fejlesztések következtében várhatóan egyre több lesz az ide látogató, ezzel együtt egyre több beruházó és szolgáltató jelenik meg. Lényeges a fenntartható fejlődés, a helyi értékek védelme. Ide tartozik a beruházások szabályozása, és a természetvédelem is, kiemelt figyelmet fordítva a vízpart védelmére.

A részterület aktív turizmusában nagy potenciállal rendelkezik a vitorlázás, ennek fejlesztése érdekében fontos a Sarudi-medencével való stabil vitorlás kapcsolat kiépítése, egy egységesebb vitorlás életet kialakítva a tavon.

Az itt található duzzasztómű amellet, hogy fontos látványosság, egyedi fejlesztéseknek is jó alapot biztosít. A kialakított szintbeli különbség miatt lehetőség van rafting pálya kiépítésére, amely egy országos szinten is jelentős attrakció lenne. Ez a fejlesztés új súlypontot adna a térségnek, mely az aktív turisztikával kiegészülve komplex sportközponttá tudna fejlődni. A raftingpályához kapcsolódó egyéb fejlesztések jól kiegészítenék a meglévő és tervezett aktív turisztikai szolgáltatásokat.

Tiszaderzs - Tiszaszőlős - (Újlőrincfalva)

Ezen települések legfontosabb fejlesztési célja a vízparttal való szerves kapcsolat kialakítása, ezzel becsatlakozva a tó körüli turizmus körforgásába. Ez elsősorban vonzerő- szolgáltatás- és infrastruktúra-fejlesztést jelent.

Cél a települések és a vízpart közötti közlekedés egyszerűvé és biztonságossá tétele, kerékpárral és gépjárművel egyaránt. A vízparti vonzerőfejlesztés és minőségi szolgáltatások kiépítése a tó térségének egészére kedvező hatást tud gyakorolni. Így több központúvá válik a vízpart, a kerékpárosok és vízitúrázók számára pedig több megállóhely létesül. Ez kiemelten fontos a Tiszafüred és Abádszalók közötti szakaszon, ahol jelenleg csak egy megállóhely található.

A térség profiljában - mivel a települések nem érik el a vízfelületet - kiemelten fontos meghatározni az autonóm túratípus-váltó helyszíneket és azok működési, működtetési feltételeit.

Tiszafüred - Poroszló

A tó és a térség legfrekvenciáltabb része. Ez megmutatkozik szolgáltatások, rendezvények száma és a látogatottság terén is. Ehhez hozzájárulnak a kedvező közlekedési adottságok. A tó védett természeti értékeinek jelentős része is ezen a területen található, így kiemelt cél a pezsgő turizmus és a védett természeti értékek fenntartható egymás mellett létezésének biztosítása. A térség fejlettsége és a szabályozatlan körülmények kifejezetten veszélyeztetetté teszik ezt a térséget az átgondolatlan és nehezen kordában tartható fejlesztésekkel szemben.

Természetesen itt is szükség van a minőségi szolgáltatások és a vonzerők fejlesztésére, de más területekhez képest ilyen téren már fejlettebb településekről beszélünk. Itt már az előrehaladottabb térségi és országos jelentőségű rendezvények szervezése, illetve a központi szerepkörnek megfelelő infrastruktúra és szolgáltatások fejlesztése a cél.

A tó ezen része alkalmas leginkább vízitúrázásra, ezért itt az evezőket segítő kikötési pontok, illetve vízi attrakciók kiépítése elengedhetetlen.

IV.4.4.2. Északi átmeneti zóna

- az érkező túrázók fogadása
- aktív és ökoturisztikai potenciál kihasználása

A Tisza-tó központi részétől északra található zóna, amely jelentős vízparti területtel és természeti értékkel rendelkezik. A túratípusok közül a vízitúrázásnak és a kerékpározásnak is jó lehetőségei vannak itt. A Tisza-tó központi részéhez képest a túratípusok jobban összekapcsolhatóak a gyalogos és lovas turizmussal. A természet érintetlensége miatt az ökoturizmus fejlesztése is fontos területi cél.

Ez az átmeneti terület egy jelentős, térségi szintű túratípusváltó zónává alakítható, mivel itt a vízi, lovas, gyalogos és kerékpáros turizmus kiegyenlítettebb adottságokkal bír a többi térséghez képest.

Ez a zóna jelenthet kapcsolatot a Felső-Tisza és a Bodrog élénk vízitúrázás életével, vonzerő és szolgáltatásfejlesztésével megteremtheti az igényt olyan hosszabb evezős túrák szervezésére, melyek összekötik ezen hagyományos vízitúrázás desztinációkat és a Tisza-tavat. Az Eurovelo 11 szakaszán haladók is itt érkeznek be a térségbe, ezért kiemelten fontos a megfelelő szolgáltatások fejlesztése és a hatékony információátadás, kommunikáció. Szintén ez a terület jelentheti a kapcsolatot Eger irányába, az Északi-középhegység felkapott kerékpáros útvonalaival. Ez, az Eurovelo 14 által is kijelölt útvonal összeköttetést jelenthet azokkal a teljesítményorientált kerékpárosokkal, akik a hegyekbe mennek edzeni, és nem jelent nekik gondot a két térség közötti távolság megtétele.

A térség fejlesztéséhez elengedhetetlen a vonzerőfejlesztés és a minőségi szolgáltatások kiépülése, de itt nagy jelentősége van a marketingnek és a kommunikációnak is, mivel a terület értékei kevésbé vannak a köztudatban és így nehezebben jutnak el a potenciális célközönséghez.

IV.4.4.3. Hortobágy

- térségi turisztikai központ kialakítása
- lovas, gyalogos és ökoturisztikai központú fejlesztések a térség többpólusúvá tétele érdekében

Nagy területe ellenére csak három kis település belterülete esik a térségi lehatárolásba, nagy részét védett természetközeli területek alkotják. A térségben a Tisza-tó északi része mellett itt a legerősebb az ökoturizmus, illetve itt a legfontosabb a turizmus környezetkímélő módon történő fejlesztése.

Kiemelt szerepe a térség több pólusúvá tétele, egy hangsúlyos aktív és ökoturisztikai desztináció képzésével, a Tisza-tó mellett. Természetesen a térség elsődleges célja, hogy minél erősebb kapcsolat alakuljon ki az egyes területek, így a két fő célpont, a Hortobágy és a Tisza-tó között is. Ebben segíthet olyan programcsomagok kidolgozása, amelyek összekapcsolják a Tisza-tóval, illetve a két terület közötti közlekedés (vasúti-kerékpáros) fejlesztése is. Ehhez hozzájárul a térségben futó, Tisza-füredet és Hortobágyot összekötő Eurovelo 14-es és Eurohorse 2-es útvonal kiépítése.

Hortobágy jelentős turisztikai attrakció, mind természeti, mind kulturális örökségét tekintve. A település térségi turisztikai központi szerepét erősíteni szolgáltatásfejlesztéssel és megfelelő marketinggel lehet, ebben kiemelt jelentősége van olyan országos szinten is jelentős attrakcióknak, mint a tervezett Hortobágyi Madárszínház.

Az ökoturizmushoz kapcsolódóan a terület alkalmas táborok szervezésére, környezeti nevelésre, a fiatal korosztály érzékenyítésére mind a természeti, mind a kulturális értékek iránt. A területen a családok megszólítása is cél, így a fejlesztéseket is ilyen irányba kell terelni.

A túratípusok közül itt a legjelentősebb a lovas természetjárás. Ahogyan a Tisza-tó esetében az evezés, a Hortobágy pusztáinál a lovaglás az a legősbibbi, legtermészetesebb mód, amivel a természet bejárható. A lovas turizmus esetében cél a szolgáltatások és infrastruktúra területi kiterjesztése, hogy ne csak csillagtúra-szerűen Hortobágyról lehessen túrázni, hanem a térség minél nagyobb területe lóháton is bejárható legyen. A gyalogos természetjárás szempontjából is ez a legkedvezőbb térség, ezért itt érdemes hosszabb, több településen átívelő túraútvonalakat kijelölni. Ezek jól kapcsolódnak a terület erős ökoturisztikai jellegéhez, összeköthetőek természetfotózással, környezeti neveléssel, illetve télen is vonzó célponttá teszik a Hortobágyot. Vízi és kerékpáros turizmus tekintetében kevesebb lehetőséget biztosít a Tisza-tóhoz képest, de az eltérő adottságok miatt kiegészítheti ezeket. A területen 2023.01.01 óta a Hortobágy folyón vezetett túrákon lehet evezni, ezzel is hozzájárulva a komplex túrázási lehetőségek biztosításához.

A terület az ősztől tavaszig terjedő időszakban képes lehet átvenni a Tisza-tó központi szerepét, mivel attrakciói nem a vízre épülnek.

IV.4.4.4. Déli átmeneti zóna

- a térségből kivezető túraútvonalak mentén fejlett szolgáltatáshálózat kiépítése
- a magterület elnyújtása

A térség déli részén található terület fő turisztikai attrakciója egyértelműen a Tisza és a mellette futó EuroVelo kerékpáros útvonal. Ezen elemek lineáris túraútvonalként értelmezhetőek.

A terület térségi szerepe a vízitúrázók és kerékpárosok továbbvezetése, segítve ezzel a térség ezen részének bekapcsolását a felsőbb területek vérkeringésébe. Ilyen tekintetben a déli átmeneti zóna szerepe, hogy lehetőséget biztosítson a továbbhaladásra, szolgáltatások fejlesztésével, illetve, hogy okot adjon a továbbhaladásra (vonzerőfejlesztés).

A terület településeinek egyedi fejlesztésénél a vízparti kapcsolat, a túratípus specifikus szolgáltatás- és szálláshely-fejlesztés az elsődleges. Emellett lényeges a települések egységes hálózatba szerveződése, amely talán ezen terület legnagyobb jelenlegi hiányossága. Így egy olyan egységes folyószakasz jönne létre, ahol minden, a Tisza vonalán sorakozó településen érdemes megállni, van valamilyen vonzerő, vagy lehetőség van szolgáltatást igénybe venni.

IV.4.4.5. Fogadótérségek

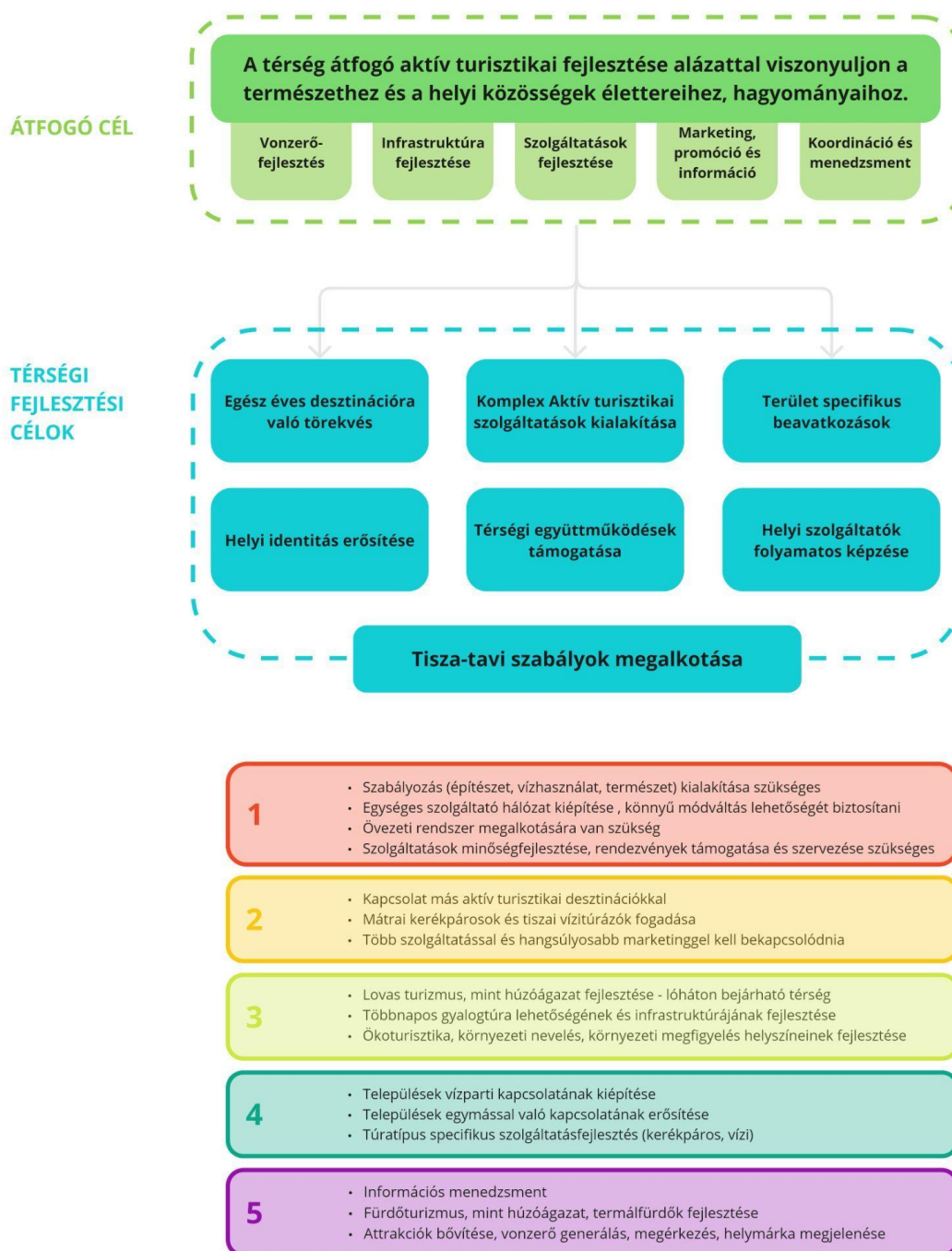
- a térségbe érkezők fogadása és bekapcsolódás a térség vérkeringésébe

Ebbe a kategóriába több, közvetlenül nem határos terület is került, melyek a térség aktív turisztikájában betöltött szerepük miatt hasonlóan kezelendőek.

Szerepük egyrészt a térségbe való megérkezés-érzés kialakítása lenne. Ennek fontos része az információk megfelelő kommunikálása az ide érkezőknek, illetve a szükséges szolgáltatások biztosítása.

Emellett jó lehetőség a gyógyvíz források és a ráépülő fürdőturizmus fejlesztése és az ilyen céllal érkező célközönség bevonása az aktív turizmusba. Ehhez szükséges ezen területek kiépített kapcsolódása az aktív turisztikailag felkapottabb területekhez, illetve túratípus specifikus fejlesztések megvalósulása magukban a fogadótérségekben is. Adottságaik miatt ez jellemzően lovas és gyalogos természetjárás lehet, de emellett fontos a kerékpáros elérhetőség fejlesztése is. Leginkább ez a túratípus képes bekapcsolni ezeket a területeket a Tisza-tó vérkeringésébe.

Ezek a területek vonzerő generálására alkalmas lehet a helyi kulturális értékek és hagyományok bemutatása, illetve természetvédelmi területek (pl. Hevesi Füves Puszták) bemutatása.

28. Ábra A Tisza-tó célrendszere és a területi célok

V.INTÉZKEDÉSEK

Vonzerőfejlesztés	Infrastruktúra fejlesztése	Szolgáltatásfejlesztés	Marketing, promóció, információ	Koordináció és menedzsment
V1: Látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése V2: Helyi értékek, hagyományok, Épített értékek bemutatása, aktív turizmusba való bekapcsolása V3: Természeti értékek bemutatásának fejlesztése, natúrparkok, arborétumok fejlesztése, kialakítása V4: Aktív turisztikai túraútvonalak kezdő és végpontjainak, valamint állomásainak fejlesztése V5: Környezeti nevelés erősítése, ehhez kapcsolódóan bemutatóhelyek és szervezett ifjúsági programok támogatása V6: Strandok fejlesztése aktív és ökoturisztikai szemléletben V7: Vízen megközelíthető attrakciók kiépítése, fejlesztése	I1: Meglévő kerékpárutak fejlesztése I2: Új kerékpáros útvonalak fejlesztése I3: Gyalogos útvonalak, tanösvények fejlesztése I4: Lovas útvonalakhoz kapcsolódó infrastruktúra kialakítása I5: Vízi útvonalakhoz tartozó infrastruktúra fejlesztése, pihenőhelyek sűrítése	SZ1: Aktív turisztikai szálláshelyek fejlesztése SZ2: Szolgáltatók egységes rendszerbe, hálózatba szervezése (egymás közötti együttműködés, és látogatók felé is egységes arculat) SZ3: Községi és lágy közlekedési módok versenyképessé és elérhetővé tétele SZ4: Vendéglátás aktív turisztikai hálózatba történő szerves bekapcsolása SZ5: Vészhelyzet esetén elérhető szolgáltatás-hálózat kiépítése.	M1: Egységes térségi helymárka kialakítása M2: Egységes online arculat, jelenlét és kommunikáció M3: Egységes online és offline információs rendszer kialakítása a teljes térségre M4: Helyi értékek, hagyományok aktív turisztikai kapcsolatának erősítése M5: Országos és nemzetközi szintű promóciók támogatása	KM1: Térség aktív turizmusának menedzselésére alkalmas szervezet létrehozása és működtetése KM2: Kapcsolódó humán infrastruktúra fejlesztés támogatása és ösztönzése KM3: Monitoring rendszer működéséhez szükséges feltételeinek kidolgozása és biztosítása; monitoring rendszer üzemeltetése.

29. Ábra A fejlesztési célok és intézkedések összefoglalása

A célrendszerhez illeszkedve, kerülnek meghatározásra az intézkedések, amelyek két nagy csoportra oszthatók:

Közvetlen aktív turisztikai intézkedések: azok az intézkedések, amelyeknek a fő indoka az aktív turizmus fejlesztése

Kapcsolódó intézkedések: azon intézkedések, amelyek szükségesek a sikeres aktív turisztikai térség létrehozásához, de az indokoltságuk nagyobb részt nem az aktív turizmushoz kapcsolódik

Az intézkedések alá tartozó feladatok ütemezései három kategóriában kerültek meghatározásra, rövid, közép és hosszútávon. Rövid táv alatt a kis költségvetésből viszonylag gyorsan megvalósítható feladatok szerepelnek (elfogadását követő 2-3 év), középtávon a kisebb beruházás jellegű feladatok (4-7 év), míg hosszútávon a komplexebb elsősorban nagyobb beruházások (8-10 év) szerepelnek. Negyedik kategóriaként több helyen szerepel a folyamatos, mint ütemezés. Ez a kategória azt jelzi, hogy a stratégia elfogadását követően az adott feladat végét nem lehet meghatározni.

Az érintett szervezetek esetében mivel jelenleg még nem áll rendelkezésre egy térségi koordináló szervezet, ezért nem került feltüntetésre, ugyanakkor ki kell emelni, hogy a felsorolt intézkedések megvalósításában kulcsszerepet kell játszjon egy ilyen szervezet.

V.1. Vonzerőfejlesztés

Az aktív turizmushoz kapcsolódó fejlesztések alapja, hogy a térség rendelkezzen olyan vonzerőkkel, melyek országos és nemzetközi szinten is kiemelkedőek. Ennek elérésében 7 intézkedés segít.

A már most is meghatározó látogatószámot generáló és térségi meghatározó vonzerőt biztosító **V1: Látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése** szükséges. Ennek elérése során kiemelt fontosságú a kialakításra kerülő helymárka használata és ezzel párhuzamosan a fenntarthatóság, üzemeltethetőség és környezetvédelem szempontjainak előtérbe helyezése.

A térség ugyan rendelkezik sok helyi potenciállal, ezek kihasználása még nem történt meg. Ennek érdekében a **V2: Helyi értékek, hagyományok, Épített értékek bemutatása, aktív turizmushoz való bekapcsolása** olyan új energiákat szabadíthat fel a térségbe, mely a települések prosperálását is elősegítve tudnának aktív és ökoturisztikai potenciált teremteni és a meglévő szolgáltatáscsomagokba beépülni.

A Tisza-tó és a Hortobágy térsége egyaránt kiemelt természeti terület, rengeteg egyedi értékkel. A **V3: Természeti értékek bemutatásának fejlesztése, natúrparkok, arborétumok fejlesztése, kialakítása** tovább növelné a területi értékek megismerésének lehetőségét és ezekkel a fejlesztésekkel biztosítani lehet a környezeti nevelés és a természetvédelem szerves beépülését az ide látogatók körében.

A térségi fejlesztés egyik alapvetése, hogy az ide látogatók átszellemülten tudják eltölteni azt az időt, amit aktív és ökoturisztikai rekreálódással szándékoznak tölteni, így a **V4: Aktív turisztikai túraútvonalak kezdő és végpontjainak, valamint állomásainak fejlesztése** kiemelt feladat. Ezek azok a területek, ahol erős helymárkázási eszközöket kell alkalmazni.

A térségi célok között az aktív kikapcsolódáson túl a szemléletformálás is kiemelten kezelt, így rendkívül fontos intézkedés a **V5: Környezeti nevelés erősítése, ehhez kapcsolódóan bemutatóhelyek és szervezett ifjúsági programok támogatása**. Ez az

intézkedési cél egyaránt vonatkozik a térségbe látogató és a térségben életvitelszerűen jelenlévő lakosságra. Kiemelt fontosságú a helyiek bevonása a szemléletformálásba és a korosztályos belépési pontok feltárása és azokra célzott stratégia alkotása.

A térségi adottságai között egyértelműen kiemelkedő a tó megléte, melynek használatához a legnagyobb tömegek úgy juthatnak hozzá, ha a **V6: Strandok, fejlesztése aktív és ökoturisztikai szemléletben** megtörténik. A jelenlegi kínálat további eszközbereléssel és átszállópontok kialakításával, valamint a kapcsolódó szolgáltatások minőségi fejlesztésével egyedi aktív rekreációs pontok létrehozására ad lehetőséget.

A térségi élmények és a helymárkázás alapjául olyan szolgáltatások meglétére van szükség, melyek egyediek. Ehhez a térségben legjobban **V7: Vízen megközelíthető attrakciók kiépítése, fejlesztése** tud hozzájárulni, melyek az elmúlt időszakban már bebizonyították, hogy jelentős látogatószámot képesek generálni és kiemelkedően alkalmasak a hely hírnevének terjesztésére a közösségi médiákban is.

Intézkedés		Tevékenység	
Ssz.	Név	Ssz.	Név
V1	Látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése	V1-T1	Új látogatóközpontok kialakítása
		V1-T2	Meglévő látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése
V2	Helyi értékek, hagyományok, Épített értékek bemutatása, aktív turizmusba való bekapcsolása	V2-T1	Helyi kézműves hagyományok, mesterségek bemutatása, aktív turizmusba történő bekapcsolása
		V2-T2	Helyi épített értékek bemutatásának fejlesztése
V3	Természeti értékek bemutatásának fejlesztése	V3-T1	Természeti értékek megóvása, fejlesztése és aktív turisztikai bemutatása, natúrparkok, arborétumok fejlesztése, kialakítása
		V3-T2	Új tanösvények kiépítése
		V3-T3	Tanösvények fejlesztése, korszerűsítése
V4	Aktív turisztikai túraútvonalak kezdő és végpontjainak, valamint állomásainak fejlesztése	V4-T1	Vízen megközelíthető attrakciók kiépítése, fejlesztése
		V4-T2	Kerékpárutak köztes állomásainak fejlesztése
		V4-T3	Aktív turisztikai be és kilépőpontok fejlesztése
		V4-T4	Landartok kialakítása
V5	Strandok fejlesztése aktív turisztikai szemléletben	V5-T1	Strandok infrastrukturális fejlesztése
		V5-T2	Strandok információs hálózatának fejlesztése.
V6	Vízen megközelíthető attrakciók kiépítése, fejlesztése	V6-T1	Új vízi attrakciók kiépítése
		V6-T2	Meglévő vízi attrakciók fejlesztése

INTÉZKEDÉS	V1-Látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
V1-T1- Új látogatóközpontok kialakítása A növekvő számú látogatók kiszolgálására új fogadóközpontokra van szükség, melyek segítik a megérkezést és eligazodást. Ezekre leginkább a kaputérsegekben, a fő belépési pontokon és a legnépszerűbb desztinációk környezetében van igény. Új látogatóközpontok tehát csak ott épülnek, ahol valóban igény van rá és szükséges. V1-T2- Meglévő látogatóközpontok, információs pontok fejlesztése A már meglévő központok és információs pontok fejlesztésével, funkcióbővítésével javítható a látogatottságuk. A funkcióbővítésnek és korszerűsítésnek köszönhetően a vendégszám növelését célozza a tevékenység.	
INDIKÁTOR	
• Új és felújított/funkcióbővített látogatóközpontok száma (db) • Látogatók, szolgáltatást igénybevevők száma (fő/hó)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Desztinációk kijelölése (rövidtáv) • Szolgáltatások és szolgáltatások listázása (rövidtáv) • Projekttervek begyűjtése és osztályozása (rövidtáv) • Hatáselemzés készítése (rövidtáv) • Tervezés (középtáv) • Megvalósítás (közép és hosszútáv) • Fenntartás üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Tourinform irodák, Önkormányzatok, Kapcsolódó szakmai szervezetek, Ingatlanfejlesztők	

INTÉZKEDÉS	V2- Helyi értékek, hagyományok, Épített értékek bemutatása, aktív turizmusba való bekapcsolása
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
V2-T1- Helyi kézműves hagyományok, mesterségek bemutatása, aktív turizmusba történő bekapcsolása A térség számos egyedi hagyománnyal, kézműves mesterséggel és termékkel rendelkezik. Ezek megőrzése, bemutatása fontos a térség arculatának kialakításában, illetve az aktív turizmushoz kapcsolt attrakcióként növelheti a terület vonzerejét. Egyes hagyományos mesterségek direkt módon is csatolhatóak az aktív turizmushoz. V2-T2- Helyi épített értékek bemutatásának fejlesztése Az épített értékek segítenek a hely szellemének megőrzésében, a térség arculatának kialakításában és fontos vonzerőként is szolgálhatnak. Potenciáljuk kihasználása érdekében érték leltár felállítására van szükség, valamint az alapján egy helyi építészeti arculat megfogalmazására.	
INDIKÁTOR	
• Hagyományt bemutató új/felújított látogató helyszínek száma (db) • Hagyományörző programok, szabadtéri események (db) • Hagyomány-gyűjtő kataszter és értékleltár (van/nincs) • Kapcsolódó szolgáltatást igénybevevők száma (fő/év) • Értékleltárban összegyűjtött érték (db)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Helyi népi, ipari értékek, tájházak összegyűjtése, aktív turisztikai hálózatba kötése és keresztpromóciója (rövidtáv) • Építészeti arculat felmérése és megőrzése települési tervek szintjén (középtáv)	

- Fejlesztendő, helyreállítandó értékek számbavétele tervezése (középtáv)
- Megvalósítás (közép és hosszútáv)
- Fenntartás üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Tájházak üzemeltetői, Hagyományőrző egyesületek, Egyházak, Illetékes Nemzeti Park, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Műemlékvédelemmel foglalkozó illetékes szervezetek

INTÉZKEDÉS	V3 - Természeti értékek bemutatásának fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
V3-T1- Természeti értékek megóvása, fejlesztése és aktív turisztikai bemutatása, natúrparkok, arborétumok fejlesztése, kialakítása A térségben olyan magas természeti értékkel rendelkező területek vannak, amelyeken jól lehatárolhatóan natúrparkok alakíthatóak ki. Ezt a potenciált ki kell aknázni és az aktív és ökoturisztikai szolgáltatóhálózat részévé kell fejleszteni. V3-T2- Új tanösvények kiépítése A Tisza-tó értékeit bemutatandó tematikus útvonalak kiépítése. Ezek megjelenhetnek kerékpáros, vagy lovas útvonalak megállóinál is, rövid pihenőként funkcionálva. V3-T3- Tanösvények fejlesztése, korszerűsítése A jelenleg megtalálható tanösvények jelentős része elhanyagolt állapotú, ez kiemelt jelentőségű a vízzel kapcsolatban álló tanösvényeknél. Itt a leginkább kritikus az anyaghasználat és a kivitelezés minősége. A tanösvények bővíthetők, akár interneten elérhető információval, vagy más interaktív elemmel. A tematikus útvonalak biztonságossága és vonzereje miatt is fontos ezek karbantartása.	
INDIKÁTOR	
• Újonnan létesített natúrparkok, kijelölt tájvédelmi körzetek száma (db) • Újonnan kiépített tanösvények, arborétumok (db) • Felújított, karbantartott új, interaktív elemekkel bővült tanösvények száma (db) • Látogatószám (fő)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Lehetséges partnerek feltárása (rövidtáv) • Együttműködés alapjainak előkészítése és deklarálása (rövidtáv) • Útvonalak és általuk érintett attrakciók kijelölése (rövidtáv) • Állapotfelmérés, sürgősen felújítandóak azonnali javítása (rövidtáv) • Szükséges beavatkozások tervezése (rövid és középtáv) • Kivitelezés (középtáv) • Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Illetékes nemzeti Park Igazgatóság, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Tiszaigari arborétum	

INTÉZKEDÉS	V4 - Aktív turisztikai túraútvonalak kezdő és végpontjainak, valamint állomásainak fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
V4-T1- Vízen megközelíthető attrakciók kiépítése, fejlesztése A Tisza-tó természeti értékeit a vízen a legegyszerűbb bejárni, azonban a szükséges infrastruktúra gyakran alulfejlett. Fontos az egyértelmű kijelölés, vízi attrakciók és pihenőhelyek fejlesztése. V4-T2- Kerékpárutak köztes állomásainak fejlesztése	

A térségben futó kerékpárutakon relatív hosszú monoton szakaszok futnak az egyes települések között. Köztes attraktív állomások fejlesztésével ezen útvonalak változatosabbá tehetőek, illetve a rövidebb szakaszokat teljesítők számára is eseménydús kerékpározást biztosíthatnak.

V4-T3- Aktív turisztikai belépőpontok fejlesztése

A térségben kialakultak olyan pontok, amelyek az aktív turisták belépő pontjaiként funkcionálnak. Ezek adódhatnak kedvező közlekedési viszonyokból, de kialakulhatnak a peremhelyzetből, vagy egy adott túraútvonal valamelyik végpontján is. Az ilyen "kapuknál" cél minél több ember bevonása, információ biztosítás az adott útvonalról és a szükséges szolgáltatások megléte.

V4-T4- Landartok kialakítása

A térségben futó vízi és szárazföldi túraútvonalak mentén, célzottan elhelyezett Landartok köztes állomásokként, vagy túrák végcéljaiként is funkcionálhatnak, eseménydúsabbá, vonzóbbá téve az adott útvonalat.

INDIKÁTOR

- Új és felújított vízi kilátók, tanösvények, megálló, látványosságok száma (db)
- Jól kijelölt, jelzett, kitáblázott útvonalak száma (db)
- Eszközbérlések száma (db)
- Kerékpárosok száma (db)
- Kiépített belépőpontok (db)
- Kiépített Landartok és storytelling elemek száma (db)
- Landartok látogatottsága Landartokkal ellátott túraútvonal látogatottsága (fő)

FELADATOK, ÜTEMEZÉS

- Útvonalak, pihenőhelyek, belépőpontok és attrakció és landart fejlesztési helyszínek kijelölése (rövidtáv)
- Helyi értékek felkutatása, mondanokör és történelmi események átvétele települési és vármegyei értéktárakból (rövidtáv)
- Szükséges tervezési feladatok lebonyolítása (rövid és középtáv)
- Kivitelezés (középtáv)
- Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

Illetékes Nemzeti Parki Igazgatóság, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Kapcsolódó szolgáltatók, Települési és Vármegyei Önkormányzatok

INTÉZKEDÉS

V5 - Strandok fejlesztése aktív turisztikai szemléletben

TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK

V5-T1- Strandok infrastrukturális fejlesztése

A térség egyik legjelentősebb vonzereje a víz, a vele való kapcsolatot pedig többek között a strandok jelentik. Tehát ezek a helyek jelentős potenciállal rendelkeznek, amelyet megfelelő korszerű és biztonságos infrastruktúra nélkül nem képesek kihasználni. Cél, hogy minél több, a jelentkező igényeknek megfelelő, korszerű strand álljon a térségbe érkezők rendelkezésére. Az infrastruktúra fejlesztésénél fontos a természet kímélése. A strandon időt töltő emberek potenciális aktív turisták is lehetnek. Ennek feltétele, hogy a területen hozzáférhetőek legyenek azok az eszközök, melyek minőségi időtöltést tudnak nyújtani az érdeklődők számára.

V5-T2- Strandok információs hálózatának fejlesztése.

A strandok megtalálásában és kiválasztásában nagy szerepet kap az online jelenlét. Ennek fejlesztésével, akár honlap, applikáció létrehozásával közelebb kerülhetnek a potenciális felhasználókhoz, illetve korszerű vonzerőként növelhetik a térség attraktivitását.

INDIKÁTOR

• Korszerűsített, felújított, új funkcióval ellátott strandok száma (db) • Bérbeadható eszközök száma a strandokon(db) • Strandok vendégszáma (fő) • Strandok bevétele (Ft) • Eszközbérlések száma (db) • Korszerű honlappal, applikációval rendelkező strandok száma (db)
FELADATOK, ÜTEMEZÉS
• Fejlesztendő strandok kijelölése (rövidtáv) • Állapotfelmérés, tervezés (rövid és középtáv) • Kivitelezés (közép és hosszútáv) • Fenntartás üzemeltetés (folyamatos)
ÉRINTETTEK
Strand üzemeltetők, Ingatlanfejlesztők, Kapcsolódó szolgáltatók

INTÉZKEDÉS	V6 - Vízen megközelíthető attrakciók kiépítése, fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
V6-T1- Új vízi attrakciók kiépítése A vízen elhelyezkedő attrakciók kiépítése és fenntartása összetett és költséges feladat, ezért kevesebb itt a kiépített látnivaló, mint a szárazföldön. A vízitúrázás fellendítése érdekében a tavon fontos a vízen elérhető vonzerők létrehozása.	
V6-T2- Meglévő vízi attrakciók fejlesztése A vízzel érintkező, vízben elhelyezett építményeknél kiemelten fontos a megfelelő fenntartás, gyorsabb az amortizáció, nagyobb a balesetveszély.	
INDIKÁTOR	
• Kiépített, felújított vízi attrakció száma (db) • Eszközbérlések száma (db) • Vízi attrakciók látogatószáma (fő)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Potenciális helyek felkutatása (rövidtáv) • Tervezés (rövid és középtáv) • Kivitelezés (közép és hosszútáv) • Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Illetékes Nemzeti Parki Igazgatóság, Illetékes Vízügyi Igazgatóság	

V.2. Infrastruktúra fejlesztése

A kerékpáros turizmus lezajlott fejlesztései a térségben egyértelműen mutatják a Tisza-tó régió aktív turisztikai potenciálját hazánkban. Ugyanakkor ennek a színvonalnak a fenntartásához szükséges a **I1: Meglévő kerékpárutak fejlesztése**.

A hálózat jelenlegi is nagy potenciált hordoz a még meg nem valósult szakaszok tekintetében is. Ennek kiaknázásához **I2: Új kerékpáros útvonalak fejlesztése** szükséges.

A gyalogos turizmus fejlesztéséhez elengedhetetlen a **I3: Gyalogos útvonalak, tanösvények fejlesztése, összekapcsolása egységes rendszerben**. Ez az intézkedés magában hordozza az útvonalak felfestéseinek karbantartását, pihenőhelyek egységes arculatú és magas színvonalú kialakítását, meglévő kiépítések esetén azok karbantartását, üzemeltetését.

A térség kiaknázatlan potenciáljai közé tartozik a lovas turizmus, melynek ugyan fellelhetőek elemei a térségben és pl. a Hortobágy tekintetében jelentős hagyomány is kötődik hozzá, mégis kevésbé prosperáló turisztikai időtöltésként jelentkezik a térségben. Ennek javítására fontos intézkedés a **I4: Lovas útvonalakhoz kapcsolódó infrastruktúra kialakítása**. Infrastruktúra alatt egyaránt értjük a lovastúra útvonalak felfestéseinek kialakítását és a kapcsolódó online és offline eszközök bevonását a hatékony információ megosztás.

A Tisza és a Tisza-tó viszonylatában egyedi és páratlan lehetőséget biztosít a vízi turizmus számára a térség. Ugyan az elmúlt 50 évben kialakult a térségben egyfajta vízi közlekedési hagyomány, mégis sok potenciált tartogat még a terület. Ennek intézkedése a **I5: Vízi útvonalakhoz tartozó infrastruktúra fejlesztése, pihenőhelyek sűrítése**

Intézkedés		Tevékenység	
Ssz.	Név	Ssz.	Név
I1	Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése	I1-T1	Meglévő kerékpárutak nyomvonalának fejlesztése
		I1-T2	Új kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
		I1-T3	Eurovelo 14 útvonal kiépítése
		I1-T4	Cross/offroad kerékpárutak kijelölése, fejlesztése az erre alkalmas területeken
I2	Közösségi és lágy közlekedési módok versenyképessé és elérhetővé tétele	I2-T1	Közösségi közlekedés aktív turisztika szemléletű fejlesztése
		I2-T2	Mikromobilitási hálózat fejlesztése
I3	Gyalogos útvonalak, túraútvonalak fejlesztése	I3-T1	Hosszabb, több attrakciót felfűző, akár településeket összekötő gyalogtúra útvonalak fejlesztése
		I3-T2	Túraútvonalak, tematikus gyalogutak kijelölése
I4	Lovas útvonalakhoz kapcsolódó infrastruktúra kialakítása	I4-T1	Új lovasturisztikai útvonalak kijelölése és kialakítása
		I4-T2	Egyedi lovasturizmushoz kötődő központi területek kijelölése
I5	Vízi útvonalakhoz tartozó infrastruktúra fejlesztése	I5-T1	Víziturisztikai útvonalak fejlesztése
		I5-T2	Víziturisztikai pihenőhelyek, be- és kiszállópontok kialakítása és fejlesztése
		I5-T3	Vitorlázható vízfelületek bővítése

INTÉZKEDÉS	I1 - Kerékpáros infrastruktúra fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
I1-T1- Meglévő kerékpárutak nyomvonalának fejlesztése A térségben, főként a Tisza-tó körül több kerékpáros útvonal is fut, azonban ezek egyes részekén burkolatlanok, illetve a főbb vonalakon is indokolt a nyomvonal további fejlesztése a tó körül minél több árnyékos szakasz kialakítása. I1-T2- Új kerékpáros infrastruktúra fejlesztése A térségben, főként a Tisza-tó körül, illetve a Tisza mentén fut kiépített kerékpárút és ehhez köthető infrastruktúra. A térség turisztikai magterületétől távolabb eső, települések bekapcsolása érdekében elengedhetetlen a kerékpáros infrastruktúrát bővíteni ebbe az irányba is. A kerékpáros infrastruktúra nem csak elválasztott kerékpárutakat jelent, ide tartoznak a szervíz pontok, pihenőhelyek, útbaigazító táblák és kerékpársávok is. Vannak olyan forgalmas útszakaszok, ahol elválasztott kerékpárút kiépítése szükséges a biztonságos közlekedéshez. I1-T3- Eurovelo 14 útvonal kiépítése A Tisza-tó térségét Budapesttel, Mátrával és Debrecennel összekötő nemzetközi kerékpárút kiépítése. Ezzel egy fontos, a jelenlegi fő kerékpáros útvonalra (Eurovelo 11) merőleges kerékpáros tengely alakulhat ki. I1-T4- Cross/offroad kerékpárutak kijelölése, fejlesztése az erre alkalmas területeken A térségben jelenleg kis szerepet kapó kerékpáros módok terjesztése, ezzel nagyobb terület bejárhatóvá tétele, a köz- és kerékpárutaktól elszakadva. Ez főként a magasabb természeti értékkel rendelkező területeken indokolt, ilyen a Hortobágy, a Borsodi-Mezőség TK és a Hevesi Fűves Puszták TK.	
INDIKÁTOR	
• Új pihenő és információs pontok száma (db) • Új és felújított kiépített/kijelölt kerékpárutak hossza (km) • Kerékpárosok száma a mérőpontokon (fő) • Eurovelo 14 kiépített/kijelölt nyomvonalának hossza (km) • Kerékpárosok száma (fő/év)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Tervek elkészítése és engedélyek beszerzése (középtáv) • A tó körüli gátkoszorún futó kerékpárút árnyékosítására lehetőségek kidolgozása, egyeztetése KÖTIVIZIG-el. (középtáv) • Új kerékpáros offroad nyomvonalak kijelölése (középtáv) • Kapcsolódó infrastruktúraelemek, útvonal jelölések kihelyezése (középtáv) • Indokolt szakaszokon elválasztott kerékpárút kiépítése (közép és hosszútáv) • A tó körüli Nagy-kör Poroszló-Tiszavalk-Tiszabábolna közötti szakaszának leburkolása (hosszútáv) • Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Magyar Közút, MAKETUSZ, AÖFK, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok	

INTÉZKEDÉS	I2 - Közösségi és lágy közlekedési módok versenyképessé és elérhetővé tétele
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
I2-T1- Közösségi közlekedés aktív turisztika szemléletű fejlesztése A térség szolgáltatásai közé tartozik a közösségi közlekedés biztosítása. A közösségi közlekedésben érintett szervek szolgáltatás bővítése során a különböző aktív turisztikához köthető eszközök szállítására is fektetnek hangsúlyt. A közösségi közlekedés segítségével fenntartható módon lehet a térségen belül utazni.	
I2-T2- Mikromobilitási hálózat fejlesztése A térségen belüli rövidebb távolságok abszolválásához célszerű a mikromobilitás lehetőségeinek alkalmazása. A tevékenység során új mikromobilitási pontok létrehozásával közérthető módon lehet ezen eszközök tárolását megoldani. A tárolás mellett feladat az elektromos eszközök számára biztosítandó töltőállomások, valamint az eszközök esetleges javításához alkalmas szervízpontok létrehozása. A mikromobilitás hálózat közérthetőségének érdekében jelzések felfestése és információs, valamint KRESZ táblák kihelyezése elsődleges.	
INDIKÁTOR	
• Kerékpár szállításra alkalmas járművek, szerelvények száma (db) • Újonnan létrehozott közösségi közlekedési megállók száma (db) • Közösségi közlekedést eszközzel használók száma (fő) • Kihelyezett információs és KRESZ táblák száma (db)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Eszközbeszerzés (rövid és középtáv) • Szükséges új megállók tervezése engedélyeztetése (középtáv) • Kivitelezés, építés (középtáv) • Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Közösségi közlekedést szervező vállalatok, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Kerékpáros szakmai szervezetek, Magyar Közút Zrt.	

INTÉZKEDÉS	I3 - Gyalogos útvonalak, túraútvonalak fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
I3-T1- Hosszabb, több attrakciót felfűző, akár településeket összekötő gyalogtúra útvonalak fejlesztése A gyalogos természetjárás a térségben másodlagos, azonban a hidegebb évszakokban alternatív túratípust jelenthet. Például a befagyott víztesteken szervezett túrák egyedi attrakciót jelenthetnek. Hosszabb utak bejárására a Hortobágy, a Borsodi-Mezőség TK, a Hevesi Füves Puszták TK, illetve a Tisza menti területeken van lehetőség.	
I3-T2- Túraútvonalak, tematikus gyalogutak kijelölése Rövidebb, helyi értékeket, attrakciókat bemutató túraútvonalak kijelölése.	
INDIKÁTOR	
• Kitáblázott, pihenőkkel ellátott gyalogutak hossza (km) • Látogatószám (fő/év)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Szükséges egyeztetés lefolytatása (rövidtáv) • Jelzés és útkarbantartás, fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Magyar Természetjáró Szövetség, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Natúrparkok	

INTÉZKEDÉS	I4 - Lovas útvonalakhoz kapcsolódó infrastruktúra kialakítása
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
I4-T1- Új lovasturisztikai útvonalak kijelölése és kialakítása A lovas turizmus rendelkezik a leginkább kiépítetlen infrastruktúrával a térségben. Szükség van az Eurohorse útvonalak és kisebb ráfűzhető lovas körök kijelölésére. A térségben kiemelten a Hortobágy a lovas turizmus húzóterülete, de ezen kívül a Tisza-tó környezetének lóháton történő bejárásának lehetőségét is meg kell teremteni.	
I4-T2- Egyedi lovasturizmushoz kötődő központi területek kijelölése A térség rendelkezik olyan területekkel, ahol a lovas turizmus vezető ágazattá válhat. Ennek érdekében az ilyen területek lehatárolása és célzott fejlesztése szükséges.	
INDIKÁTOR	
- Kijelölt, kitáblázott lovas útvonalak hossza (km) - Lovas útvonalak mentén pihenőhelyek, megállók száma (db)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
- Lovas utak nyomvonalának, kijelölése, kitáblázása (középtáv) - Lovas pihenőhelyek megtervezése (típusúterv alapján), igények felmérése, konzultálás szakértővel (rövidtáv) - Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Magyar Természetjáró Szövetség, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Egyesület, Lovas turisztikai szolgáltatók	

INTÉZKEDÉS	I5 - Vízi útvonalakhoz tartozó infrastruktúra fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
I5-T1- Vízituristicai útvonalak fejlesztése A tanösvények a szárazföldön már elterjedtek, ám a térségben számos vízi lehetőség is van hasonló útvonalakra. Az eszközzel bejárható tanösvények egyedi élményt tudnak nyújtani, más jellegű vonzerővel rendelkeznek. Vízi tanösvények kialakítására lehetőség van a Tiszán, Tisza-tavon és a Hortobágy folyón is. Bejárásukhoz a szárazföldivel ellentétben, fontos a megfelelő szakvezetés biztosítása, elsősorban a természetvédelem miatt. A vezetett, tematikus útvonalak fejlesztése mellett a térség szabadon bejárható vízitúra útvonalainak fejlesztése és újragondolása is szükséges.	
I5-T2- Vízituristicai pihenőhelyek, be- és kiszállópontok kialakítása és fejlesztése A vízitúrázásra alkalmas területeket túrázhatóvá kell tenni, a ki- és beszállópontokat pedig fejleszteni kell annak érdekében, hogy a vízi turizmus megtartsa versenyképességét. A fejlesztések alapja kell legyen egy olyan arculati kézikönyv, ami meghatározza a kijelölt pontokon létesíthető építmények tervezési alapelveit és támpontot adnak a megjelenéssel kapcsolatban is. El kell érni, hogy megfelelő mennyiségben és sűrűségben rendelkezésre álljanak a térségben a be- és kiszállópontok (sólya, mobil stég stb.) és az egységes designnal rendelkező pihenők, vizesblokkok, esőbeállók, padok, információs táblák stb. Fontos a tájékoztatót segítő táblák kihelyezése is.	
I5-T3- Vitorlázható vízfelületek bővítése A Tisza-tó medencéi közül alapvetően a Sarudi-és az Abádszalóki-medence alkalmas vitorlázásra, azonban ezeken a területeken is szükséges a vízszint megfelelő szinten tartása, illetve a vitorlázásra alkalmatlan területek jelölése. Emellett kulcskérdés a két vitorlázásra alkalmas medence közötti kapcsolat megteremtése, illetve a vitorlázást veszélyeztető motoros járművek korlátozása is.	
INDIKÁTOR	

- Kitáblázott, szükséges műtárgyakkal ellátott, meghatározott kezdő és végponttal rendelkező vízi tanösvények száma (db)
- Csónakbérletek száma (db)
- Új vagy megújított, vízi pihenőhelyek, ki- és beszállópontok (db)
- Vízitúrázók száma (fő)
- Vitorlás kikötőhelyek száma (db)

FELADATOK, ÜTEMEZÉS

- Útvonalak kijelölése, tematika megtervezése (rövidtáv)
- Ki- és beszállási pontok felmérése (rövidtáv)
- Új ki és beszállási pontok típustervének elkészítése (rövidtáv)
- Új ki és beszállási egységek kivitelezése (középtáv)
- Vitorlázásra alkalmas vízfelületek felmérése (rövidtáv)
- Vízfelületek akadálymentesítése, átjáró kialakítása (folyamatos)
- Túravezetők képzése (folyamatos)
- Veszélyeztető elemek felszámolás (folyamatos)
- Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, Magyar Kajak-Kenu Szövetség, Releváns helyi szolgáltatók, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Kikötők üzemeltetői, Magyar Vitorlás Szövetség

V.3. Szolgáltatásfejlesztés

Az aktív turisztikai szolgáltatások fejlesztése során kiemelten fontos a **SZ1: Az aktív turisztikai szálláshelyek fejlesztése**. Ez képes megalapozni a célt, hogy a térségbe látogatók ne csak egy napos látogatást tegyenek. Csak akkor érhető ez el, ha a minőségi szálláshelyek állnak rendelkezésre, mely az építészeti kialakítást és a nyújtott szolgáltatásokat egyaránt érinti.

Ahhoz, hogy az ide érkező komplex szolgáltatásokat tudjon egyszerűen igénybe venni a **SZ2: Szolgáltatók egységes rendszerbe, hálózatba szervezése** (egymás közötti együttműködés, és látogatók felé is egységes arculat) szükséges. Ennek a hálózatnak több olyan eleme is lehet, melyek a hatékony működést segítik (pl. térségi kártyarendszer, Applikáció stb.).

A térség természetközeli állapotának megtartásához szükséges az elérni kívánt látogatószám növekedés mellett olyan intézkedések meghatározása, mely elejét veszi a potenciálisan kialakuló problémáknak. Az egyik ilyen intézkedés a **SZ3: Községi és lágy közlekedési módok versenyképessé és elérhetővé tétele**, amely egyaránt alkalmas a lehetséges közlekedési problémák megelőzésére és eszköze lehet a szolgáltatások és túramódváltások gördülékeny és kényelmes kezeléséhez.

Az ide látogató egynapos turisták jelenleg kevés fogyasztói potenciált jelentenek a térségben, ugyanakkor hazánkban is egyre komolyabb tömegeket mozgat meg a gasztronómiai élmények keresése. Mivel az aktív és ökoturizmus során végzett mozgásformák jelentős testi igénybevétellel járnak és a pihenés és azonnali regenerálódás a mozgásformák végén szokásos etapként szerepel, így a **SZ4: Vendéglátás aktív turisztikai hálózatba történő szerves bekapcsolása** könnyen válik a rendszer szerves részévé.

A régió kiemelt aktív turisztikai elemei közül mindegyik igen komoly veszélyt rejthet a kikapcsolódni vágyók számára. A gyalogos és kerékpáros látogatók számára az árnyékos területek hiánya miatt a túlzott kimelegedés jelent olyan veszélyt, melynek nemkívánt eredményeképpen a rosszullétet ellátni képes háttérszervezet nincs rendszeresítve a térségben. ugyanez igaz a vízi közlekedésre is, melyet tovább nehezít, hogy a rendkívüli meleg következtében olyan veszélyforrások is a felszín közelébe kerülnek, melyek korábban nem jelentettek veszélyt a turisták számára. Ezek alapján nélkülözhetetlen a **SZ5: Vészhelyzet esetén elérhető szolgáltatás-hálózat kiépítése**.

Intézkedés		Tevékenység	
Ssz.	Név	Ssz.	Név
SZ1	Aktív turisztikai szálláshelyek fejlesztése	SZ1-T1	Minőségi szálláshely fejlesztés
		SZ1-T2	Természetközeli szálláshelyek fejlesztése
		SZ1-T3	Ifjúsági táborok fejlesztése
SZ2	Túra-specifikus szolgáltatások	SZ2-T1	Túratípusokhoz kapcsolódó szolgáltatáscsomagok bevezetése
		SZ2-T2	Lovas turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások támogatása, fejlesztése
		SZ2-T3	Pihenőhelyek és kiszolgáló egységek fejlesztése
		SZ2-T4	Eszközbérlési lehetőségek fejlesztése
SZ3	Vendéglátás aktív turisztikai hálózatba történő szerves bekapcsolása	SZ3-T1	Jó minőségű, mindenki számára elérhető vendéglátóhelyek fejlesztése, gasztroturizmus megteremtése
		SZ3-T2	Piacok, mint a közösségi élet színtereinek fejlesztése
SZ4	Vészhelyzet esetén elérhető szolgáltatás-hálózat kiépítése	SZ4-T1	Szárazföldi veszélyelhárító rendszer kialakítása
		SZ4-T2	Vízi mentőszolgálat fejlesztése

INTÉZKEDÉS	SZ1 - Aktív turisztikai szálláshelyek fejlesztése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
SZ1-T1- Minőségi szálláshely fejlesztés A térség minőségi szálláshelyeinek száma elmarad az igényektől. A területek alacsony ingatlanárai a közeljövőben nagyarányú fejlesztések megjelenését eredményezhetik. Ebben a folyamatban támogatni kell a lehető legmagasabb építészeti és technikai minőség megjelenését a helyi építészeti hagyományok és arculat tiszteletben tartását. Cél a felújításra alkalmas, meglévő szálláshelyek korszerűsítése, átépítése is. SZ1-T2- Természetközeli szálláshelyek fejlesztése A természeti közeg itt még alkalmas arra, hogy a lelassult és a hétköznapiokból kiszakadó látogatók igényeit kiszolgálja. A jelenleg korszerű mobilházak, faházak, úszóházak elhelyezése az egységes jogi háttér megteremtése nélkül azonban komoly veszélyforrásokat hordoz magában. Fontos tehát, hogy ezek a természetközeli szállások szabályozott körülmények között valósuljanak meg, fenntartható módon. SZ1-T3- Ifjúsági táborok fejlesztése A szemléletformálás és a fiatalabb generációk osztálykirándulásainak, nyári táborainak megfelelő helyszínei az ifjúsági táborok. Elsődleges feladat itt a meglévő ifjúsági szálláshelyek korszerűsítése.	
INDIKÁTOR	
• Minőségi és természetközeli szálláshelyek száma (db) • Kempingek száma (db) • Vendégéjszakák száma (nap) • Felújított ifjúsági táborok száma (db)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Meglévő szálláshelyek állapotfelmérése (rövidtáv) • Tervek elkészítése (közép és hosszútáv) • Meglévő szálláshelyek modernizálása, felújítása (közép és hosszútáv) • Új szálláshelyek létesítése, vállalkozásösztönzéssel (folyamatos) • Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Ingatlanfejlesztők, Nagyobb szálláshely-szolgáltató láncok, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, MTSZ, MAKETUSZ, MKKSZ, MLTKSZ, Releváns vállalkozások	

INTÉZKEDÉS	SZ2 - Túra-specifikus szolgáltatások
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
SZ2-T1- Túratípusokhoz kapcsolódó szolgáltatáscsomagok bevezetése A túratípus-specifikus szolgáltatások segítik az aktív turisztikai tevékenységek végzését és biztosítják a turizmusban résztvevők pozitív élményszerzésének folytonosságát. Ennek érdekében szükség van pl. az eszközbérletre, gyors szervizelésre, csomagszállításra stb. Ezek csomagban fejlesztése szükséges. SZ2-T2- Lovas turizmushoz kapcsolódó szolgáltatások támogatása, fejlesztése A lovas turizmusban kiemelten fontos a jól megszervezett szolgáltatáscsomagok biztosítása, a jelentős eszközigeny miatt. Biztonságos üzéséhez megfelelően kijelölt útvonalra, kiépített kísérő szolgáltatásokra és szakemberre, túravezetőre van szükség. Ilyen programcsomagok lehetővé teszik a lovas túrák biztonságos lebonyolítását. SZ2-T3- Pihenőhelyek és kiszolgáló egységek fejlesztése Az egyes túratípusokhoz kapcsolódó kiszolgáló egységek a térségben a látogatószámhoz viszonyítva nagyon kis számban állnak rendelkezésre. A frissítópontok, szervízpontok, pihenők számának növelésére van szükség.	

SZ2-T4- Eszközbérlési lehetőségek fejlesztése

A térségbe látogatók aktív turisztikai élményének fokozásához biztosítani kell a túratípusokhoz való könnyű hozzáférést. Ennek fontos része, hogy a lehető legmagasabb minőségű és rendszeresen karbantartott eszközállomány álljon rendelkezésre.

INDIKÁTOR

- Aktív turisztikai eszközbérlési pontok (db)
- Differenciált élménycsomagok száma (db/nehézségi szint)
- Eszközbérlések száma (db)
- Lovas turizmushoz kapcsolódó komplex programcsomagok száma (db)
- Új pihenők, szervízpontok, frissítópontok (db)

FELADATOK, ÜTEMEZÉS

- Elérhető eszközbérlő pontok felmérése a térségben (rövidtáv)
- Igényfelmérés, piackutatás (rövidtáv)
- Csomagajánlatok kidolgozása (folyamatos)
- Pihenőhelyek megtervezése (típusterv alapján) (rövid és középtáv)
- Eszközbeszerzés (folyamatos)
- Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

Települési és Vármegyei Önkormányzatok, MTSZ, MAKETUSZ, MKKSZ, MLTKSZ, Releváns térségi vállalkozások, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Magyar Közút, AÖFK

INTÉZKEDÉS	SZ3 - Vendéglátás aktív turisztikai hálózatba történő szerves bekapcsolása
-------------------	---

TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK

SZ3-T1- Jó minőségű, mindenki számára elérhető vendéglátóhelyek fejlesztése, gasztroturizmus megteremtése

Az ide látogató egynapos turisták jelenleg kevés fogyasztói potenciált jelentenek a térségben, ugyanakkor hazánkban is egyre komolyabb tömegeket mozgat meg a gasztronómiai élmények keresése, cél ezek kiaknázása a térségben.

SZ3-T2- Piacok, mint a közösségi élet színtereinek fejlesztése

Az aktív turisták számára lehetőséget kell biztosítani a helyi termékekhez való hozzájutáshoz és a helyi kultúra megismeréséhez. A közösségépítő szerep mellett a kiskereskedők és helyi termelők számára új értékesítési fórumként szolgál.

INDIKÁTOR

- Vendéglátóhelyek száma (db)
- Vendéglátó szektorban foglalkoztatottak száma (fő)
- Termelői piacok száma (db)
- Résztvevők helyi termelők száma (db)

FELADATOK, ÜTEMEZÉS

- Vállalkozásösztönzés (folyamatos)
- Termelői piacok fejlesztése (középtáv)
- Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

Helyi vendéglátóipari vállalkozások, Helyi termelők, Helyi Aktív turisztikai menedzsment szervezet, Kapcsolódó civil szervezetek

INTÉZKEDÉS	SZ4 - Vészhelyzet esetén elérhető szolgáltatás-hálózat kiépítése
-------------------	---

TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK

SZ4-T1- Szárazföldi veszélyelhárító rendszer kialakítása

A térségben előforduló baleseti helyzetekhez köthető rossz élmények mérséklése kulcsfontosságú. Szárazföldön történő baleset, veszélyhelyzet elhárító intézményesített szervezet feladata, hogy a teljes ellátási folyamat megfelelő módon koordinálva legyen. Reakció idő csökkentése mellett komplex kezelési procedura lebonyolítása az elszoruló személy számára. Az Aktív turisztikai események és rendezvények veszélyelhárításában és egészségügyi támogatása mellett elsősegély oktatás, önkéntes programokban való részvétel is hozzá köthető.

SZ4-T2- Vízi mentőszolgálat fejlesztése

Tisza-tó régióknak elengedhetetlen, hogy egy dedikált vízimentő és vízirendészeti szervezet keretei között történjen a vészhelyzet-elhárítása. Reakcióidő csökkentése és a megfelelő koordinálás kulcsfontosságú a vészhelyzetek elhárításakor.

INDIKÁTOR

- Intézményesített baleset és veszély elhárító szervezet (van/nincs)
- Eset bejelentő rendszer (van/nincs)
- Riasztások száma (esetszám)
- Súlyos sérülések és halálesetek száma (esetszám)

FELADATOK, ÜTEMEZÉS

- Szükséges egyeztetések lefolytatása (rövidtáv)
- Szabályozás felülvizsgálata (rövidtáv)
- Eszközbeszerzés (folyamatos)
- Fejlesztés (középtáv)
- Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Magyar Vöröskereszt, Vízparti őrség, vízi rendészet

V.4. Marketing, információ és promóció fejlesztése

A térség aktív turisztikai működéséhez marketing szempontból elengedhetetlen az **M1: Egységes térségi helymárka kialakítása**. Ennek lényege a „hely létrehozása” (place making), ami a fejlesztés, a menedzsment, a szakpolitika és az innováció szoros összefonódásával valósítható meg.

A modern korban az **M2: Egységes online arculat, jelenlét és kommunikáció** kiemelt jelentőséggel bír. Ennek megalkotása során figyelembe kell venni a célcsoportok igényeit és azok szokásait. Általánosságban elmondható, hogy a térség online jelenlétéhez biztosan szükséges egy átfogó weboldal fejlesztése, mely a térségbe érkezők számára ad információt és a szolgáltatások igénybevételét is integráltan kezeli.

A térségbe látogatók számának növeléséhez és az elért eredmények kommunikálására egyaránt szükséges **M3: Egységes online és offline információs rendszer kialakítása a teljes térségre**. Ez magában foglalja a sugárzott médiák anyagainak és felületeinek kezelését, de egyaránt foglalkozik a klasszikus nyomtatott anyagokkal is. Ezek ugyan idejét múltnak gondolhatóak, de a jelenkorban a design eszköztárát jól hasznosítva emlékként kezelhető eszköz csomagot alkothatnak.

A korábbi intézkedés kiegészítéseként a **M4: Helyi értékek, hagyományok aktív turisztikai kapcsolatának erősítése** is hasonlóan fontos intézkedés a térségben, mivel ezzel lehet megteremteni a valós helymárkát. A természeti és épített attrakciók mellett **a helyi adottságokra építő, jellegzetes események szervezése és promóciója** is kiemelkedő vonzerőt jelent.

A térség adottságai alkalmassá teszik a kiemelt turisztikai desztinációként történő kezelésre, mellyel párhuzamosan a hazai és a nemzetközi célközönség megszólítására is figyelmet kell fordítani. Ennek elérését támogatja az **M5: Országos és nemzetközi szintű promóciók támogatása** intézkedés.

Intézkedés		Tevékenység	
Ssz.	Név	Ssz.	Név
M1	Egységes térségi helymárka, online arculat, jelenlét és kommunikáció kialakítása	M1-T1	Egységes online és offline információs rendszer követelményeinek megalkotása
		M1-T2	Egységes térségi weboldal fejlesztése és aktív üzemeltetése
		M1-T3	Folyamatos, naprakész tartalomgyártás
M2	Aktív turisztikai információs rendszer kialakítása a teljes térségre online és offline módon egyaránt	M2-T1	Új infópontok létesítése és meglévő infópontok fejlesztése
		M2-T2	Központi Tisza-tó applikáció elindítása
		M2-T3	Visszatérést ösztönző rendszer, pontgyűjtő rendszer elindítása
M3	Aktív túratípusokhoz kapcsolódó események szervezése és promóciója	M3-T1	Kapcsolódás térségi/országos/nemzetközi ellenőrzőpontos túrákhoz
		M3-T2	Hagyományteremtő események szervezése és promóciója
		M3-T3	Meglévő eseménysorozat részállomásának kialakítása és promóciója
M4	Környezeti nevelés erősítése, ehhez kapcsolódóan bemutatóhelyek és szervezett ifjúsági programok támogatása	M4-T1	Környezeti érzékenyítő programok kidolgozása fiatalok számára
		M4-T2	Fiatalkorúak számára kialakított tematikus területek fejlesztése
		M4-T3	Kihívással élők elvárásainak megfelelő szolgáltatások biztosítása

INTÉZKEDÉS	M1 - Egységes térségi helymárka, online arculat, jelenlét és kommunikáció kialakítása
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
M1-T1- Egységes online és offline információs rendszer követelményeinek megalkotása Az egységes arculathoz szükséges a részelemeket is magába foglaló átfogó brand és kézikönyv kialakítása. Ennek köszönhetően a térségi szereplők a saját arculatukban jelezni tudják a térségi összefogást. M1-T2- Egységes térségi weboldal fejlesztése és aktív üzemeltetése Az aktív és ökoturisztikai elemzésen túl a kapcsolódó egyéb turisztikai potenciálok és lehetőségek figyelembevételével, illetve a helyi partnerek bevonásával kell létrehozni a térség szolgáltatóit összefoglalóan kezelő honlapot. A felületen az aktív kikapcsolódni vágyók számára az utazáshoz szükséges összes információt megkapják és a lehető legtöbb szolgáltatást online lefoglalhatják. M1-T3- Folyamatos, naprakész tartalomgyártás Online és közösségi média felületek igénybevételével szélesebb célközönséget lehet megszólítani, mely a térség vonzerő potenciálját és értékeinek bemutatásának minőségét növeli.	
INDIKÁTOR	
• Egységes brand (van/nincs) • Arculati kézikönyv (van/nincs) • Kommunikációs terv (van/nincs) • Térségi komplex weboldal (van/nincs) • Megtekintések száma (db) • Influenzával történő együttműködés (db) • Videoblogok, rövidfilmek száma (db)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Tisza-tó teljes arculat kialakítása (rövidtáv) • Tartalom és információgyűjtés (rövidtáv) • Weboldal fejlesztés (középtáv) • Üzemeltetési terv készítése (rövidtáv) • Potenciális tartalomgyártók listázása (rövidtáv) • Kapcsolatfelvétel (rövidtáv) • Tartalomgyártás és frissítés (folyamatos) • Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
Települési és Vármegyei Önkormányzatok, AÖFK, MTSZ, Térségi aktív tartalomgyártók, Releváns helyi szolgáltatók	

INTÉZKEDÉS	M2 - Aktív turisztikai információs rendszer kialakítása a teljes térségre online és offline módon egyaránt
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
M2-T1- Új infópontok létesítése és meglévő infópontok fejlesztése Az infópontok egyszerű és gyors tájékoztatási módszerek közé tartoznak. Segítségükkel az aktív turizmusban résztvevők könnyebben tájékozódhatnak a különböző lehetőségeikről, a számukra kedvező időtöltés elősegítésében. M2-T2- Központi Tisza-tó applikáció elindítása Az elérhető eszköztárak között a térség 'használatba vételét' támogató mobil applikáció fejlesztése. Az applikáció működtetése optimális esetben a térségi aktív menedzsment szolgáltató fejlesztésében és üzemeltetésében áll, így a piaci viszonyok nem befolyásolják a működését, egyfajta alap információ-infrastruktúraként tud	

szolgáltatni. A rendszernek képesnek kell lennie a fontos információk átadására a terület használatával kapcsolatban (szabályok és javaslatok), ugyanakkor a szolgáltatások elérhetőségét is támogatnia kell. A technikai lehetőségeket kihasználva törekedni kell, hogy a térségben eltöltött időt a lehető legtöbb élmény lehetőségének átadásával támogassa, így az egyes szolgáltatások igénybevételéhez való kapcsolódás megoldása javasolt. A fő cél egy átfogó, egyfajta digitális térségi turisztikai kártyaként működő rendszer megléte.

M2-T3- Visszatérést ösztönző rendszer, pontgyűjtő rendszer elindítása

Olyan rendszer, applikáció fejlesztése, amelybe beregisztrálva az ide látogatók pontokat gyűjthetnek, ezzel különféle kedvezményekhez juthatnak.

INDIKÁTOR

- Felújított és új infopontok (db)
- Tisza-tó applikáció (van/nincs)
- Bekötött szolgáltatások száma (db)
- Hírlevél, eseménynaptár (van/nincs)
- Hirdetésfelület (van/nincs)
- Regisztrált felhasználók száma (db)
- Pontgyűjtő rendszer (van/nincs)
- Pontokat elfogadó szolgáltatók, szervezetek száma (db)
- Pontgyűjtő rendszert használók száma (fő)

FELADATOK, ÜTEMEZÉS

- Helyszínek kijelölése (rövidtáv)
- Technikai és tartalmi követelmények megfogalmazása (rövidtáv)
- Applikáció kidolgozása (középtáv)
- Szolgáltatók bevonása (folyamatos)
- Fenntartás, üzemeltetés (folyamatos)

ÉRINTETTEK

AÖFK, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Helyi releváns szolgáltatók

INTÉZKEDÉS	M3 - Aktív túratípusokhoz kapcsolódó események szervezése és promóciója
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
M3-T1- Kapcsolódás térségi/országos/nemzetközi ellenőrzőpontos túrákhoz Az ellenőrzőpontos túrázások az elmúlt években egyre nagyobb közönséget mozgatnak meg. A folyamat lényege, hogy a túrázók több helyszín érintésével tudnak teljesíteni komplex túrákat. Ennek köszönhetően a térség megismerésére több lehetőség nyílik.	
M3-T2- Hagyományteremtő események szervezése és promóciója A térségben elérhető túratípusokhoz kapcsolódó események olyan visszatérő és ciklikusan megrendezésre kerülő rendezvényeknek és szokásoknak adhatnak teret, melyek a helyi hagyományok részeként tudnak a későbbiekben elhíresülni.	
M3-T3- Meglévő eseménysorozat részállomásának kialakítása és promóciója Napjainkban egyre többen vesznek részt több állomásos aktív turisztikai túratípusokat érintő eseménysorozatokon. A térség fejlődésében jelentős turisztikai potenciálként jelentkezik a hazai és nemzetközi eseménysorozatokhoz történő csatlakozás lehetőségének biztosítása.	
INDIKÁTOR	
• Ellenőrzőpontos túrák száma (db) • Ellenőrzőpontos túrákon résztvevők száma (fő) • Hagyományteremtő, rendszeresen megrendezésre kerülő tematikus események száma (db)	

• Hagyományteremtő, rendszeresen megrendezésre kerülő tematikus eseményeken résztvevők száma (fő) • Megrendezésre kerülő eseménysorozatba illeszkedő rendezvények (db) • Eseménysorozatba illeszkedő események résztvevőinek száma (fő)
FELADATOK, ÜTEMEZÉS
• Ellenőrzőpontos túralehetőségek feltárása (rövidtáv) • Kapcsolatfelvétel (rövidtáv) • Ellenőrzőpontos túraútvonalak kijelölése (rövidtáv) • Szükséges infrastruktúrafejlesztések (középtáv) • Meglévő, rendszeresen megrendezésre kerülő események feltárása, listázása (rövidtáv) • Események promóciója (folyamatos) • Új helyszínek beillesztése az eseménysorozatokba (középtáv)
ÉRINTETTEK
Települési és Vármegyei Önkormányzatok, AÖFK, Országos Sportszervezetek, Helyi aktív és ökoturisztikai szolgáltatók, Rendezvényszervező cégek

INTÉZKEDÉS	M4 - Környezeti nevelés erősítése, ehhez kapcsolódóan bemutatóhelyek és szervezett ifjúsági programok támogatása
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
M4-T1- Környezeti érzékenyítő programok kidolgozása fiatalkorúak számára A térségbe érkező fiatalok számára olyan átfogó programok, élménycsomagok kialakítása, amelyek elősegítik környezeti érzékenységet. Emellett amennyiben a térség rendelkezik kész csomagokkal, úgy könnyebb gyerektáborokat, osztálykirándulásokat, családokat vonzani, ezzel segítve a szolgáltatókat is.	
M4-T2- Fiatalkorúak számára kialakított tematikus területek fejlesztése A természeti környezet megfelelő használatának alapja a környezeti nevelés, érzékenyítés, amelyben kiemelt szerepet kapnak az ifjúsági programok. A térség fontos célcsoportjai a gyerekek. Cél, hogy minél több, az ő megszólításukra alkalmas vonzerőfejlesztés legyen a térségben.	
M4-T3- Kihívással élők elvárásainak megfelelő szolgáltatások biztosítása Az aktív és ökoturisztikai fejlesztések során általános célként kell szerepeljen, hogy a kihívással élők számára is egyenlő eséllyel elérhető szolgáltatások jöjjenek létre.	
INDIKÁTOR	
• Szervezett környezeti érzékenyítő programok (db) • Szervezett környezeti érzékenyítő programokon résztvevők száma (fő) • Fiatalkorúakat megcélzó fejlesztések száma (db) • Akadálymentes, attrakciók, szolgáltatások száma (db)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Programszervező cég/személyek kijelölése (2023-2024) • Együttműködő, érintett szervezetek felkeresése összefogása (2024-2025) • Akadálymentesítés (2023-2024) • Fejlesztési ütemezés (2024) • Akadálymentesítés alapelveinek megfogalmazása (2024)	
ÉRINTETTEK	
Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Táborhelyek üzemeltetői, Releváns szolgáltatók, Programszervező cégek, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság	

V.5. Szervezetfejlesztés – Koordináció és menedzsment

A térség koordináció és menedzsment fejlesztésében részt vevő intézkedések egyik alapja, hogy megtörténjen a **KM1: Térség aktív turizmusának menedzselésére alkalmas szervezet kiválasztása és kollektív elfogadása.**

Ennek a szervezetnek a kezelésében kell, hogy megvalósuljon egy **KM2: Közös, elérhető, összefogó turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése és üzemeltetése.**

A működő rendszer adottságait kihasználva a prosperáló szervezet kiemelt feladata **KM3: Workshopok és rendszeres együttműködések szervezése a tapasztalatok átadására és a közös fejlődés elősegítésére.**

Az aktív és ökoturisztikai szolgáltatásokat igénybe vevő turisták száma jelentősen növekedett az elmúlt pár évben és a nemzetközi trendeket alapul véve a jövőben még ennél is drasztikusabb növekedésre lehet számítani. A megnövekedett látogatók kiszolgálása csak akkor lehetséges, ha adott az **KM4: Az aktív turisztikai trendek kellő időben történő integrálása és az innovációs ökoszisztéma támogatása a térségben.**

Mivel több olyan fejlesztés megvalósulására is számítani lehet a térségben, ami támogatja a többnapos desztinációként való működést, így rendkívül fontos ennek üzemeltetési feltételeinek a megteremtése is. Ezt tovább erősíti, hogy a térségbe egyre több külföldi turista is érkezik. Ahhoz, hogy a térség prosperálása hosszú távon fennmaradjon és a visszatérő turisták számát növelni lehessen, elengedhetetlen a **KM5: Kapcsolódó humán infrastruktúra fejlesztés támogatása és ösztönzése.**

A turisztikai igények pontos ismeretében lehet hatékonyan fejlesztéseket végrehajtani a térségben. Mindezek mellett az egyes fejlesztésektől várt hatások elemzése is elengedhetetlen, mivel csak így lehet a területspecifikus folyamatok feltérképezése, mely a későbbiekben kiindulási alapot adhat a további fejlesztési stratégiák és akciótervek megalkotásához és lebonyolításához. Mindezek alapján elengedhetetlen a **KM6: Monitoring rendszer működéséhez szükséges feltételeinek kidolgozása és azok biztosítása; monitoring rendszer üzemeltetése.**

Intézkedés		Tevékenység	
Ssz.	Név	Ssz.	Név
KM1	Térség aktív turizmusának menedzselésére alkalmas szervezet létrehozása és működtetése	KM1-T1	Egységes térségi aktív és ökoturisztikai menedzsment-szervezet kijelölése vagy felállítása
		KM1-T2	Országos aktív turisztikai szervezetek térségi összefogásának elősegítése
		KM1-T3	Közös, elérhető, átfogó turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése és üzemeltetése
KM2	Kapcsolódó humán infrastruktúra fejlesztés támogatása és ösztönzése	KM2-T1	Környezeti nevelést célzó fejlesztések
		KM2-T2	Túrávezető és helyi túrávezető képzés
		KM2-T3	Workshopok és rendszeres együttműködések szervezése a tapasztalatok átadására és a közös fejlődés elősegítésére
KM3	Térségi átfogó üzemeltetési rendszer létrehozása	KM3-T1	Monitoring rendszer felállítása és üzemeltetése
		KM3-T2	Szolgáltatók közötti egységes együttműködési rendszer kiépítése
KM4	Egységes Tisza-tavi szabályok kialakítása	KM4-T1	Különböző túratípusokra vonatkozó szabályok összehangolása
		KM4-T2	Környezetvédelemre vonatkozó szabályzat és előírások megalkotása
		KM4-T3	Tematikus parthasználati szabályrendszer és a környező települések építési szabályzatainak összehangolása

INTÉZKEDÉS	KM1 - Térség aktív turizmusának menedzselésére alkalmas szervezet létrehozása és működtetése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
KM1-T1- Egységes térségi aktív és ökoturisztikai menedzsment-szervezet kijelölése vagy felállítása A térségben a szolgáltatók egyénileg próbálják meg a lehető legjobban fejleszteni a térség szolgáltatás-portfólióját, de ennek a fejlődésnek ilyen formában a határait feszegetik. A továbblépéshez szükséges egy a térség aktív és ökoturizmusával dedikáltan foglalkozó menedzselő szervezet felállítása/kijelölése és üzemeltetése. A feladatairól a megvalósításban résztvevő szervezetek fejezetben bővebben írunk. KM1-T2- Országos aktív turisztikai szervezetek térségi összefogásának elősegítése A térség aktív és ökoturisztikai fejlesztése elmarad a hazai, hasonló potenciálokkal rendelkező térségekhez képest. Ennek az állapotnak köszönhetően nincsenek kialakult és kipróbált gyakorlatok, melyek az országos és helyi szervezetek összehangolt munkáját megalapoznák. A közeljövő várható fejlesztéseinek és az általános fejlődésnek alapkövetelménye, hogy az országos szervezetek összefogásán alapuló, a helyi adottságokat és lehetőségeket összehangoltan kezelő fejlesztések tudják meghatározni a térség jövőjét. KM1-T3- Közös, elérhető, átfogó turisztikai menedzsment-rendszer fejlesztése és üzemeltetése A térség aktív turisztikai fejlődésének támogatására létre kell hozni egy platformot, mely a helyi szolgáltatók számára nyújt információt és ad teret a közös projektek alapjainak megteremtésére. A rendszer célja nem az idelátogatók igényeinek kiszolgálása, marketing-folyamatok nem jelennek meg rajta. Felépítését tekintve térképi anyagokat foglal magába és információt oszt meg, valamint a partnerek számára egymás elérését támogatja. A működése során a térségben keletkező egyéb információk és adatok is megjelenítésre kerülnek, ezzel adnak döntéshozatali és tervezési alapot a térség fejlesztésének. Fontos eleme a projekt és feladatkezelő funkció, mely a térségben lezajló fejlesztések nyomonkövetését is biztosítja.	
INDIKÁTOR	
• Tisza-tó Aktív Turisztikai Menedzsment Szervezet megléte (van/nincs) • Térségben létrejött együttműködések száma (db) • Átfogó turisztikai menedzsment-rendszer megléte (van/nincs)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Feladatok meghatározása (rövidtáv) • Pénzügyi támogatás megszerzése a működés biztosításához (rövid és középtáv) • Menedzsment Szervezet működtetése (folyamatos) • Szükséges szabályok és dokumentumok elkészítése (rövidtáv) • Turisztikai menedzsment rendszer követelményeinek és részleteinek meghatározása (rövidtáv) • Fejlesztés (középtáv) • Üzemeltetés (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
AÖFK, MTSZ, MKKSZ, MAKETUSZ, MLTKSZ, MOHOSZ, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Kapcsolódó civil szervezetek, Tisza-tó Térségi Tanács, Kapcsolódó szolgáltatók	

INTÉZKEDÉS	KM2 - Kapcsolódó humán infrastruktúra fejlesztés támogatása és ösztönzése
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
KM2-T1- Környezeti nevelést célzó fejlesztések A környezeti nevelés eszköztárának kialakítása során egyaránt figyelemmel kell lenni az ide látogatók szemléletformálására, de ugyanakkora hangsúlyt kell kapnia a helyi lakosság természethez való viszonyának formálásának. KM2-T2- Túravezető és helyi túravezető képzés A térségben a túravezetők képzésére kevés lehetőség van, a meglévő oktatások forráshiányos környezetben igyekeznek a tudás átadására és a lehető legmagasabb színvonalú szolgáltatás biztosítására. A helyiek bevonásával a helyi értékek első kézből való átadása is megvalósul. KM2-T3- Workshopok és rendszeres együttműködések szervezése a tapasztalatok átadására és a közös fejlődés elősegítésére A térségben aktív szolgáltatók képzésével és tapasztalatcseréjével lehet elérni a folyamatosan fejlődő szolgáltatás-kínálat létrehozását. A jelenlegi állapotban is nagy szükség mutatkozik egy aktív turisztikai rendezvénysorozatra, mely lehetőséget ad a partneri kapcsolatok további bővítésére és a tapasztalatcserére.	
INDIKÁTOR	
• Környezeti nevelést célzó események száma (db) • Környezeti nevelési programban részt vettek száma (fő) • Képzett túravezetők száma (fő) • Szakmai workshopok, konferenciák/rendezvények (db) • Oktatáson részt vettek száma (fő)	
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	
• Szemléletformálás metodikai fejlesztése (folyamatos) • Szemléletformálás programok szervezése és lebonyolítása (folyamatos) • Oktatási anyag összeállítása (rövidtáv) • Kommunikációs platform létrehozása és üzemeltetése (rövidtáv) • Események szervezése (folyamatos)	
ÉRINTETTEK	
AÖFK, Illetékes Nemzeti Park, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Kapcsolódó civil szervezetek, Települési és Vármegyei Önkormányzatok	

INTÉZKEDÉS	KM3 - Térségi átfogó üzemeltetési rendszer létrehozása
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	
KM3-T1- Monitoring rendszer felállítása és üzemeltetése A térségi aktív turisztikai fejlesztések hatékonyságának és a projektek eredménymutatóinak mérésével könnyebben meg lehet állapítani az egyes projektek sikerességét. A fejlesztések indukálta változások mérése fontos alapadat a későbbi üzemeltetés és fejlesztés során egyaránt. A folyamat hasznos lehet az elméleti és a valós adatok összehasonlításával a későbbi projektek tervezése során is. Ezen felül egy jól működő mérőhálózat olyan tervezési alapadatokat tud szolgáltatni, melyre építve sokkal hatékonyabb forrásfelhasználás válik lehetségessé. KM3-T2- Szolgáltatók közötti egységes együttműködési rendszer kiépítése A szolgáltatások közötti együttműködési kapcsolatok előnye többek között, hogy a résztvevők hatékonyabban tudnak szolgáltatási kínálatot összeállítani a látogatók számára. Lehetségessé válik a túra-specifikus, valamint a különböző aktív turisztikai tevékenységes harmonikus összekapcsoltsága, komplex túra/aktivitás csomagajánlatok formájában. Mindemellett a rendszer alappillérként funkcionál a meglévő és jövőbeli fejlesztések menedzselésében.	

INDIKÁTOR
- Térséget lefedő egységes monitorozó hálózat (van/nincs) - Kontrolling rendszer (folyamatmonitorozás és riasztások) (van/nincs) - Mérőeszközök száma (db) - Hiteles szolgáltató adatbázis (van/nincs) - Rendszerben szereplő felhasználók száma (db) - Együttműködések száma (db)
FELADATOK, ÜTEMEZÉS
- Mérési pontok infrastruktúrájának előkészítése (rövidtáv) - Mérőeszközök beszerzése (középtáv) - Mérések felhasználási programjának elkészítése (középtáv) - Adattárház létrehozása (rövidtáv) - Üzemeltetés (folyamatos)
ÉRINTETTEK
Magyar Közút, Községi közlekedés üzemeltetői, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Releváns helyi szolgáltatók, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Releváns helyi civil szervezetek, Illetékes Nemzeti Park Igazgatóság

INTÉZKEDÉS	KM4 - Egységes Tisza-tavi szabályok kialakítása
TEVÉKENYSÉGEK ÉS CÉLOK	KM4-T1- Különböző túratípusokra vonatkozó szabályok összehangolása A térségben jelenleg elérhető és a továbbiakban tervezett túratípusok használatához kötődő szabályok összehangolása még nem történt meg. Ebből fakadóan a látogatók felesleges konfliktusos helyzetekbe tudnak kerülni. Ennek megoldására egy közérthető és együttműködéses alapokon nyugvó szabályrendszer kidolgozására van szükség. KM4-T2- Környezetvédelemre vonatkozó szabályzat és előírások megalkotása A térség egyik legjelentősebb vonzereje a természeti adottságokból ered ennek megőrzésére szükséges a szabályozás felülvizsgálata, ha kell szigorítása. KM4-T3- Tematikus parthasználati szabályrendszer és a környező települések építési szabályzatainak összehangolása A megnövekedett látogatószám a szolgáltatások folyamatos bővülésével jár. A part és a part menti területek használatával, beépíthetőségével kapcsolatos egységes szabályozás szükséges annak érdekében, hogy a növekvő vendégforgalom ne okozza a természeti és épített környezet károsodását.
INDIKÁTOR	- Térségi aktív turisztikai etikai kódex (van/nincs) - Környezet- és természetvédelmi dokumentum (van/nincs) - Parthasználati szabályrendszer (van/nincs) - Környező települések terveinek összhangja a térségben (van/nincs) - Elkészült településtervek (db)
FELADATOK, ÜTEMEZÉS	- Szabályozások felülvizsgálata (folyamatos) - Aktív turisztikai etikai kódex kidolgozása (rövidtáv) - Települési tervek összehangolása (középtáv)
ÉRINTETTEK	AÖFK, MAKETUSZ, MKKSZ, MTSZ, MLTKSZ, MOHOSZ, Illetékes Vízügyi Igazgatóság, Települési és Vármegyei Önkormányzatok, Kapcsolódó Minisztériumok és szakmai szervezetek

VI. MEGVALÓSÍTÁSBAN RÉSZTVEVŐK VÁRHATÓ KÖRE

A stratégia közvetlen megvalósítása elsősorban a helyi szereplők feladata. Ennek érdekében szükség van a sok esetben még hiányzó vagy nem megfelelő jogkörrel, hatáskörrel rendelkező térségi menedzsment-koordinátor szervezetek kijelölésére vagy létrehozására. Ezek elsődleges feladata a térségi aktív turizmus tervezése, fejlesztése és üzemeltetése legyen szó infrastruktúráról, szolgáltatásokról, látogató menedzsmentről, kommunikációról vagy marketingről.

A térségi koordinációt érdemes két szintre bontani:

- stratégiai szint: stratégiai döntések meghozatala, fejlesztési irányok kijelölése a térségben releváns döntéshozók, valamint az érintett szakmai- és civil szervezetek, minisztériumok, országos hatáskörű szervezetek, zónabiztosok bevonásával.
- operatív szint: stratégiai döntések operatív végrehajtása, fejlesztések és beruházások lebonyolítása, üzemeltetési feladatok ellátása, térségi marketing és kommunikációs tevékenység végzése.

A térségi stratégiák hatékony megvalósításához a Nemzeti Aktív Turisztikai Stratégiában kijelölt országos szintű beavatkozásokat is végre kell hajtani, melyeket az Aktív- és Ökoturisztikai Fejlesztési Központ koordinál. Az országos koordinátor a térségi stratégiák megvalósítását közvetetten módon segíti, a fejlesztésekhez szükséges szabályozási környezet megteremtésével, fejlesztési források feltérképezésével, finanszírozási programok kezdeményezésével, szakmai iránymutatással és támogatással. Ehhez együttműködik az érintett ágazatokért felelős minisztériumokkal, a gazdaságfejlesztési zónák kormánybiztosaival, az MTÜ-vel és az aktív turizmushoz kötődő országos civil- és szakmai szervezetekkel.

Stratégiai-irányító szervezet feladatai:

- Stratégiai döntések meghozatala, fejlesztési irányok kijelölése, operatív feladatok meghatározása
- Térségi érdekek és igények képviselete az országos szintű döntéshozatal felé (kormány, minisztériumok, AÖFK);
- Rendszeres ülések, beszámolók tartása (negyed- vagy félévente);
- Térségi szinten jelentkező problémák, felvetések megtárgyalása szükség szerint továbbítása, előterjesztése az országos szintű döntéshozatal felé;
- Forrásbevonás lehetőségeinek kiaknázása, lobbitevékenység;
- Operatív szervezetek munkájának felügyelete
- Stratégiai partnerek tájékoztatása
- Térséget érintő trendekről, folyamatokról, szabályozási változásokról való tájékozódás, valamint egymás tájékoztatása.

Nem biztos, hogy szükséges új szervezetet létrehozni, egy már meglévő szervezet hatáskörének bővítésével és szervezetfejlesztéssel alkalmas lehet a feladat ellátására. A költségek és erőforrások optimalizálása érdekében regionális szinten is működhetnek a szervezetek, melyek több térség feladatait is elvégzik.

Operatív szervezet feladatai:

- Fejlesztések és beruházások lebonyolítása, projekt ötletek és javaslatok kidolgozása,
- Pályázás és pályáztatás
- Üzemeltetési és monitoring feladatok ellátása, turisztikai hálózat nyilvántartása,
- Térségi aktív turisztikai szereplők folyamatos tájékoztatása, nyilvántartása, új szereplők bevonása;
- Térségi szinten jelentkező problémák azonosítása, továbbítása a stratégiai-irányító szervezet felé;
- Szakmai tanácsadás, workshopok konferenciák, találkozók, tanulmányutak szervezése, szemléletformálás.
- Térségi szintű marketing és kommunikációs feladatok ellátása, brand építés, csomagajánlatok, túraajánlatok, turisztikai termékek kidolgozása és kiajánlása;
- Látogatómenedzsment;

A térségi koordináció operatív szervezete az aktív turizmus térségi és helyi szereplőit, elsősorban az önkormányzatokat, szolgáltatókat, piaci szereplőket fogja össze és fejlesztéseket valósít meg. A vármegyei és települési önkormányzatok, amellet, hogy több esetben a szolgáltatói oldalt is képviselhetik (akár 100% önkormányzati tulajdonú társaságokon keresztül), biztosítják a szükséges környezetet és infrastruktúrát a piaci szereplők, az aktív turisztikai szolgáltatók és a helyi vállalkozások számára. A természetben található infrastruktúra fejlesztése, fenntartása és egyes szolgáltatások megjelenhetnek az illetékes nemzeti park igazgatóságoknál és vízügyi igazgatóságoknál, illetve erdőgazdaságoknál is. Fontos megemlíteni a közutak és kerékpárutak kezelését végző Magyar Közút Zrt-t, illetve a közösségi közlekedés lebonyolításában résztvevő szervezeteket. Bár szerepük közvetett az aktív turizmus egészére nézve, de a stratégiában számos olyan beavatkozás került megfogalmazásra, melyek megvalósításában fontos szerepük van.

Az olyan szervezetek, mint a natúrparkok, geoparkok és a desztinációmenedzsment-szervezetek a térségi látnivalók bemutatásán és népszerűsítésén felül az alulról jövő kezdeményezések felkarolásában, a tagszervezetek érdekeinek képviseletében is fontos szerepet játszanak. Az országos szakmai- és civil szervezetek (különösen a Chernel István Sí és Turisztikai Klaszter, a Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség, a Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Szövetség, Magyar Víziturisztikai Szövetség és a Magyar Természetjáró Szövetség) valamint a helyi érdekeltségű civil szervezetek konkrét projekteket is képesek megvalósítani, vagy konzorciumi partnerként képesek segíteni a szakmai szempontok érvényesülését. Utóbbiak kisléptékű fejlesztésekben, a projektek fenntartásában, rendezvények szervezésében, marketing tevékenységekben és szemléletformálásban is fontos szerepet tölthetnek be.

I. MELLÉKLET – AKCIÓTERÜLETEK, PROJEKTJAVASLATOK

A mellékletben szereplő projektcsomagok a térségi partnerektől származó fejlesztési ötleteket (melyeket a tervezés során juttattak el a tervezőknek) és a tervezői csapat javaslatait tartalmazza. A projektcsomagok megalkotásakor fontos szempont a térségi célok és már meglévő folyamatok figyelembevételével olyan rendszerek kialakítása, melyek hosszú távon biztosítani tudják a jövőkép és a hozzá kapcsolódó célok érvényesülését és megvalósulását. A térségi stratégiai tervezés tapasztalataiból levonható, hogy az érintett partnerek hálózatos összefogása még nincs abban a fázisban, hogy nagy, átfogó megújítási projekteket hajtsanak végre. Ebből kiindulva rendkívül fontos szerepe lesz a közeljövőben a pionír projekteknek, azaz olyan jó példáknak, melyek kommunikációjával és elemzésével hozzá tudják segíteni a térség más szolgáltatóit a céljaik eléréséhez.

A legtöbb projekt ötlet szintű kidolgozottsággal rendelkezik, ugyanakkor az információvesztés elkerülése érdekében fontosnak tartjuk, hogy a stratégia mellékleteként, strukturáltan megjelenjenek, hisz a későbbiekben jó kiindulóalapot adhatnak a stratégia céljainak megvalósításához, megfelelő források rendelkezésre állása esetén.

A stratégia elsődleges feladata a térség fejlesztéséhez szükséges fejlesztési irányok meghatározása és a beavatkozási területek azonosítása, az ehhez kapcsolódó projektgenerálás a megvalósítás része. Ennek megfelelően a javasolt projektlista nem végleges, a későbbiekben generált projektek, fejlesztési igények ugyanakkora relevanciával bírnak, mint a stratégia mellékletében jelenleg szereplők, amennyiben illeszkednek a stratégia céljaihoz és intézkedéseihez.

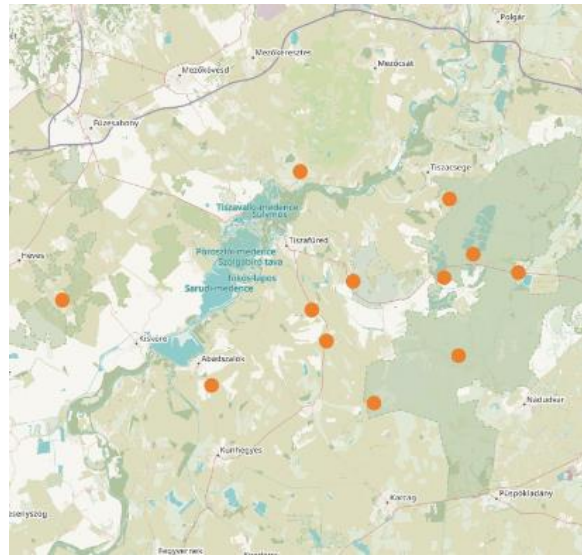
A felvázolt projektek megvalósítása hazai és Európai Unió források felhasználásával történhet és sok esetben túlmutat az Európai Unió 2021-2027 közötti pénzügyi támogatási ciklusán, ezért a korábbi ütemezés és költségbecslés nem került feltüntetésre. Megvalósítás esetén ezek újragondolására is szükség van.

A projektcsomagokon belül egyedi projektek is felsorolásra kerülnek, amelyek illeszkednek a projektcsomag tartalmához. Ezek a projektek jellegükben, vagy területi vonatkozásukban is eltérőek lehetnek, de a projektcsomagban megfogalmazott cél elérését együttesen szolgálják.

A partnerektől beérkezett projektek is ezekbe a csomagokba kerültek integrálásra (narancssárgával kiemelve), illetve az utolsó fejezetben részletes adatlapjukkal együtt is megtalálhatóak.

Az egyes projektcsomagok közül vannak átfogó jellegűek, melyek az egész térségre vonatkoznak, illetve olyanok is, amelyek konkrét helyszíneken megvalósíthatóak. Utóbbiak esetében térképen jelölésre kerültek a megvalósítás akcióterületei.

I.1. Projektcsomag adatlapok

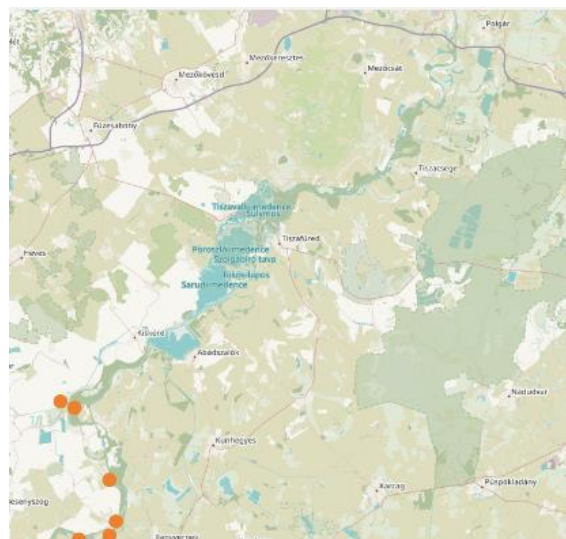
Projekt csomag címe		
Aktív puszta		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó térség vízparttól távolabb eső részein is találhatóak természetközeli területek, ilyenek a Hortobágy pusztái, a Hevesi Füves Puszták TK és a Borsodi-Mezőség TK. Ezen területek aktív turizmusba való becsatornázását szolgálja az Aktív puszta programcsomag. Ennek lényege, hogy a jellegzetes, pusztai viszonyokra alkalmas túratípusokhoz (lovaglás, gyalogos természetjárás, kerékpározás) szükséges infrastruktúra elemek, szolgáltatások és rendezvények jelen legyenek ezeken a területeken.		
Javasolt partnerek		Sarudi Élményfalu, Aranyosi domb, Carmen Lovas Udvar, Karcagi Kunlovarda, Tiszanána Lovasklub, Mátai Ménes, Hajdu Lovasudvar, Hortobágyi NP, Bükk NP, Magyar Lovas Turisztikai Közhasznú Egyesület, Magyar Természetjáró Szövetség
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	1.1; 1.2	
Projekt felsorolás		Túratípus
Kerékpárral csillagtúra szerűen bejárható útvonalak kijelölése Hortobágy településről indulva a Hortobágyi NP területén		Kerékpáros
Kerékpárral (gravel, offroad) és gyalogosan is bejárható túraútvonal kiépítése a Hortobágy folyó mentén Hortobágy és Nagyiván települések között		Kerékpáros, gyalogos
"Kunhalmok útja" túraútvonal kijelölése		Gyalogos
Landart elhelyezése a Király-halom tetején		-
"Gémeskutak útja" túraútvonal kijelölése a Hortobágyi halastavak és Tiszacsege között		Gyalogos
Hortobágy lovas kör kijelölése Hortobágy, Tiszacsege, Egyek,		Lovas

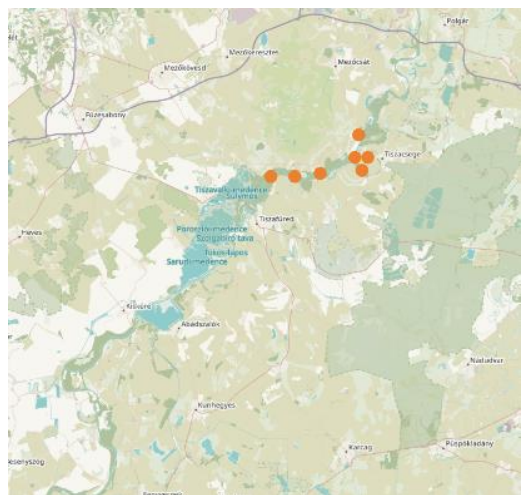
Tiszaigar, Tiszaörs, Nagyián útvonalon	
Lovas túraútvonal kijelölése Tiszadorogma és Tiszabábolna térségében	Lovas
Hortobágyi tavak kerékpáros/gyalogos túraútvonal a Csécs-mocsár, Kun-György-tó, Hortobágyi-halastó és Fényes-tó érintésével	Kerékpáros, gyalogos
Túraútvonal kijelölése Pély és Tarnaszentmiklós között	Gyalogos
Kis-Hortobágy lovas kör	Lovas
Nagy-Hortobágy lovas kör	Lovas
Lovas szálláshely szolgáltatás telepítése az Eurohorse útvonallal érintett településeken	Lovas
Hortobágyi madárszínház	-

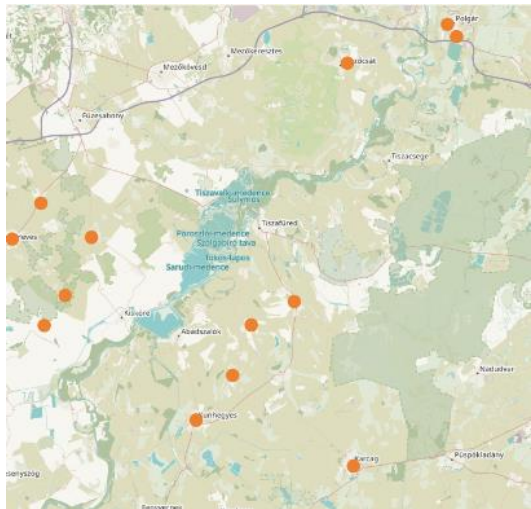
Projekt csomag címe		
Körbekerékpározható Tisza-tó		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A térség egyik legjelentősebb aktív turisztikai vonzereje a tó körüli gáton futó kerékpáros útvonal. Azonban teljes egészében nem az egész Tisza-tó, csak az úgynevezett "Kis kör" kerékpározható végig aszfalt úton, és ennek a szakasznak is vannak hiányosságai. A programcsomag célja, hogy a teljes tó kényelmesen körbekerékpározhatósága biztosított legyen minden korosztály számára. Ehhez hozzátartozik a műszaki infrastruktúra, a szolgáltatások és az információközlés is.		
Javaolt partnerek	MAKETUSZ, KÖTIVIZIG	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	1.1; 1.2; 1.3; 2	
Projekt felsorolás		Túratípus
Szilárd burkolatú, irányjelző táblákkal és pihenőhelyekkel ellátott kerékpáros útvonal kiépítése Poroszló - Tiszavalk - Tiszabábolna - Tiszadorogma szakaszon		Kerékpáros
Tisza-tó körbekerékpározó rendezvény szervezése		Kerékpáros
Közösségi kerékpármegosztó rendszer fejlesztése. Egy ilyen rendszer előnye, hogy üzemeltetéséhez nem kell állandó felügyelet, 0-24-ben rendelkezésre áll, bárhol leadhatóak a kerékpárok így nem csak körtúrák tehetők		Kerékpáros
Landart és hozzá kapcsolódó kerékpáros pihenőhely kiépítése a Tiszafüred-Abádszalók szakaszon		Kerékpáros
Ivóutak kihelyezése a Tiszafüred-Abádszalók, Tiszanána (Dinnyeshát)-Sarud és Sarud-Poroszló szakaszokon.		Kerékpáros
SMART kerékpáros Tisza-tó kör a kerékpárút mentén autonóm kerékpárszámláló rendszer, illetve intelligens pihenőhelyek kialakítása		Kerékpáros

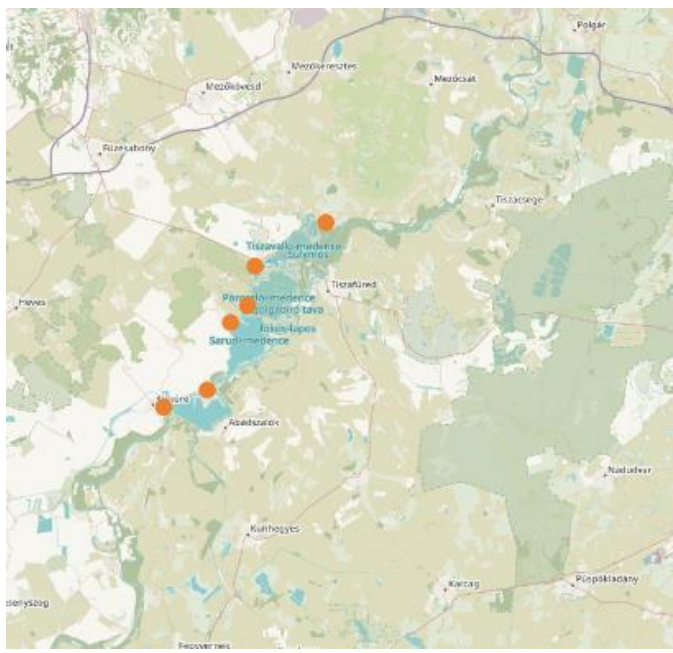
Projekt csomag címe		
Szervezett Tisza-tó régió		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A térségben jelenleg működő folyamatoknak még nem sikerült egységes rendszerbe terelni a helyi szolgáltatókat és fejlesztőket. A későbbi forráslelvások és az egységes fejlesztési metodika kialakítása érdekében szoros összefogásra és deklarált döntéshozói szervezetre van szükség, amely képes a terület érdekeit az összes érintett területen képviselni. A szervezet felállításán túl az általános elfogadottság és a folyamatos szakmai fejlődés eléréséhez folyamatos szakmai rendezvények szervezése, közös vélemények és helyi szervezeti kultúra kialakítása céljából együtt eltöltött idő és a gondolatok egy síkra hozása szükséges.		
Javasolt partnerek	érintett vármegyék, önkormányzatok, kistérségek, leader közösségek, szolgáltatók, fejlesztők	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	teljes térség	projektjelleg miatt a térbeliség nem értelmezhető
Projekt felsorolás		
Tisza-tó app Átfogó mobil applikáció a térség szolgáltatásainak átfogó kommunikálására és promotálásra.		
Tisza-tó Régió weboldal Tematikus weboldal a térség szolgáltatásainak és értékeinek listázására és promóciójára		
Tisza-tó Régió szolgáltatói hálózat weboldal A térségi szolgáltatók és fejlesztők belső elérésű oldala, ahol a fejlődéséhez és hálózatosodáshoz szükséges információk és események találhatóak.		
Tisza-tó Card Átfogó pontgyűjtő és kezelő rendszer, ami a Tisza-tó branding szerves részeként tud működni.		
Tisza-tó szolgáltatói konferencia Szakmai konferencia ahol a térségben érdekelt szereplők a hálózatosodáson tú célzott területi, hazai és nemzetközi példákon keresztül tudnának információhoz jutni.		
Turisztikai fejlődés workshop-sorozat Tematikus és helyspecifikus workshop-sorozat a térségi szolgáltatások magasabb színvonalra emelése érdekében		
Helyi idegenvezető képzés Képzési csomag, ami a helybéli lakosokat készíti fel a turizmusba történő belépéshez		

Projekt csomag címe		
Kommunikáló Tisza-tó régió		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó régió aktív turisztikai fellendülésének egyik elengedhetetlen eleme a belső és a külső marketing és kommunikáció. Elsődlegesen részegysége az egységes design és branding kialakítása. Tisza-tó régió egységes arculatának meglétével konzisztens képet mutathat a régió. Ez mind értékeiben, mind pedig az emberek számára elérhető szolgáltatások tekintetében is megnyilvánulna. A különféle promóciós anyagok készítése során a térség országos ismertséget tud szerezni és nagyobb turisztikai forgalmat bonyolíthat le.		
Lehetséges projektgazda	kollektív	
Javasolt partnerek	érintett vármegyék, önkormányzatok, kistérségek, leader közösségek, szolgáltatók, fejlesztők	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	teljes térség	projektjelleg miatt a térbeliség nem értelmezhető
Projekt felsorolás		
Tisza-tó arculati kézikönyv Átfogó designstruktúra a térségi kommunikáció és promóció elősegítésére. Az egységes design megjelenés javítja a térségről alkotott képet a turisták számára.		
Információs pontok létesítése Tematikus információ pontok, amelyek az idelátogatók aktív turisztikai tevékenységek tájékoztatásban segítenek.		
Aktív turizmust és természeti értéket népszerűsítő tartalmak gyártása A térség természeti értékeinek bemutatása különböző média felületeken. A szociális érzékenyítés a természet iránt nagyon fontos lépése a természetvédelemnek, a fiatal generáció befogadóbb a közkedvelt média felületeken megjelenő tartalmakkal.		
Tisza-tó marketing stratégia készítése A térség promóciója céljából egységes, szolgáltatókon átívelő marketing-stratégia készítése, amely lehetőséget ad az egyes szereplők egyéni bekapcsolódására is.		

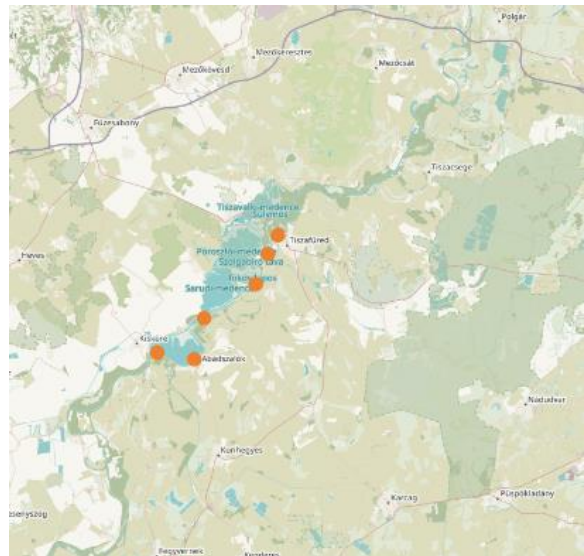
Projekt csomag címe		
Tisza alsó kapu		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A térségbe érkező aktív turisztikai útvonalak közül a Tiszával párhuzamosan fut Eurovelo 11 nemzetközi kerékpáros útvonal és maga a folyó is egy fontos útvonal a vízitúrázók számára. Azok a túrázók, akik délről északra haladnak ezeken az útvonalakon, a vizsgált terület déli, Tisza menti részén fognak megérkezni a térségbe. Az ő megérkezésüknek és továbbhaladásuknak biztosítása céljából indokolt egy integrált projektsomag kialakítása.		
Együttműködő partnerek		Tisza-tó fejlesztési Tanács, Natúrpark, Tiszadorogma, Tiszabábolna, Tiszavalk, Négyes, Ároktő, Tiszacsege, MAKETUSZ, MKKSZ
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	4	
Projekt felsorolás		Túra típus
Ártéri tanösvény kiépítése a Közép-tiszai tájvédelmi körzet ártéri erdőben, Nagykörűtől délre		Gyalogos
Strand fejlesztése, modernizálása Nagykörűn		Vízi
Vízitúrási állomás fejlesztése Nagykörűn		Vízi
Kerékpáros pihenő és szervízpont kiépítése Kőteleken		Kerékpáros
Kilátó és landart elhelyezése a Saj-foki kanyarban		Kerékpáros, gyalogos, vízi
Kerékpáros pihenő és műtárgy bemutatóhely telepítése a Saj-foki kanyarban		Kerékpáros
Minőségi szálláshely fejlesztése - Nagykörű, Kőtelek		-

Projekt csomag címe		
Tisza felső kapu		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A térségbe csatlakozó aktív turisztikai útvonalak közül a Tiszával párhuzamosan fut az Eurovelo 11 nemzetközi kerékpáros útvonal. Maga a folyó is egy fontos útvonal a vízitúrázók számára. Azok a túrázók, akik északról délre haladnak ezeken az útvonalakon, a vizsgált terület északi, Tisza menti részén fognak megérkezni a térségbe. Az ő megérkezésüknek és továbbhaladásuknak biztosítása céljából indokolt egy integrált projektcsomag kialakítása.		
Együttműködő partnerek	Tisza-tó fejlesztési Tanács, Natúrpark, Tiszadorogma, Tiszabábolna, Tiszavalk, Négyes, Ároktő, Tiszacsege, MAKETUSZ, MKKSZ	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	1.3; 2; 5	
Projekt felsorolás		Túra típus
Tanösvény kiépítése Ároktőn, a Holt-Tisza menti ártéri erdőben		Gyalogos
Vízitúrák kikötőhely és kemping kiépítése Tiszacsegen		Vízi
Kerékpáros pihenő és szervízpont telepítése Tiszacsegen az Eurovelo 11 mentén		Kerékpáros
Információs pont kiépítése Tiszacsegen, az Eurovelo 11 mentén		Kerékpáros, vízi
Vízi tájékozási segítő táblarendszer telepítése a folyó tóba torkollásánál, Tiszabábolna és Tiszavalk területén		Vízi
Kerékpáros pihenőpont és vízi kikötőhely kiépítése a Poroszló és Tiszavalk közötti partszakaszon		Kerékpáros, vízi
Vízitúrák kitérők kitáblázása és kijelölése (Tiszadorogmán, a folyó bal partján bevezethető tó, Tiszabábolnán a jobb parton Szajlai Holt-Tisza)		Vízi
Evezős kikötő, és vízpart-település kapcsolat fejlesztése Tiszabábolnán		Vízi
Ifjúsági táborozóhely kiépítése Tiszavalkon		-

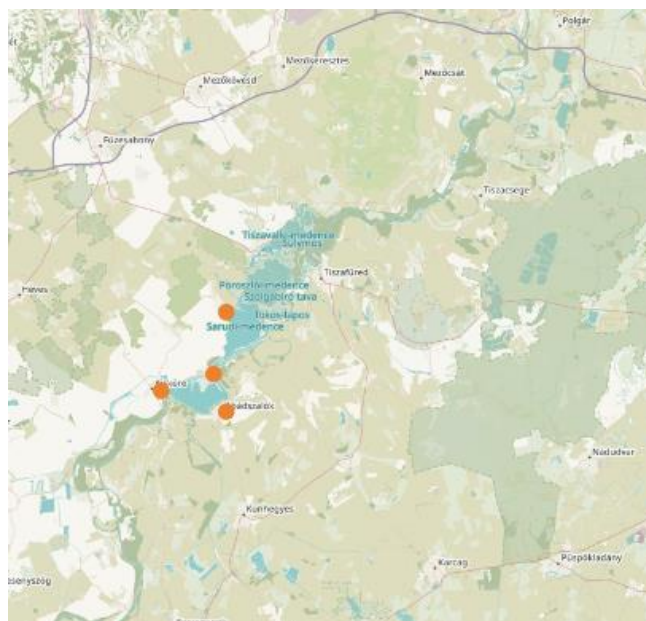
Projekt csomag címe		
Tisza-tó 'háterszág'		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A térség fő vonzerejét egyértelműen a tó, annak környezete és a Hortobágy jelenti. Azonban ahhoz, hogy a térség szerves egészként tudjon működni, szükség van a fő attrakcióktól távolabb eső településekkel való szimbiózisra. Az ilyen térségek fő vonzereje a nyugalom, az elvonulás élménye, így a falusi turizmusra, a vidéki élet szépségeire és hagyományaira lehet alapvetően fejlesztési projekteket építeni. Egyes területek fontos kapu szerepet is betöltenek, ezért jelentős az információ biztosítása és az infrastruktúra fejlesztése is. Ahhoz, hogy a tó "háterszága" szerves egészként tudjon a turisztikailag felkapottabb részekkel fejlődni, alapvetően egy átfogó területfejlesztési koncepcióra és projektcsomagokra is szükség van.		
Javasolt partnerek		AÖFK, Területfejlesztési Minisztérium,
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	2; 4; 5	
Projekt felsorolás		Túra típus
Belépő információs pont és pihenő fejlesztése - Polgár		-
Bencés apátság és monostor romjaihoz kapcsolódó bemutatóhely kiépítése - Tomajmonostora		Gyalogos, kerékpáros
Hevesi falusi turizmus támogatása - Tarnaszentmiklós, Pély, Kömlő, Tenk		-
Belépőváros fejlesztés - Polgár, Heves, Karcag, Kunhegyes települések és a tó összekapcsolása közösségi közlekedéssel és kijelölt kerékpáros útvonalakkal		-
Mezőcsát, Dobozy kastély felújítása és bemutatóhely kiépítése		Gyalogos, kerékpáros
Falusi turizmus, termelői piachálózat fejlesztés - Tiszaagyenda, Tomajmonostora, Tiszaszentimre, Tiszaörs		-

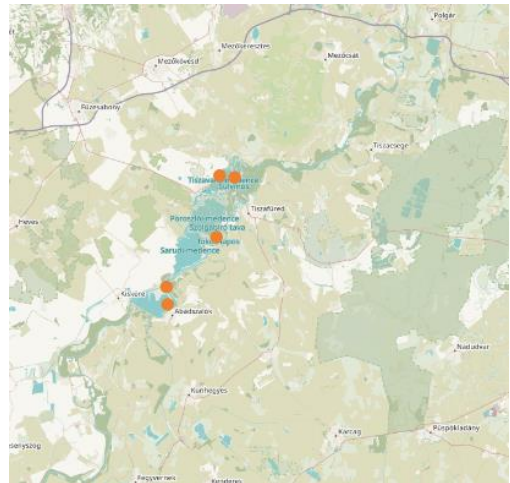
Projekt csomag címe		
Tisza-tó VíziKör - Heves Vármegye		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó VíziKör koncepció az egymástól kényelmes evezésre található, egységes arcuati elemekkel rendelkező, jól felismerhető kikötőpontok hálózatára épül, amelyek köszönhetően a Tisza-tó biztonságosan körbe kajakozható, kenuzható vagy éppen SUP deszkán állva bevezethető egy vagy több napos túrák során. Ez a projektcsomag a Heves vármegyei fejlesztéseket fogja össze		
Együttműködő partnerek		MKKSZ, Heves Vármegye Önkormányzata, Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Kisköre Önkormányzat, Tiszanána Önkormányzat, Újlőrincfalva Önkormányzat, Poroszló Önkormányzat, Sarud Önkormányzat
Területi érintettség	Akciót erület	Térkép
	1.1; 1.2; 1.3; 2	
Projekt felsorolás		Túra típus
A kiskörei strand turisták körében népszerű helyszíne kap új funkciót a fejlesztésből létrejövő vízitúra kikötőponttal. Az itt telepítésre kerülő úszómű biztonságos kikötőhelyet jelent a vízi túrázók számára. A fedett pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák mutatják be a Tisza-tó élővilágát, a közeli hallépcsőt és a VíziKék programot.		Vízi

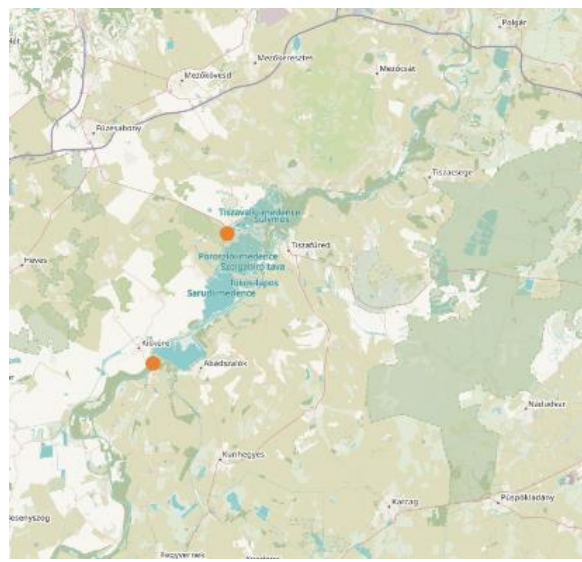
Tiszanána: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló és kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely kialakítás az önkormányzati üzemeltetésű strandon, Tiszanána-Dinnyesháton. A pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák tájékoztatják az ide érkező turistákat.	Vízi
A sarudi tópart új aktív turisztikai attrakciójaként egy vízparti mászó- és kilátótorony építése valósul meg, amely egyben kínál egyedi, a Tisza-tó felületére nyíló kilátást és vertikális kihívást az szabadidejüket a Kalandparton töltőknek. Emellett VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló, kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely és mosdó kialakítása is történik Kalandpart kikötőben. A pihenőhely szomszédságában magyar és angol nyelvű információs táblákon olvashatják el a vízi túrázók a fontos tudnivalókat, érdekességeket.	Vízi
Újlőrincfalva: A Neptun kikötőnél valósul meg a VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló és kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely. A pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák tájékoztatják az ide érkező turistákat.	Vízi
Poroszló: A projekt részeként egy VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely és mosdó kialakítása a Madárpart pihenőhelynél. A település történetéről és a természeti értékekről itt is magyar és angol nyelvű táblák tájékoztatják az ide érkezőket.	Vízi
Tiszavalk: A Tisza-tó legértékesebb, védett madárfajokban leggazdagabb ökoturisztikai célpontja a Tiszavalki-medence. A fokozottan védett természeti terület csak költési időszak után látogatható, de akkor is csak emberi erővel hajtott járművek számára – azaz tökéletes helyszínt kínál a természetfotósok, kajakosok, kenusok számára. Egy VíziKék ellenőrzőpont, kerékpáros túrázók által is használható vízitúra megállóhely úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló kialakítása a feladat a népszerű vízitúra kiindulópontnak számító Szivárvány kikötőben. A közeli látnivalókról, túralehetőségekről térképpel ellátott, magyar és angol nyelvű tájékoztató táblákon informálódhatunk.	Vízi

Projekt csomag címe		
Tisza-tó VíziKör - Heves Vármegye		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó VíziKör koncepció az egymástól kényelmes evezésre található, egységes arcuati elemekkel rendelkező, jól felismerhető kikötőpontok hálózatára épül, amelyek köszönhetően a Tisza-tó biztonságosan köbe kajakozható, kenuzható vagy éppen SUP deszkán állva bevezethető egy vagy több napos túrák során. Ez a projektcsomag a Jász-Nagykun-Szolnok vármegyei fejlesztéseket fogja össze		
Együttműködő partnerek		
Magyar Kajak-Kenu Szövetség, Jász-Nagykun-Szolnok Vármegye Önkormányzata, Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács, Abádszalók Önkormányzat, Tiszaderzs Önkormányzat, Tiszaszőlős Önkormányzat, Tiszafüred Önkormányzat		
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	1.1; 1.2; 1.3; 2	
Projekt felsorolás		Túra típus
Abádszalók – Jóreménység-sziget: Mivel a Hallépcsőhöz tervezett kajakszlalompályához közeli Tisza-tó part a Kiskörei Erőmű üzemi területe, így a tó természeti értékeit gyönyörűen bemutató film, a Jóreménység-sziget, népszerű helyszínnek számít legközelebbi kikötőpontként. Az itt létrejövő úszómű biztonságos kikötőhelyet jelent a vízi túrázók számára. A fedett pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák mutatják be a Tisza-tó élővilágát, a hallépcsőt és a VíziKék programot.		Vízi

Abászalók – Városi strand: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely – úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló, fedett pihenőhely kialakítás az önkormányzati üzemeltetésű strandon. A pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák tájékoztatják az ide érkező turistákat.	Vízi
Tiszaderzs – Kikötő: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely – úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló, fedett pihenőhely és mosdó kialakítása a kerékpáros kompszomszédságában. A fejlesztés kapcsán a különleges természeti értéket képviselő, tiszaderzsi holtág is megjelenhet a turisztikai köztudatban, a megállóhelyről rövid, látványos programot jelentő vízitúrák indíthatók a holtág bejárására. A pihenőhely szomszédságában magyar és angol nyelvű információs táblákon olvashatják el a vízi túrázók a fontos tudnivalókat, érdekességeket.	Vízi
Tiszaszőlős – kikötő: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely – úszóművel, vízimentő kikötőpont, fedett pihenőhely és mosdó kialakítása. A falu történetéről és a természeti értékekről itt is magyar és angol nyelvű táblák tájékoztatják az ide érkezőket.	Vízi
Tiszafüred – Albatrosz kikötő: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló kialakítás a népszerű vízitúra kiindulópontnak számító kikötőben. A közeli látnivalókról, túralehetőségekről térképpel ellátott, magyar és angol nyelvű tájékoztató táblákon informálódhatunk.	Vízi
Tiszafüred – Természetbúvár Ház: A hiánypótló beruházásnak számító ökoturisztikai központnál VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló és csomagtároló kialakítása. A Természetbúvár Ház a fejlesztéseknek köszönhetően a kajak, kenu és SUP túrák kiváló kezdő és végpontjává válik, illetve az épületben szervezett rendezvényeket, aktív programokat, csomagajánlatokat vízitúrázással is ki lehet egészíteni.	Vízi
Tiszafüred – City-Gas Tiszafüredi Kajak-Kenu Egyesület: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló kialakítása. Emellett a Tisza-tó partján tájékoztató és információs táblák segítik az ide érkező vízi túrázókat.	Vízi

Projekt csomag címe		
Vitorlás Tisza-tó		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó, az ország második legnagyobb tavaként nagy méretű, vitorlázható vízfelülettel rendelkezik. Ahhoz, hogy a tó az ország egyik vezető vitorlás desztinációja lehessen, fontos a vízfelületek biztonságosan vitorlázhatóvá tétele, és a vitorlásás intézményrendszerének összerendezése.		
Javaolt partnerek	Tisza-tavi vitorlásokat összefogó egyesület, Élmenyfalú Sarud - Tisza-tó Sail Vitorlásbázis, Tisza-tó Yacht Charter, Kőre kikötő, Kapitány Hajós Iskola	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	1.1; 1.2	
Projekt felsorolás		Túra típus
Vitorlással áthajózható útvonal kiépítése az Abádszalóki és a Sarudi-medence között		Vitorlás
Vitorlás verseny szervezése a balatoni Kék szalag mintájára		Vitorlás
Vitorlás kikötők fejlesztése Sarudon, Kiskörén és Abádszalókon		Vitorlás
Mederfenék biztonságossá tétele az Abádszalóki és a Sarudi-medencében, vitorlázható vízfelület biztosítása, kijelölése		Vitorlás

Projekt csomag címe		
Vízen járó Tisza-tó		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó teljes vízfelülete alkalmas az emberi erővel hajtott vízi járművekkel való bejárásra. A vízitúrázás elősegítéséhez vízen megközelíthető vonzerőkre, kijelölt, elérhető vízi útvonalakra, kapcsolódó infrastruktúrára és szolgáltatói hálózatra van szükség.		
Javaolt partnerek	MKKSZ, KÖTIVIZIG, önkormányzatok	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	1.1; 1.2; 1.3; 2	
Projekt felsorolás		Túra típus
Vízi kilátó építése az Abádszalóki-és a Sarudi-öböl határánál		Vízi
Vízi tanösvény kiépítése az Óhalászi-sziget környezetében		Vízi
Egységes vízimentő szolgálat megszervezése a Tisza-tó területére		Vízi
Vízi kilátó építése a Tiszavalki-medencében		Vízi
Kikötőhelyek, útirányjelző táblák kiépítése a Tiszavalki-medencében		Vízi
"Raft Off Tisza-tó" vízi hajós és evezős fesztivál szervezése		Vízi
Tisza-tó SUP Challenge 2024. A Tisza-tó SUP Challenge célja, hogy a jelentkezők más szárazföldi challenge-ekhez hasonlóan egy bizonyos távolságot teljesítsenek a Tisza-tavon adott időtávon belül és komoly díjban részesüljenek		Vízi
SUP feszt Tisza-tó. A projekt célja a „SUP feszt Tisza-tó”-val , hogy a Tisza-tó - a potenciális SUPosok körében (kezdő, haladó, profi) - mint kiemelten fontos desztináció jelenjen meg és évente egyszer egy tiszta-tavi esemény/fesztivál során megismerje, értse és kedvelje a tiszta-tavi SUPozást.		Vízi
Abádszalóki Vízi Tanösvény. A helyszín az Abádszalóki-öböl, ahol 10 táblából álló, kizárólag vízről megközelíthető vízi tanösvény létesül.		Vízi

Projekt csomag címe		
Országos vonzerejű Tisza-tó régió		
Projekt csomag indokltsága, célja		
A Tisza-tó térségének természeti adottságai és azok aktív módon való bejárása teszi a régiót egyedivé és vonzóvá. Azonban vannak olyan, önmagukban is országos szintű vonzerővel rendelkező projektek, amelyek jelentősége egyedileg is kiemelkedik. Az ilyen projektek segítenek népszerűsíteni és új célcsoportokat bevonítani a térség aktív turizmusába.		
Lehetséges projektgazda	Változó	
Javasolt partnerek	Tisza-tó Fejlesztési Tanács, Vármegyei és települési önkormányzatok	
Területi érintettség	Akcióterület	Térkép
	Teljes térség	
Projekt felsorolás		Túra típus
Rafting pálya kiépítése a kiskörei vízlépcső mentén. A mesterséges raftingpálya kiépítése országos jelentőségű attrakció lenne, egyszerre élsportolói és hobbista lehetőségekkel.		Vízi
Tisza-tó ultramaraton		Gyalogos
Tiszafüred - Aktív turisztikai főváros. 2 Eurovelo, 2 Eurohorse és vízitúraútvonalak metszik itt egymást. Erre az országos szinten is egyedülálló adottságra épülhet rendezvénysorozat		Komplex
Varsa, mint a vakond – Tisza-tavi Ökocentrum 2.0 fejlesztési ütem. A szabadidőparkon belül mintegy 900 m2 alapterületű új, részben földbe süllyesztett édesvízi akváriumrendszer, bemutató-, kiállító- és közlekedőterek, kiszolgáló háttér-helyiségek létrehozása		-

1.2. Beérkezett projektek adatlapjai

Projekt címe	
SUP feszt Tisza-tó	
Együttműködő partnerek	SUP Bázis Tisza-tó, Poroszlói Szabadstrand
Megvalósítási helyszín(ek)	Poroszlói Szabadstrand
Projekt indokltsága, célja	
A SUP mára az egyik legnépszerűbb szabadidős sport, aminek az egyik legjelentősebb „élvezője” vagy „elszenvedője” a Tisza-tó, hiszen a Balatonnal ellentétben a Tisza-tó nem egy ’vízi síkság” mint a Balaton, hanem egy rendkívül változatos, izgalmas és kalandos vízi labirintus, nagyjából 50 különböző SUP-barát túra útvonallal. Ennek megfelelően évről-évre növekszik azoknak a száma, akik elemi SUP-os, általános vízi biztonsági, tiszta-tavi jártasság (pl. a mentőmellény itt kötelező stb) vagy egyáltalán alap vízi sportos ismeret nélkül vágnak neki SUP-pal a tónak. Ez meg kell változzon, mert ez így ön- és közveszélyes. A projekt célja a „SUP feszt Tisza-tó”-val , hogy a Tisza-tó - a potenciális SUPosok körében (kezdő, haladó, profi) - mint kiemelten fontos desztináció jelenjen meg és évente egyszer egy tiszta-tavi esemény/fesztivál során megismerje, értse és kedvelje a tiszta-tavi SUPozást.	
Projekt tartalom rövid összefoglalása	
Sehol Magyarországon nem rendeztek még nyílt napos bemutatót és oktatást, ahol az arra szakavatott tréner tartanának kb 2 órás csoportos oktatást, amit különböző, a strand vízterületén zajló ügyességi játékok/vetélkedők/ mini versenyek követnének az újdonsült SUP-osok részvételével. A SUPfeszt Tisza-tó lenne az első országos esemény. A tréneren és a részt vevőkön kívül fontos, hogy a szakmai szövetségek, szolgáltatók és értékesítők is megjelenhessenek a fesztiválon. Legalább az első évben ingyenesen. A részt venni kívánók csupán előre (3-4 hónappal – szállásfoglalás stb.) regisztrálnak a SUPfeszt-re és megjelölik, hogy kérnek-e oktatást, van-e saját felszerelésük stb. Természetesen ebből kell kikalkulálni, hogy hány darab felszerelést biztosítson a rendezvény szervezője. A pozitív cél mellett az is garantálható, hogy néhány hazai és külföldi SUP-os nagyjátékos részvétele, valamint a versenyszámok profi színvonala, az ezeket a versenyeket megörökítő akár élő felvételek ezt a rendezvényt azonnal „belövik” a hazai SUP-os események tetejére.	

Projekt címe	
I love Tisza-tó card	
Együttműködő partnerek	TBD, I love Tisza-tó (Booster Média Kft.)
Megvalósítási helyszín(ek)	Összes Tisza-to turisztikában érdekelt (jogi) személy
Projekt indokltsága, célja	
A kutatási anyagok is alátámasztják, hogy az elmúlt időben (általános térségi turisztikai fellendülés) és jelenleg is az egyes szolgáltatók minimum egymástól elszigetelten, de inkább egymással konkurrálva kínálják szolgáltatásaikat. Úgy gondoljuk, hogy egy ilyen „I love Tisza-to card” bevezetése és kommunikálása nagyban segítené a hosszabb és aktív turista tartózkodást.	
Projekt tartalom rövid összefoglalása	
A már ismert brand, az „I love Tisza-tó” (print és online média platformok elnevezése) kiterjesztéseként létrejövő, egy kiterjedt kedvezményrendszert kínáló TT hűségkártya, aminek a kiváltója a „card” mögé álló szolgáltatókat gyűjti egybe és a tulajdonosa/bemutatója a kedvezményeket élvezheti. A „card” lehet egy app QR – kóddal és a kiváltójának ingyenes, ha rendszeres ajánlatokat elfogad. A „card” mögött álló szolgáltatók természetesen térítés ellenében (ebből fedezhetőek a költségei) kerülhetnének bele a szolgáltatói körbe, így válva jogosulttá az online és print felületeken (kiemelten) megjeleníteni.	

Projekt címe	
Tisza-tó SUP Challenge 2024	
Együttműködő partnerek	SUP Bázis Tisza-to, Poroszlói Szabadstrand
Megvalósítási helyszín(ek)	Összes Tisza-to turisztikában érdekelt (jogi) személy
Projekt indoklása, célja	
A TT-nál durván 5 SUP-os (vagy kenus, evezős, kajakos) területet lehet megkülönböztetni, a Poroszlói medence, Sarudi medence, Valki medence, Abádszalóki medence és Tiszafüred vonzáskörzete a Tiszával. A SUP-ozni tudók átlagosan 10-20 kilométeres túrákon vesznek részt, illetve teljesítenek. Ezek elszigetelt események/szervezések, illetve magánkezdemenyvezések. A Tisza-tó SUP Challenge célja, hogy a jelentkezők más szárazföldi challenge-ekhez hasonlóan egy bizonyos távolságot teljesítsenek a Tisza-tavon adott időtávon (szezonzhoz illeszthető) belül és komoly díjban részesüljenek (az első három pl.)	
Projekt tartalom rövid összefoglalása	
Ezzel a projekttel sikerülhet összekötni a Tisza-tó fő vízi szórakozás központjait megoldva ezzel azt is, hogy a kihívást elfogadó résztvevők a tiszai vízi túraútvonalakat kövessék. Ehhez elégséges feltétel, hogy a Challenge kiírója megnevezzen egy applikációt, ami alkalmas a SUP-os evezés mérésére. A jelentkezők social média felületeken értesülnek a Challenge-ről, regisztrálnak az eseményre és beléphetnek a csoportba, ahol közzé tudják tenni folyamatosan az eredményeiket. A deadline napján érvényes három legtöbb kilométert teljesítő díjban részesül. A projekt a népszerűsítésen kívül nagyon jó közösségalkotó is.	

Projekt címe	
Varsa, mint a vakond – Tisza-tavi Ökocentrum 2.0 fejlesztési ütem	
Együttműködő partnerek	Poroszló Község Önkormányzata, Tisza-tavi Ökocentrum Nonprofit Közhasznú Kft
Megvalósítási helyszín(ek)	3388 Poroszló, Kossuth u. 41. (Ökocentrum területén belül)
Projekt indoklása, célja	
A Tisza-tavi Ökocentrum évente több mint 200.000 látogatót hoz a Tisza-tóhoz, 2012. évi megnyitása óta összesen több mint 2,2 millió vendég kereste fel az Európa legnagyobb édesvízi akváriumát magáénak tudó, állatkertként működő létesítményt. A Tisza-tó turisztikai vendégforgalmi adataiban (vendégek száma, vendégéjszakák száma, a térség Magyarország turizmusából való részesedése stb) bekövetkezett pozitív változások javarészt a Tisza-tavi Ökocentrum ezen eredményeinek köszönhetőek. Az érdeklődés fenntartása, a látogatószám megtartása, esetleges növelése érdekében szükséges olyan léptékű fejlesztés, új attrakció létrehozása, mely hosszabb távon továbbra is stabilizálja és garantálja az önfenntartóan működő Tisza-tavi Ökocentrum számára a szükséges bevételeket, plusz látogatószámot generálva nem csak a létesítménybe, hanem ezáltal és ezzel együtt a Tisza-tóhoz. A fejlesztés megvalósításának célja: olyan új akváriumrendszer és bemutatók létrehozása, mely évi 30.000 plusz látogató érkezését idézi elő, ennek megfelelően az átlagos éves vendégszám 200.000-ról 230.000-re nő.	
Projekt tartalom rövid összefoglalása	
A Tisza-tavi Ökocentrum főépületének közvetlen szomszédságában, a szabadidőparkon belül mintegy 900 m² alapterületű új, részben földbe süllyesztett édesvízi akváriumrendszer, bemutató-, kiállító- és közlekedőterek, kiszolgáló háttér-helyiségek létrehozása. Cél: olyan élő, őshonos állatfajok (főként halak, kisebb részben madarak) bemutatása, melyek az Ökocentrum jelenlegi kínálatából még hiányoznak (dunai galóca, angolna stb.). Az épület közvetlen összeköttetéssel rendelkezik a „rég” akváriumokkal, alagúton keresztül. Az épület kialakítása példa értékűen ökológiai szemléletet tükröz, „környezetbarát”, zöld módon történik, energiaellátás szempontjából közelít az önfenntartóhoz (napelemek, hőszivattyú, vízellátás saját fűtő kútból stb.). A projekt tervei rendelkezésre állnak, megvalósítására már 2015-ben elvi építési engedéllyel rendelkezünk, természetesen a tervek átdolgozására van szükség, mely megoldható.	

Projekt címe	
Dinnyésháti Szabadidő Centrum	
Alapadatok	
Projektgazda	Via Natura Egyesület
Együttműködő partnerek	Tiszanánai Önkormányzat, Via Natura Egyesület
Megvalósítási helyszín(ek)	Dinnyéshát (strand, gát melletti terület)
Projekt indoklása, célja	
Az egyre inkább teret hódító aktív életszemlélet növekvő érdeklődést jelent a szabadidős tevékenységek területén. Tiszanána Dinnyéshát festői környezete tökéletes helyszín az Aktív Magyarország Programban meghatározott irányelvek szerint megvalósuló komplexum kialakítására. A célcsoport rendkívül széles spektrumon mozog, ezt bizonyítja a Kerecsenden több éve üzemelő Malompark rendezvényközpont is, melynek mintájára szeretnénk létrehozni a Dinnyésháti Szabadidő Centrumot.	
Projekt tartalom rövid összefoglalása	
A Dinnyésháti Szabadidő Centrum rövid és hosszabb távú tartózkodást, kikapcsolódást, aktív időtöltést lehetővé tévő központot testesít meg. Teljes körű szállás és étkezési, illetve sokrétű programlehetőséggel és helyszínnel várja leendő vendégeit. Maga a létesítmény két, 180 fő elszállásolására alkalmas kétszintes épületből – melyből az egyik téliesített –, és egy 300 főt befogadó konyhával ellátott rendezvényteremből áll. A kétszintes épületek alsó részén nyolc univerzálisan kialakított terem kap helyet, a különböző programok, rendezvények helyszíneként, legyen az akár tánc, jóga, torna, küzdősport, tanfolyam, céges tréning esetleg családi-, baráti összejövetel.	

Projekt címe	
Abádszalóki Vízi Tanösvény	
Együttműködő partnerek	Horizont Természetvédelmi és Tudományos Egyesület, Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatósága, Természetfilm.hu Egyesület (PET Kupa), Tourinform Iroda, Közép-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság
Megvalósítási helyszín(ek)	Tisza-tó medence: Tiszaderzs-Abádszalók-Kisköre
Projekt indoklása, célja	
A projekt célja a helyi vízi turizmus fejlesztése, mely úti célt ad egy klasszikus kenuzásnak a Tisza-tó alsó szakaszán. A helyszín az Abádszalóki-öböl, ahol 10 táblából álló, kizárólag vízről megközelíthető vízi tanösvény létesül. A terület kiválasztását indokolja a látványosságokban gazdag, ám a tó északi feléhez képest kevésbé frekvenciált elhelyezkedése. Míg a Poroszló-Tiszafüred régióban jelentős a helyi víziturizmus, a Tisza-tó alsóbb szakasza jellemzően csak végpontja egy tiszta-tavi evezős túrának. A tanösvény kiindulópontját úgy jelöljük ki, hogy a területen működő kajak és kenu kölcsönzést biztosító szolgáltató lehetőségeit a látogatók igénybe vehessék. Ez a projekt kissé színesíti a helyi programspektrumot egy néhány órás, esetleg fél napos vízi körtúrával, amelynek induló- és végállomása is helyben van. Egy elsősorban a természeti értékeket ismertető tanösvény kiegészíti és egyben összeköti a helyi látnivalókat és egy újabb indokot biztosít a hosszabb tartózkodásra, támogatva ezzel a helyi vendéglátást, növelve a kenubérlettel foglalkozó vállalkozók forgalmát. Abádszalók és Kisköre is megközelíthető busszal és vasúttal, így célpontja lehet az autót maga mögött hagyni akaró turistának. A tanösvény útvonala illeszkedik a meglévő turisztikai elemekhez, mint pl. a kiskörei Lábasház Kilátó és a Hallépcső, valamint a part menti szolgáltatók elhelyezkedéséhez pl. halsütőde. A tanösvény igyekszik több korosztályt is megszólítani, hogy ne csak a szakmai ismeretekre vágyó felnőtt, hanem a fiatalabb generáció figyelmét is elnyerje. E célból a tanösvény tábláihoz kiegészítő online tartalmat készítünk, ami QR kódon keresztül érhető el.	

Projekttartalom rövid összefoglalása

A vízi tanösvény táblái télen-nyáron vízben állnak, azok csak evezve közelíthetők meg. Az állomások vízmélységtől függően lábakon állnak, vagy lehorgonyzott úszótesteken lebegnek. A tanösvény állomásai ismertetik a területen megfigyelhető látványosabb természeti értékeket (madarak, szitakötők, növénytársulások), és felhívják a figyelmet az érdekesebb de kevésbé ismert fajokra. A tanösvény célja a terület ökológiai értékei mellett a környezeti veszélyek bemutatása is. Külön táblát szentelünk a folyót szennyező műanyag hulladéknak, mely egy kis terület tisztításra is meginvitálja az olvasót. Bemutatjuk az idén 50 éves Kiskőrei Vízlépcsőt és a mellette létesülő hallépcső jelentőségét. Külön tábla foglalná össze a zsilipnél zajló hulladék-kitermelési munkálatot, melyet a vízügyi szakemberek és a Tiszai PET Kupa önkéntesei végeznek. A látogató ezáltal megismerne a – klasszikus vízitúrán gyakran rejtve maradó – a magyar folyókat azonban nagy mértékben szennyező hulladékáradatot, mely zömében PET-palack formájában érkezik a felvizekről. A tábla bemutatná az ártéri hulladék szelektálási folyamatát, az e célra létrehozott Folyómentő Központ működését, valamint a folyami műanyag újrahasznosítása során előállított eszközöket. Pl. PET-hajók, Palackorrú Lebegő Kikötő, Plasztik Ladik, stb. A tanösvény táblái az invazív fajok megjelenésére, valamint egyéb környezeti veszélyekre is kitérnek, mint pl. az egyre gyakoribbá váló aszályok következtében tapasztalható folyóvízi vízszint-csökkenés. A kézzelfogható tanösvények mellé egy online elérhető virtuális tanösvény füzet is készül.

Támogatási kérelem / Projekt címe

A Tisza-tó kör vízitúra fejlesztése – Jász-Nagykun-Szolnok vármegye

Együttműködő partnerek

Név: Magyar Kajak-Kenu Szövetség, Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanács, Abádszalók Önkormányzat, Tiszaderzs Önkormányzat, Tiszaszőlős Önkormányzat, Tiszafüred Önkormányzat

Megvalósítási helyszín(ek)

Abádszalók, Tiszaderzs, Tiszaszőlős, Tiszafüred

Projekt összefoglalása

A Tisza-tó vízitúrázás paradicsoma – egyedülálló természeti értékekkel, gazdag madárvilággal rendelkezik. A tavon megjelenő túrázó, horgászó közönség számára akkor lehet vonzó turisztikai attrakciót biztosítani, ha megteremtjük a kényelmes és biztonságos vízi túrázáshoz szükséges feltételeket. Külföldi példák is bizonyítják, hogy vízitúrázáshoz kapcsolódó infrastruktúra fejlesztés hozzásegíti a helyi közösségeket és a tóparti településeket, hogy kihasználják a vízitúrázók jelentette vásárlóerőt. A fejlesztés során létrejövő beruházások egyszerre szolgálják a vízi túrázók és a horgászok biztonságos vízi közlekedését és kényelmét.

A fejlesztés célja, hogy a Tisza-tó kényelmesen körbehajózhatóvá váljon, partján a vízi túrázók is megtalálják a szabadidő aktív eltöltéséhez szükséges feltételeket. A Tisza-tavi viharjelző rendszer kiépülésével elkezdődtek a vízen tartózkodók biztonságát szolgáló fejlesztések a tavon – ezt folytatná a biztonságos és kényelmes, vízi túrázók és horgászok számára készült kikötőpontok létrehozása. A Tisza-tó VíziKör koncepció az egymástól kényelmes evezésre található, egységes arculati elemekkel rendelkező, jól felismerhető kikötőpontok hálózatára épül, amelyek köszönhetően a Tisza-tó biztonságosan köbe kajakozható, kenúzható vagy éppen SUP deszkán állva egy vagy több napos túrák során.

A fejlesztés az aktív szabadidő népszerűsítése mellett a vízen járás biztonságos feltételeit is megteremti a nagyközönség számára, emellett fontos szemléletformáló szerepet is betölt. A megállóhelyek mellett található magyar és angol nyelvű információs táblák hívják fel a figyelmet a vízi közlekedés szabályaira, a természeti környezet megóvásának szükségességére és a vízi túrázók és horgászok békés egymás mellett élését biztosító etikai elvekre is.

A Magyar Kajak-Kenu Szövetség a Tisza-tavi Vízivándor tábor program feltételeink megteremtése céljából a Tiszafüreden és Poroszlón, valamint Sarudon és Tiszavalkon fejlesztéseket hajtott végre a táborhelyszíneken. Ezeken a helyszíneken a vízre szállást megkönnyítő úszóművek, valamint a táborhelyek szolgáltatási színvonalát növelő mosdókonténerek kerültek telepítésre. A Tisza-tó Térségi Fejlesztési Tanáccsal és a Jász-Nagykun-Szolnok Vármegyei Fejlesztési Tanáccsal és a térségi önkormányzatokkal,

turisztikai szolgáltatókkal együtt működve felmérte a lehetséges projektmegvalósítási helyszíneket és a megállóhelyek pontos helyét egyeztetette a Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatósággal.

A fejlesztés tervezett elemei:

VíziKÉK ellenőrzőpontok: A Magyar Kajak-Kenu Szövetség által fejlesztett VíziKék applikáció a hazai vízitúrázás népszerűsítését segíti. Az applikáció segítségével rögzíthető a megtett túra, a program segíti a tájékozódás és a megállóhelyek közti navigálást, élményszerűvé, a fiatal generációk számára vonzóbbá teszi a vízitúrázást. A VíziKék applikáció online kínálja a jelvénytörzshoz gyalogtúrák élményét és arra ösztönöz, hogy végig járjuk Magyarország összes túrázásra alkalmas vízét. Az applikáció ellenőrzőpontok érintésével igazolja a bejárt útvonal teljesítését. Ezekben a VíziKék program arculati elemeivel ellátott, jól felismerhető vízitúra kezdő- vagy célpontokon, illetve vízitúra megállóhelyeken információs táblákon ismertetni lehet a VíziKék applikáció működését, egy QR kód beolvasásával pedig letölthető az applikáció, majd regisztráció után indulhat a vízitúra.

Vízitúra megállóhelyek: A vízitúrázás feltételeinek biztosításához szükség van könnyen elérhető, színvonalas és biztonságos vízitúra megállóhelyekre. A megállóhelyek a vízitúrák kiinduló, pihenő vagy végpontjaiként funkcionálhatnak, megtalálhatóak a biztonságos vízre szállás és kikötés feltételei, a túrázók mosdót és fedett pihenőhelyet, valamint lehetőség szerint zárható hajótárolót találnak ezeken a helyszíneken. A fedett pihenőhelyek megóvják a vízitúrázókat a viszontagságos időjárási körülményektől, a hajótároló pedig alkalmas a vízitúra eszközök őrzésére, amíg megszakítják túrájukat városnézés, vásárlás, strandolás céljából. A Tisza-tó partján kialakított megállóhelyek a Tisza-tó VíziKör koncepció részét képezik és a kényelmesen körbe evezhető Tisza-tó lehetőségét teremtik meg. A megállóhelyeken magyar és angol nyelvű, térképpel ellátott táblák segítik a vízi túrázók tájékoztatását, felhívják a figyelmet a Tisza-tavi Kódexben lefektetett etikai szabályokra mind a vízi közlekedést, mind a természeti környezet megővését illetően. A táblák szövege bemutatja a Tisza-tó élővilágát és kulturális, természeti értékeit.

Kikötőpontok: Az aktív turisztikai fejlesztés mellett a biztonsági szempontok sem elhanyagolhatók. A Hajózási Szabályzat szerint a másodfokú viharjelzés esetén a víz túrázóknak a lehető leggyorsabban el kell hagynia a vízfelszínt. A biztonságos kikötésben az előre ismertetett helyszíneken lévő, vízitúrázók által is használható kikötési pontok sokat segíthetnek, ezzel is a vízben tartózkodók épségét szolgálva, a vízi túrázók és a horgászok számára egyaránt biztos kikötőpontot kínálva.

A fejlesztésből létre jövő úszóműveknek fontos szerepe lehet a vízimentés feltételeinek biztosításában. Ezekben a pontokon egy dedikált szakasz kijelölésével helyet biztosítunk, a vízi rendészet, az önkéntes vízimentők vagy a polgári védelem vízi mentést bonyolító hajói számára, a kikötést kiszolgáló és a mentési feladatokat segítő infrastruktúra létrehozásával együtt. Ezeket a mentőhajó-kikötési pontokat jól látható módon - figyelemfelkeltő élénk festéssel - el kell különíteni a vízi szabadidőt, illetve horgászatot szolgáló kikötőhelyektől. A mentőhajó kikötésére szolgáló szakaszokat folyamatosan szabadon kell majd hagyni és mentőhajó fogadására alkalmas állapotban kell tartani.

A fejlesztés tervezett helyszínei:

Abádszalók – Jóreménység-sziget: Mivel a Hallépcsőhöz tervezett kajakszalompályához közeli Tisza-tó part a Kiskörei Erőmű üzemi területe, így a tó természeti értékeit gyönyörűen bemutató film, a Jóreménység-sziget népszerű helyszíne számít a legközelebbi kikötőpontnak. Az itt létrejövő úszómű biztonságos kikötőhelyet jelent a vízi túrázók számára. A fedett pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák mutatják be a Tisza-tó élővilágát, a hallépcsőt és a VíziKék programot.

Abádszalók – Városi strand: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló, fedett pihenőhely kialakítás az önkormányzati üzemeltetésű strandon. A pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák tájékoztatják az ide érkező turistákat.

Tiszaderzs – Kikötő: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló, fedett pihenőhely és mosdó kialakítása a kerékpáros komp szomszédságában. A fejlesztés kapcsán a különleges természeti értéket képviselő, tiszaderzsi holtág is megjelenhet a turisztikai köztudatban, a megállóhelyről rövid, látványos programot jelentő vízitúrák indíthatók a holtág bejárására. A pihenőhely szomszédságában magyar és angol nyelvű információs táblákon olvashatják el a vízi túrázók a fontos tudnivalókat, érdekességeket.

Tiszaszőlős – kikötő: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, fedett pihenőhely és mosdó kialakítása. A falu történetéről és a természeti értékekről itt is magyar és angol nyelvű táblák tájékoztatják az ide érkezőket.

Tiszafüred – Albatrosz kikötő: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló kialakítás a népszerű vízitúra kiindulópontnak számító kikötőben. A közeli látnivalókról, túralehetőségekről térképpel ellátott, magyar és angol nyelvű tájékoztató táblákon informálódhatunk.

Tiszafüred – Természetbúvár Ház: A hiánypótló beruházásnak számító ökoturisztikai központnál VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló és csomagtároló kialakítása. A Természetbúvár Ház a fejlesztéseknek köszönhetően a kajak, kenu és SUP túrák kiváló kezdő és végpontjává válik, illetve az épületben szervezett rendezvényeket, aktív programokat, csomagajánlatokat vízitúrázással is ki lehet egészíteni.

Tiszafüred - City-Gas Tiszafüredi Kajak-Kenu Egyesület: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló kialakítása. Emellett a Tisza-tó partján tájékoztató és információs táblák segítik az ide érkező vízi túrázókat.

Támogatási kérelem / Projekt címe	
Heves vármegye komplex aktív turisztikai fejlesztése	
Együttműködő partnerek	Magyar Kajak-Kenu Szövetség, Sarud Önkormányzat, Heves Vármegye Önkormányzata, Közép-Tisza-vidéki Vízügyi Igazgatóság, Kisköre Önkormányzat, Tiszanána Önkormányzat, Újlőrincfalva Önkormányzat, Poroszló Önkormányzat
Megvalósítási helyszín(ek)	Kisköre, Tiszanána, Újlőrincfalva, Sarud, Poroszló, Tiszavalk
Projekt összefoglalása	
A Tisza-tó nem csak a kerékpárosok és horgászok számára kínál vonzó célpontot, hanem Magyarország legkülönlegesebb vízitúra helyszínét is jelenti. Nagy méretű, összefüggő vízfelületek váltakoznak itt nádasokkal, belső tavakkal, vadregényes öblítőcsatornákkal és az élő Tisza folyóval, mind mind más karakterű vízitúra élményt kínálva. A fejlesztés során létrejövő beruházások egyszerre szolgálják a vízi túrázókat és a horgászok biztonságos vízi közlekedését és kényelmét, emellett a kerékpáros túrázókat is használhatják őket. A fejlesztés célja, hogy a Tisza-tó kényelmesen körbe evezhetővé váljon, partján a vízi túrázókat is megtalálják a szabadidő aktív eltöltéséhez szükséges feltételeket. A Tisza-tavi viharjelző rendszer kiépülésével elkezdődtek a vízen tartózkodók biztonságát szolgáló fejlesztések a tavon – ezt folytatná a biztonságos és kényelmes, vízi túrázókat és horgászok számára készült kikötőpontok létrehozása. A <i>Tisza-tó VíziKör</i> koncepció az egymástól kényelmes evezésre található, egységes arculati elemekkel rendelkező, jól felismerhető kikötőpontok hálózatára épül, amelynek köszönhetően a Tisza-tó biztonságosan körbe kajakozható, kenuzható vagy éppen SUP deszkán állva egy vagy több napos túrák során igénybe vehető. A <i>Tisza-tó VíziKör</i> koncepció célja, hogy a különböző fejlesztési forrásokból az utóbbi években megépült, illetve a következő fejlesztési ciklusban a közeljövőben létrejövő, a Tisza-tó partján kialakított megállóhelyek a <i>Tisza-tó VíziKör</i> rendszer részét képezve egységes, jól felismerhető arculattal rendelkezzenek és közel azonos szolgáltatási színvonalon működjenek. A hiánypótló és fejlesztések a kényelmesen körbe evezhető Tisza-tó lehetőségét teremtik meg, a kommunikációs tevékenység pedig erre a hosszú távú túrázási lehetőségre hívja fel a figyelmet. Az eddigi üzemeltetési gyakorlathoz képest újdonságot jelent, hogy a BJMOKK tulajdonában álló vízitúra eszközök nem csak a bérlés helyszínén adhatók le, hanem az egységes foglalási rendszerben kezelhető az egyik helyszínen kibérelt felszerelés leadható a túra végpontján is, illetve kezelhető a transzforszolgáltatás (személy, hajó és csomagszállítás) megrendelése igénybevétele is. Ez a rendszer az egyes szolgáltatók együttműködésén alapul, de az egységes foglalási rendszer erre lehetőséget biztosít, emellett az együttműködő partnerek által szervezett túrák értékesítésének platformjaként is szolgál. A <i>Tisza-tó VíziKör</i> abból a szempontból is újdonságot jelent térségben eddig kínált turisztikai termékpalalettán, hogy a több napos túrát a szállásadókkal és a felszerelés bérlő helyszíneikkel, fakultatív és gasztronómiai programokat kínáló partnerekkel együttműködve a felhasználó egy platformon megtalál mindent, ami az adott szakasz teljesítéséhez szükséges. Egy helyen elérhetővé válik számára	

felszerelésbérlet, vezetett túra és fakultatív program, valamint transzfert szolgáltatás is, melyet csomagajánlatban foglalhat le és vásárolhat meg az online felületen. Az útvonal mentén található szállásokkal együttműködve, a több napos aktivitáshoz szükséges szolgáltatások egy csokorba gyűjtésével, egyszerűen hozzáférhetővé tételével, termék formálásával a nagyközönség számára sokkal vonzóbbá tehető a Tisza-tó VíziKör bejárása, ezzel a hozzáadott értékkel pedig hatékonyan elérhető a túraútvonal országos jelentőségű attrakcióvá emelése.

A fejlesztés az aktív szabadidő népszerűsítése mellett a vízen járás biztonságos feltételeit is megteremti a nagyközönség számára, emellett fontos szemléletformáló szerepet is betölt. A megállóhelyek mellett található magyar és angol nyelvű információs táblák hívják fel a figyelmet a vízi közlekedés szabályaira, a természeti környezet megóvásának szükségességére és a vízi túrázók és horgászok békés egymás mellett élését biztosító etikai elvekre is.

A Magyar Kajak-Kenu Szövetség a Tisza-tavi Vízivándor tábor program feltételeink megteremtése céljából a Tiszafüreden és Poroszlón, valamint Sarudon és Tiszavalkon fejlesztéseket hajtott végre a táborhelyszíneken. Ezeken a helyszíneken a vízre szállást megkönnyítő úszóművek, valamint a táborhelyek szolgáltatási színvonalát növelő mosdókonténerek kerültek telepítésre. A térségi önkormányzatokkal, turisztikai szolgáltatókkal együtt működve felmérte a lehetséges projektmegvalósítási helyszíneket és a megállóhelyek pontos helyét egyeztetette a Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatósággal.

A fejlesztés tervezett elemei:

VíziKÉK ellenőrzőpontok: A Magyar Kajak-Kenu Szövetség által fejlesztett VíziKék applikáció a hazai vízitúrázás népszerűsítését segíti. Az applikáció segítségével rögzíthető a megtett túra, a program segíti a tájékozódás és a megállóhelyek közti navigálást, élményszerűvé, a fiatal generációk számára vonzóbbá teszi a vízitúrázást. A VíziKék applikáció online kínálja a jelvénytérkép gyalogtúrák élményét és arra ösztönöz, hogy végig járjuk Magyarország összes túrázásra alkalmas vízét. Az applikáció ellenőrzőpontok érintésével igazolja a bejárt útvonal teljesítését. Ezeken a VíziKék program arculati elemeivel ellátott, jól felismerhető vízitúra kezdő- vagy célpontokon, illetve vízitúra megállóhelyeken információs táblákon ismertetni lehet a VíziKék applikáció működését, egy QR kód beolvasásával pedig letölthető az applikáció, majd regisztráció után indulhat a vízitúra.

Vízitúra megállóhelyek: A vízitúrázás feltételeinek biztosításához szükség van könnyen elérhető, színvonalas és biztonságos vízitúra megállóhelyekre. A megállóhelyek a vízitúrák kiinduló, pihenő vagy végpontjaként funkcionálhatnak, megtalálhatóak a biztonságos vízre szállás és kikötés feltételei, a túrázók mosdót és fedett pihenőhelyet, valamint lehetőség szerint zárható hajótárolót találnak ezeken a helyszíneken. A fedett pihenőhelyek megóvják a vízitúrázókat a viszontagságos időjárási körülményektől, a hajótároló pedig alkalmas a vízitúra eszközök őrzésére, amíg megszakítják túrájukat városnézés, vásárlás, strandolás céljából. A Tisza-tó partján kialakított megállóhelyek a Tisza-tó VíziKör koncepció részét képezik és a kényelmesen körbevezethető Tisza-tó lehetőségét teremtik meg. A megállóhelyeken magyar és angol nyelvű, térképpel ellátott táblák segítik a vízi túrázók tájékoztatását, felhívják a figyelmet a Tisza-tavi Kódexben lefektetett etikai szabályokra mind a vízi közlekedést, mind a természeti környezet megóvását illetően. A táblák szövege bemutatja a Tisza-tó élővilágát és kulturális, természeti értékeit.

Kikötőpontok: Az aktív turisztikai fejlesztés mellett a biztonsági szempontok sem elhanyagolhatók. A Hajózási Szabályzat szerint a másodfokú viharjelzés esetén a víz túrázóknak a lehető leggyorsabban el kell hagynia a vízfelszínt. A biztonságos kikötésben az előre ismertetett helyszíneken lévő, vízitúrázók által is használható kikötési pontok sokat segíthetnek, ezzel is a vízen tartózkodók épségét szolgálva, a vízi túrázók és a horgászok számára egyaránt biztos kikötőpontot kínálva.

A fejlesztésből létrejövő úszóműveknek fontos szerepe lehet a vízimentés feltételeinek biztosításában. Ezeken a pontokon egy dedikált szakasz kijelölésével helyet biztosítunk, a vízi rendészet, az önkéntes vízimentők vagy a polgári védelem vízi mentést bonyolító hajói számára, a kikötést kiszolgáló és a mentési feladatokat segítő infrastruktúra létrehozásával együtt. Ezeket a mentőhajó-kikötési pontokat jól látható módon - figyelemfelkeltő élénk festéssel - el kell különíteni a vízi szabadidőt, illetve horgászatot szolgáló kikötőhelyektől. A mentőhajó kikötésére szolgáló szakaszokat folyamatosan szabadon kell majd hagyni, a mentőhajó fogadására alkalmas állapotban kell tartani.

A fejlesztés tervezett helyszínei:

Kisköre: A kiskörei strand turisták körében népszerű helyszíne kap új funkciót a fejlesztésből létrejövő vízitúra kikötőponttal. Az itt telepítésre kerülő úszómű biztonságos kikötőhelyet jelent a vízi túrázóknak.

számára. A fedett pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák mutatják be a Tisza-tó élővilágát, a közeli hallépcsőt és a VíziKék programot.

Tiszanána: VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló és kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely kialakítás az önkormányzati üzemeltetésű strandon, Tiszanána-Dinnyeshátűn. A pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák tájékoztatják az ide érkező turistákat.

Sarud: A sarudi tópart új aktív turisztikai attrakciójaként egy vízparti mászó- és kilátótorony építése valósul meg, amely egyben kínál egyedi, a Tisza-tó felületére nyíló kilátást és vertikális kihívást az szabadidejüket a Kalandparton töltőknek. Emellett VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló, kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely és mosdó kialakítása is történik Kalandpart kikötőben. A pihenőhely szomszédságában magyar és angol nyelvű információs táblákon olvashatják el a vízi túrázók a fontos tudnivalókat, érdekességeket.

Újlőrincfalva: A Neptun kikötőnél valósul meg a VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló és kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely. A pihenőhely mellett magyar és angol nyelvű információs táblák tájékoztatják az ide érkező turistákat.

Poroszló: A projekt részeként egy VíziKék ellenőrzőpont, vízitúra megállóhely - úszóművel, vízimentő kikötőpont, kerékpáros túrázók által is használható fedett pihenőhely és mosdó kialakítása a Madárpart pihenőhelynél. A település történetéről és a természeti értékekről itt is magyar és angol nyelvű táblák tájékoztatják az ide érkezőket.

Tiszavalk: A Tisza-tó legértékesebb, védett madárfajokban leggazdagabb ökoturisztikai célpontja a Tiszavalki-medence. A fokozottan védett természeti terület csak költési időszak után látogatható, de akkor is csak emberi erővel hajtott járművek számára – azaz tökéletes helyszínt kínál a természetfotósok, kajakosok, kenusok számára. Egy VíziKék ellenőrzőpont, kerékpáros túrázók által is használható vízitúra megállóhely úszóművel, vízimentő kikötőpont, zárható csónaktároló kialakítása a feladat a népszerű vízitúra kiindulópontnak számító Szivárvány kikötőben. A közeli látnivalókról, túralehetőségekről térképpel ellátott, magyar és angol nyelvű tájékoztató táblákon informálódhatunk.